

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**X. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL
TUTANAĞI
16 - 17 MART 1996 ANKARA**

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**X. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL
TUTANAĞI
16 - 17 MART 1996 ANKARA**

AV. BURHAN KARAÇELİK (TBB Başkan Yardımcısı) – Değerli arkadaşlar, yapılan yoklamada büyük bir çoğunluğun sağlandığı anlaşılıyor; bu nedenle, 10. Olağanüstü Genel Kurulu açıyorum; hayırlı olmasını diliyorum. (Alkışlar)

Divanın oluşumu için verilmiş bir önerge var; arz ediyorum.

"Türkiye Barolar Birliği 10. Olağanüstü Genel Kurul Başkanlığına

Divan Başkanlığına, Ankara Barosu Başkanı Av. Tuncay Alemdaroğlu, Başkan Yardımcılığına Diyarbakır Barosu Başkanı Av. Hüseyin Tayfun, Divan Katipliklerine Erzurum Delegesi Av. Sadettin Haşiloğlu ve Denizli Delegesi Av. Erhan Biçermen'i öneriyoruz.

Saygılarımızla.

Av. Eralp Özgen

Av. Turgut Kazan

Başka önerge var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Arkadaşlarımızın, Divandaki yerlerini almalarını rica ediyorum; buyurunuz efendim.

BAŞKAN (Ankara Barosu BAŞKANI AV. TUNCAY ALEM DAROĞLU) – Değerli arkadaşlarım, göstermiş olduğunuz güvene ve ilgiye şahsım ve Divanda görev alan diğer arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum.

Genel Kurulun başarılı geçmesini dileyerek görevimize başlıyoruz. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, gündemimizin 1 ve 2. Maddeleri tamamlanmış durumda.

Şimdi, 3. Madde uyarınca, başta, devletimizin kurucusu Ulu Önder Atatürk, şehitlerimiz, aramızdan ayrılan değerli meslektaşlarımız ve geçen genel kurulda bizimle birlikte olmasına karşın, haince katledilen Gümüşhane Baro Başkanımızın anısına sizleri bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum. (Saygı duruşu yapıldı ve İstiklal Marşı okundu)

Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, izninizle gündemi bilgilerinize sunuyorum:

4. Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısının toplantıyı açışı.

5. Ankara Baro Başkanının konuşması.

6. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından ayrılan Av. Önder Sav'ın konuşması.

7. Hukukun, yargının ve mesleğin diğer sorunları ile ilgili görüşme ve dilekler.

8. Türkiye Barolar Birliği Başkan adaylarının saptanması.

9. Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısının kapanış konuşması.

10. Türkiye Barolar Birliği Başkanının seçimi.

Gündemin bu maddeleriyle ilgili olarak herhangi bir değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyuyor musunuz? Duymuyormusunuz. Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Genel Kurulumuza katılarak bizlere onur veren değerli konuklarımıza hoş geldiniz diyor, kendilerini bilgilerinize sunmak istiyorum:

Anayasa Mahkememizin Başkanı Sayın Yekta Güngör Özden, Adalet Bakanımız Sayın Mehmet Ağar, Maliye Bakanımız, meslektaşımız Sayın Lütfullah Kayalar, Adalet Bakanlığı Müsteşarımız Sayın Kenan Doğan, Anayasa Mahkememizin değerli üyesi Sayın Yalçın Acargil, Ankara Adalet Komisyonu Başkanımız Sa-

yın Hk. Kadir Özbek, Ankara Cumhuriyet Başsavcımız Sayın Nazmi Şarvan, mesleğimizden milletvekilliğine geçen meslektaşımız Sayın Ahmet İyimaya, Balıkesir Barosu önceki Başkanımız Sayın Önder Kırılı, Bursa Baromuzun önceki Başkanı Sayın Yahya Şimşek, Kütahya Baromuzun önceki Başkanı milletvekilimiz Emin Karaa, Barolar Birliğimizin önceki Başkanı Sayın Teoman Evren ve bizim, bu olağanüstü genel kurulu yapmamıza neden olan Barolar Birliğimizin önceki Başkanı ve Ankara Milletvekili Sayın Önder Sav. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, şimdi, Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Sayın Burhan Karaçelik'i kürsüye davet ediyorum; buyurun Sayın Karaçelik.

AV. BURHAN KARAÇELİK (TBB Başkan Yardımcısı) – Anayasa Mahkemesinin Sayın Başkanı ve Sayın Üyesi, sayın bakanlarım, Adalet Bakanlığının Sayın Müsteşarı, Ankara Adalet Komisyonunun Sayın Başkanı ve Sayın Ankara Cumhuriyet Başsavcısı, sayın milletvekilleri, Birliğimizin eski sayın başkanları, sayın delegeler, sayın konuklar; basın ve televizyonun saygıdeğer temsilcileri; hepinizi, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve şahsım adına saygıyla selamlıyor, 10. Olağanüstü Genel Kurula hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

Bu toplantımıza katılmanızla büyük onur verdiniz, bunun için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Burada öncelikle yapılması gereken bir görevi yerine getirmek istemekteyim. 1989 yılında Giresun'da yapılan Türkiye Barolar Birliği 20. Genel Kurulu'nda ilk defa ve 1993 yılında Erzurum'da yapılan 21. Genel Kurul'da ikinci defa Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına seçilen Sayın Av. Önder Sav, 24 Aralık 1995 de yapılan milletvekili genel seçimi için adaylığa başvurması nedeniyle 31 Ekim 1995 günü Birlik Başkanlığı'ndan istifa etmiştir. Sayın Av. Önder Sav'ın görev yaptığı süre içindeki üstün başarıları ve Türkiye Barolar Birliği'ne, Barolara, özellikle meslektaşlarımıza sağladığı üstün hizmetler her türlü takdirin üzerindedir. Bu üstün hizmet ve katkılarında dolayı, şahsım ve Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu adına minnet ve şükranlarımızı, huzurlarınızda bir kere daha açıklamakla büyük bir görevi yapmanın huzur ve onurunu yaşamaktayım.

Sayın delegeler,

İki ay gibi oldukça uzun bir süreden sonra nihayet, ülkeyi yönetecek 53. hükümet kurulabilmiştir. Başta sayın başbakan, bütün bakanlar kurulu üyelerini saygıyla selamlıyor, kendilerine üstün başarılar diliyorum.

Bu hükümet büyük sorunları çözmek ve ülke için yararlı sonuca ulaşmak zorundadır. Ülkemizin Gümrük Birliği'ne katıldığı, Avrupa Birliği'ne katılma çabalarının devam ettiği süreçte, özellikle, insan hakları, demokrasi, özgürlükler ve laiklik ilkesinin mutlak olarak korunması ve pekiştirilmesi hükümetin başlıca görevi olmalıdır. Türkiye artık, işkencenin, insan haklarının, özgürlüklerin, düşünce ve düşünceyi yayma özgürlüğünün ve laiklik ilkesinin içte ve dışta tartışıldığı, şüphe ve tereddütle karşılandığı bir konumdan süratle çıkarılmalıdır. İşkence iddialarının önü kesilmeli, ülkemiz kuşkulara yer bırakmayacak biçimde tam anlamıyla laik, özgürlükçü, demokratik bir toplum yapısına biran önce kavuşturulmalıdır. Düşünce özgürlüğünün önündeki anayasal, yasal ve yönetsel bütün engeller en kısa zamanda tümüyle kaldırılmalı, cebir şiddet ve terör içermeyen düşünce ve onu açıklama suç oluşturmamalıdır. Bu aşamada usta yazar Yaşar Kemal'in kitabındaki düşüncelerden dolayı mahkumiyeti büyük bir talihsizliktir. Bunu üzüntü ile karşılamaktayız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, önce iç tüzüğünü etkin ve yapıcı bir çalışmayı sağlayacak biçimde yeniden düzenlemeli, yasama ve denetim görevi etkinleştirilmelidir. Bilindiği gibi, anayasanın 7. maddesine göre yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez. Anayasa hükmü kural olarak bu olduğu halde, geçen dönemlerde, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait bu hak ve yetki, Anayasanın 91. maddesine dayanılarak hemen hemen tamamen Bakanlar Kurulu'na devredilmiştir. Çok ivedi ve çok ayrıntılı konular için başvurulması gereken bu yolun, normal bir uygulama haline dönüştürülmesinden vazgeçilmesini istemekte ve beklemekteyiz. Ülkenin ve insanımızın çeşitli sorunlarına çare getirecek yasalar, artık, bizzat Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde doğrudan görüşülmeli, tartışılmalı ve kabul edilmelidir.

Üzülerek belirtiyim ki, ülkede bugün, yolsuzluk iddiaları büyük boyutlara ulaşmıştır, Bir toplum ve bir ülke, bu boyutlara ulaşan yolsuzluk iddiaları ile sağlıklı yaşayamaz, kalkınamaz. Başta Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere, bu iddiaların üzerine süratle gidilmeli, sorumluları saptanıp adalete teslim edilmelidir. Artık herkes, yapanın yanında kar kalmadığını görmeli ve öğrenmelidir.

Sayın delegeler,

Türkiye Barolar Birliği'nin 9 Ağustos 1969 gününde toplanan ilk kuruluş Genel Kurul'undan buyana bütün genel kurullara katılmış bir arkadaşınızm. Beni üst kurul delegesi seçerek, bu olanağı sağlayan, halen Bartın ve Karabük Barolarının üyesi meslektaşlarım dahil, Zonguldak Barosu'nun üyesi meslektaşlarıma huzurlarınızda minnet ve teşekkürlerimi bir kere daha açıklamakla onlara karşı şükran görevimi yerine getirmek istemekteyim.

Türkiye Barolar Birliği'nin, kuruluşundan buyana sahiplendiği, savunduğu ve izlediği bazı üstün kavramlar, ilkeler ve sorunlar bulunmaktadır. Örneğin, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesi, Avukatların, Baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin idari vesayetten tamamen arındırılması, savunmanın sav ile birlikte karakol soruşturmasında başlaması, adli kolluk gücünün kurulması, Sav – Savunma – Karar bütünlüğü, Avukatlık Kanunu Değişikliği, kamu avukatlarının özlük hakları, statüleri ve bağımsızlıkları bunların başlıcalarıdır.

Türkiye Barolar Birliği'nin de üstün çabalarıyla hukukun üstünlüğü ilkesi Anayasanın 103. maddesi ile Cumhurbaşkanının, 81. maddesiyle de Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin yemin metinlerinde somut olarak yer almıştır. Ayrıca, Anayasanın 2. maddesinde de Cumhuriyetimizin bir hukuk devleti olduğu açıklıkla kabul edilmiştir. Böylece, devletimiz teorik olarak kanun devleti olmaktan çıkmış, bir hukuk devletine dönüşmüştür. Artık devletin bütün çalışmalarında, kural olarak hukukun üstünlüğü ilkesi hakim ve etkin olacaktır ve olmalıdır. Böylece, gerçek hukukun süzgecinden geçirilmeden çıkarılacak yasaların ve bu yasalara dayanılarak yapılacak devlet görevlerinin keyfilğine yol açan açık

kapılar kapanmış, ülkede insan haklarına dayalı gerçek bir demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla yerleşmesine yol açılmış olmaktadır. Yeterki yönetenler bu gerçeği gözardı etmesinler.

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yapılan değişikliklerle, artık savunma, sav ile birlikte göreve başlayabilmektedir. Adli Kolluk Gücü kurulması yönünde Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan tasarı, ne yazık ki henüz yasalaşmamıştır. Sav – Savunma – Karar bütünlüğü de henüz tam anlamıyla yasal olarak gerçekleşmiş değildir. Bu konu, davaya bakan yargıç veya yargıçların şahsi takdirlerinden çıkarılmamış, bütün yargılamalarda uyulması gereken somut bir kurala dönüştürülemediği. Avukatlık Kanunu Tasarısı ile 1. maddeye konulan bir fıkra ile bu konu çözümlenmiş de bu tasarı yasalaşmamıştır.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısal durumu yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesindeki kuşku ve tereddütleri gidermemiştir. Bu kuruldan, siyasi bir organ olan Bakan ve onun emrindeki müsteşar çıkarılmadıkça bu kuşklar devam edecektir. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Üyeleri bizzat hakim ve savcılar tarafından seçilmeli, bu kurulun ayrı bir sekreteryası olmalıdır. Hakim ve savcılar için kapatılmış olan idari yargı yolu mutlaka yeniden açılmalıdır.

Cezaevlerinde insanca yaşamının asgari koşulları oluşturulmalıdır. Türkiye Barolar Birliği'nin ilk başkanı büyük hukukçu ve düşünür hocamız sayın Prof. Dr. Faruk Erem'in "suçluyu kazıyın, altından insan çıkar" sözü, bu konuda bütün yetkili ve görevlilere rehber olmalıdır.

1136 Sayılı Avukatlık Kanununda mesleği daha bağımsız, savunmayı daha etkin ve güvenceli hale getirmek, özellikle idari vesayet hükümlerini yürürlükten kaldırmak amacıyla Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği'nin müşterek çalışmaları ile hazırlanan değişiklik tasarısı, Yönetim Kurulumuzun devamlı çabası sonucu, geçen dönem, Türkiye Büyük Millet Meclisinin özel gündemi ile bir hayli ön sıralara alındı isede, yasalaşması sağlanamamıştır. Kadük hale gelen bu tasarının yeniden ele alınarak, uygulamada görülen diğer aksaklıkları da giderici yeni değişikliklerle biran önce yasalaşmasını beklemekte ve dilemekteyiz.

Türkiye Barolar Birliği'nin öteden beri ısrarlı bir biçimde izlediği önemli bir konu da, kamu avukatlarının sorunlarıdır. "Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir. Avukat, görevini yerine getirmede bağımsızdır." Yasal ilke bu olmasına rağmen kamu avukatları görevlerini yaparken bağımsız değil, bağımlıdır. Bir davayı açıp açmamakta veya bir kararı temyiz edip etmemekte kendi takdirini tek başına ve rahatlıkla kullanamayan bir avukatın bağımsızlığından bahsedilemez. Ayrıca, kamu avukatlarının sicillerinin, çok defa, hukukçu olmayan kimselerce tutulması ve değerlendirilmesi avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ile bağdaştırılamaz.

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun genel gerekçesinde, özet olarak bu yasayla avukatlığın savcılık statüsüne uygun bir statüye ulaştırılmasının amaçlandığı yazılıdır. Bu gün kamu avukatları özlük hakları yönünden, bırakınız hakim ve savcılar, başka meslekdekilerin daha gerisindedir. Türkiye Barolar Birliği kamu avukatlarının özlük haklarının ve statülerinin, Avukatlık Kanununun genel gerekçesindeki espriye ve amaca uygun olarak, hiç değilse hakim ve savcıların özlük haklarına yakın bir konuma getirilmesini beklemektedir, istemektedir ve bu gerçekleşinceye kadar izlemesine devam edecektir.

Sayın delegeler,

Hayat Standardı kavramı, istatistiki bir konu olması gerektiği halde, bir vergi matrahı konusu haline getirilmiştir. Böylece, aslında kazanılmayan bir gelirin, vergi matrahı olarak kabulü, Türkiye Barolar Birliği'nin öteden beri söylediği gibi, bir "Baş Vergisi" olgusundan başka bir şey değildir. Hayat Standardının bu biçimde uygulanmasından ivedi vazgeçilmeli, bir vergi matrahı olmaktan çıkarılmalıdır. Bu sağlanıncaya kadar da, katsayı uygulamasında avukatların birinci sınıf tüccar gibi değerlendirilmesinden vazgeçilmeli, özellikle mesleğe yeni başlayan avukatlar 3-5 yıl bu uygulamanın dışında tutulmalıdır. Türkiye Barolar Birliği, bu istek ve beklentilerine ulaşıncaya kadar çabalarına, artan bir biçimde devam edecektir.

Sayın delegeler,

Maliye Bakanlığı bürokratları ile bir türlü uyuşamadığımız bir kaç önemli konu üzerinde de, biraz durmak istemekteyim.

Bilindiği gibi, vergi beyannamelerinin Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerce imzalanması ve mükelleflerin bunlarla sözleşme imzalaması mecburiyeti getirmek ve bu mecburiyeti beyanname çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibariyle ayrı ayrı uygulamaya Maliye Bakanlığı'nı yetkili kılmak amacıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227. maddesine mükerrer 227/1. maddeyi ekleyen 4008 sayılı Yasa çıkar çıkmaz Maliye Bakanlığı'na gönderdiğimiz 29.7.1994 gün ve 1074 sayılı yazı ile, Avukatlık mesleğinin niteliği ve özellikleri dikkate alınarak 227/1. madde gereğince Bakanlık'ça yapılacak düzenlemede, Avukatların ayrık tutulmasını istedik. 18.1.1995 gün ve 99 sayılı yazımızla bu isteğimizi tekrarladık. Bizim bu haklı ve yerinde isteğimize karşın Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü çıkardığı 1 sıra no.lu genel tebliğ ile Gelir Vergisi mükelleflerinin Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerle sözleşme yapma ve vergi beyannamelerini bunlara imzalatma mecburiyetini getirmiş, avukatları bu mecburiyetlerden ayrık tutmamıştır. Birliğimizin öncülüğü ile bu genel tebliğin iptali, yürütmenin durdurulması ve bu tasarrufa olanak veren 227/1. maddenin Anayasa'ya aykırı olduğundan bahisle Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi istekleri ile Maliye Bakanlığı aleyhine dava açılmıştır. Danıştay 4. Dairesinin 1995/1195 Esas No.lu dosyası ile görülen bu davada yüce mahkeme 21.3.1995 günlü kararı ile yürütmenin durdurulmasına ve adı geçen maddenin Anayasaya aykırılığı iddiası ciddi görüldüğünden 30.10.1995 günlü kararıyla da dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü yürütmenin durdurulması kararına rağmen, çıkardığı 2 sıra no.lu tebliğ ile gene aynı mecburiyeti getirmiş, bu tebliğin de iptali ve yürütmesinin durdurulması için de Birliğimizin öncülüğü ile Danıştay 4. Dairesi'nin 1995/1872 Esas No.lu dosyası ile Maliye Bakanlığı aleyhine yeniden dava açılmıştır. Yüce mahkeme 2.5.1995 günlü kararı ile bu tebliğ için de yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir.

Maliye Bakanlığı bu her iki yürütmenin durdurulması kararına rağmen, bu defa 3 No.lu genel tebliği çıkararak yeniden vergi beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce imzalanması zorunluluğunu getirmiştir. Herne

kadar bu tebliğ ile mükelleflerin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerle sözleşme yapma mecburiyetinden vazgeçmiş görünmekte ise de, mükellefle sözleşme yapmayan bu görevliler beyannameyi imza etmeyeceğinden ve bu imzayı taşımayan beyannameler vergi dairelerince verilmemiş sayılacağından zorunlu olarak, sözleşme yapma mecburiyetini de içermektedir. Birliğimizin öncülüğü ile yeniden bu 3 No.lu tebliğin de iptali ve yürütmenin durdurulması istekleriyle Maliye Bakanlığı aleyhine Danıştay 4. Dairesinin 1995/6570 numaralı dosyasıyla dava açılmıştır. Danıştay 4. Dairesi 19.1.1996 tarihli kararı ile bu tebliğin yürütmesinin durdurulmasına da karar vermiştir.

Maliye Bakanlığı'nın avukatlar hakkında, akıl almaz bir uygulamasına da değinmek isterim. 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 12/c maddesiyle "bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık" avukatlıkla bağdaşabilen bir iş olarak kabul edilmektedir. Bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık yapmakla, özel hukuk tüzel kişilerinin hukuk müşavirliği veya sürekli avukatlığını yapmak arasında hukuken hiç bir fark yoktur. Bir özel hukuk tüzel kişiliğinin sürekli avukatı Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabidir. Gelir Vergisi, işveren tarafından stopaj yoluyla kesilmekte ve vergi dairesine yatırılmaktadır. Bu avukat müstakil bir vergi mükellefi ve Hayat Standardına tabi değildir. Ancak, Maliye Bakanlığı bir Avukat yazıhanesinde ücret karşılığı çalışan avukatı müstakil bir vergi mükellefi olarak kabul etmekte ve hayat standardına tabi tutmaktadır.

Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü bu uygulamasını, Adalet Bakanlığı'nın 27.08.1991 gün ve 37412 sayılı bir görüşüne dayandırmaktadır. Adalet Bakanlığı Maliye Bakanlığı'na gönderdiği bu görüşünde "bir avukatın, başka bir avukat yazıhanesinde sigortalı olarak çalışamayacağı" nı söylemektedir. Ancak, Adalet Bakanlığı bu görüşünü hatalı olarak Avukatlık Kanununun ortak avukat bürosuna olanak tanıyan 44. ve avukat yazıhanesinde yalnız Avukatlık mesleği için gerekli olan yardımcı elemanın çalıştırılabileceğine dair 45. maddesine dayandırmaktadır. Avukatlık Kanununun 2/c maddesiyle, 44 ve 45. maddelerin konuları ve amaçları ayrıdır. Adalet Bakanlığı'nın Maliye Bakanlığı'na gönderdiği 27.08.1991 günlü bu hatalı görüşüne dayanan Gelirler Genel Müdürlüğü İzmir Valiliği'ne gönderdiği 26.6.1994 gün ve

59987/84212 sayılı yazısı ile, bu durumdaki avukatların ayrıca serbest meslek vergi mükellefi ve dolayısıyla hayat standardına tabi olacağını bildirmiştir.

Bu defa, Birliğimizin uyarısı üzerine Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı'na gönderdiği 29.12.1994 günlü bir yazı ile, eski görüşün Avukatlık Kanununun 44 ve 45. maddesine dayandığını, bu görüşün yanlış olduğunu, Kanunun 12/c maddesine göre bir avukatın başka bir avukatın yazıhanesinde ücret karşılığı çalışabileceğini, bu durumdaki avukatın serbest meslek mensubu kabul edilerek vergi mükellefi sayılmayacağını, hayat standardına tabi olamayacağını bildirmiştir.

Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü, kanuna aykırı bu uygulamadan vazgeçilmesi isteği ile gönderdiğimiz 27.12.1995 gün ve 2238 sayılı yazımıza ve Adalet Bakanlığı'nın yukarıda açıklanan görüşüne rağmen bu uygulamaya devam ettiğinden, 18.1.1996 gün ve 144 sayılı yazımızla yeniden yasaya aykırı bu uygulamayı durdurması, bunu defterdarlıklara ivedi bildirmesi istenmiştir.

Bu arada, Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'nün bu konuda Danıştay'da davalar olduğundan bahisle bu davaların sonuçlarını beklediği haricen öğrenilmiştir. İzmir 3. Vergi Mahkemesi'nce bu konuda verilen 19.1.1995 gün ve 1994/1335 Esas, 1995/38 sayılı kararının (ki bu karar avukat lehinedir) Danıştay 3. Dairesi'nin 21.12.1995 gün ve 1995=1760-4379 No.lu kararıyla onanmasına üzerine bu kararların birer örneğini de ekleyerek Maliye Bakanlığı'na 01 Mart 1996 gün ve 309 sayılı bir yazı daha gönderilerek yasaya aykırı bu uygulamayı (Mart ayı da gözönünde tutularak) ivedi durdurması yeniden istenmiştir. Bu yazımıza henüz bir yanıt verilmemiştir.

Ancak, Maliye Bakanlığı bu konuyu Mart ayı içinde yasal doğrultuda çözümlemez ve düzeltmezse, bu durumdaki meslektaşlarımızın ayrı gelir vergisi beyannamesi vermemelerini, hayat standardına tabi olmayı kabul etmemelerini, gerekirse bu konuyu vergi mahkemelerine dava olarak götürmelerini öğütlemekteyiz. Bu konuda savaşımalarında Türkiye Barolar Birliği yanlarında olacaktır.

Maliye Bakanlığı'nın bir başka uygulaması da şudur: 29.02.1996 gün ve 292/11 No.lu bir başka genelgesiyle Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerle ilgili 1996 yılı Asgari Ücret Tarifesi'ni yürürlüğe koymuştur. Bu tarifenin 26. sahifesinde yer alan notlar başlıklı bölümünün 1. maddesi, 28. sahifesinde yer alan Uyuşmazlık işleri başlıklı 2 No.lu bölümü ve aynı sahifedeki bilirkişilik başlıklı 5. bölümü Avukatlık Kanunu ve Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine aykırı görüldüğünden Birliğimizin öncülüğünde Danıştay 4. Dairesi'ne açılan 1996/708 Esas No.lu dava ile iptal ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istenilmiştir. Bu maddeler; Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlere, Avukat gibi, mahkemelerde dava açma yetkisi tanıma niteliğindedir ve bilirkişi ücretinin mahkemece takdir edileceği yolundaki Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine de aykırı görülmüştür.

Maliye Bakanlığıyla aramızdaki bütün bu anlaşmazlıklar belgeleriyle yeni Maliye Bakanı Sayın Lütfullah Kayalar'a arz edilecektir. Kendisinin bu yakınmalarımızı haklı bulacağından ve yakınma konularını ivedi çözümleyeceğinden emin bulunmaktayız.

Bu vesileyle Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü ile anlaşmazlığa düştüğümüz bir konuya da değinmek isterim.

Bilindiği gibi, asgari ücretin artması nedeniyle topluluk sigortasına tabi avukatların derece ve kademeleri ve dolayısıyla ödeyecekleri primlerin artması sonucu, hem bu primlerin ödenmesi güçleşmiştir, hem de ortaya bir takım eşitsizlikler çıkmıştır. Bütün bu sakınca ve yakınmaların giderilmesi amacıyla TİP Sözleşmede değişiklik yapılması isteği ile Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'ne 19.12.1995 gün ve 2196 sayılı bir yazı gönderilmiştir. Adı geçen Genel Müdürlük 3 Ocak 1996 gün ve 2986 No.lu yazısıyla isteğimize olumsuz cevap vermiştir. Bu durumda konunun Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca görüşülerek çözülmesi gerekmektedir. Bu arada hükümet kurulması çalışmalarını devam ettirğinden girişimde bulunulmamıştır. Bu konu adı geçen Bakanlıkla en kısa zamanda görüşülecektir.

Sayın delegeler,

Bazı bayan avukatların ve avukat stajyerlerinin başörtüsüyle görev yapmakta direnmeleri Baroları ve Birliğimizi uğraştıran sorunlardan birisidir.

Şunun kesin olarak herkesçe bir kere daha öğrenilmesi ve bilinmesi gerekmektedir. Türkiye Barolar Birliği, başörtüsünün inanç yönüyle değil, ideolojik yönüyle, meslek kuralı yönüyle ilgilidir. Hukuk Fakültesi diplomasında başı açık resmi bulunan bir bayanın, bu diplomayı aldıktan pek kısa süre sonra, avukatlık stajı için Baroya başvurduğunda başı açık resmini vermemekte direnmesinin inançla hiç bir ilgisi olamaz. Bu direniş, ancak, ideolojik amaçlıdır.

İnanç özgürlüğü saygıdeğer bir insan hakkıdır. Ancak, her mesleğinde kendi kuralları vardır. Bir mesleğe talip olanlar onun kurallarını bilmek ve uymak zorundadırlar.

Türkiye Barolar Birliği'nin 27-28 Mayıs 1989 tarihlerinde Giresun'da yapılan 20. Olağan Genel Kurul'unda Meslek Kurallarının 20. maddesi yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre 20. madde aynen şöyledir:

"Avukatlar ve avukat stajyerleri, mesleğe yaraşır bir kılık ve kıyafetle başları açık olarak mahkemelerde görev yaparlar."

Görülüyor ki, bu kural Baroların veya Barolar Birliği Yönetim Kurulunun koyduğu bir kural değildir. Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu'nun Avukatlık Kanununun 117. maddesinin 7. bendinin verdiği yetkiye dayanarak kabul ettiği bir meslek kuralıdır. Bu kurala, avukatların, avukat stajyerlerinin, Baroların ve Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun uyması yasal bir zorunluluktur. Hiç kimse, ne bir avukat, ne de bir avukat stajyeri kendini bu kuralın dışında kabul edemez. Özellikle mesleğe başlayan bir avukat Avukatlık Kanununun 9. maddesi gereğince "kanuna, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine and içerim" diyerek yemin ettiğine göre bu kurala uymak zorundadır. Bunun aksini düşünen varsa, bu mesleğe başlamamalı veya bu meslekten ayrılmalıdır. Bu kurala göre, Avukatlar ve Avukat Stajyerleri gö-

revlerini yerine getirirken başları açık olacaktır. Bu, hem bir yasa gereğidir, hem de laik ve çağdaş bir ulus olmanın gereğidir. Bayan yargıcın ve savcının başı açık olarak görev yaptığı bir ortamda bayan Türk avukatı veya avukat stajyerinin başı kapalı olarak görev yapması, o görevin tekdüzeliğindedir, saygınlığına da, laiklik ilkesine de aykırıdır. Yargı görevi nasıl şortla yapılamazsa, bir meslek kuralı ve laik toplum gereği olarak başı örtülü de yapılamaz. Bayan avukatın ve avukat stajyerinin görev dışında, özel hayatındaki tutumu Baroları ve Türkiye Barolar Birliği'ni ilgilendirmez. İster başı açık olur, isterse başını kapatır. Ancak, asla ve asla görev yaparken yasaya, meslek kurallarına ve laik toplum anlayışına ters bir biçimde başını örtmesine, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da Barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği hoşgörüsüyle bakmayacaktır. Bu uğurda nice Ali Günday'lar görev şehidi olmaya her zaman hazırdır. Bu vesileyle, Gümüşhane Baro Başkanımız Av. Ali Günday'ı rahmetle ve minnetle anmaktayım, hatırası önünde saygıyla eğilmekteyim.

Burada, başını örtmek iddiasında olan kadınlarımıza tarihsel bazı gerçekleri de hatırlatmakta yarar görüyorum. Kadınların başlarını örtmesi geleneği, İslam dininden çok öncelere, Sümerlere kadar dayanır. Hıristiyanlıkta rahibeler, tanınmaları için kara çarşaf giymektedirler. Türban ise İran kökenlidir. İran'da, müslümanlıktan önce zerdüş dininin uygulandığı dönemlerde rahibelerin başları üçgen biçiminde bağlanan türbanla kapatılıyordu.

Toplumumuz fesi Yunanlılardan almış, sonra onu müslümanlığın simgesi haline getirmiştir.

Türk toplumu artık bu çelişkilerden, akıl dışı, çağdışı bu uygulamalardan arındırılmalıdır. Önemli olan erdemli ve faziletli olmaktır. Erdemli ve faziletli olmak her şeyden önce bir vicdan ve ahlak işidir. Yapay olan örtünme ile ilgisi yoktur. Kaldı ki, şeriat hukukundan oluşan Mecelle'de bir hüküm vardır. "Ezma'nın tebeddülü ile ahkâmın tagayyürü inkar olunamaz." Kur'an'dan alınan bu hükümle, zaman değişmekle hükümler değişir denmektedir.

Sayın delegeler,

Laik düşüncenin öncülerinden, müslüman bilim adamı İbn-i Haldun'a göre devletin oluşumu ve toplumların evrimi tanrısal iradeye değil, toplumsal ve ekonomik nedenlere dayanır. Böyle kabul edince, din kurallarının devlet yönetiminde yönlendirici ve egemen olmaması gerekir. Toplum ve devlet yaşamı, akla ve ilme dayandırılmalıdır. O halde bir bakıma laiklik, toplumda ve devlette aklın ve ilmin egemen olmasıdır; farklı din ve inançlara sahip insanların barış içinde, dinsel ayrıcalık ve üstünlük gözetilmeden yaşamasını sağlayan gerçek din ve vicdan özgürlüğüdür. Görülüyor ki laiklik, demokrasi ve özgürlüğün ön koşuludur.

Ülkemizde, son yıllarda, örgütlü ve kararlı, bağınaz ve yobaz bir azınlık, örgütsüz ve kararsız, ama gerçek demokrat ve Atatürk'çü çoğunluğa egemen olmaya çalışıyor. Gerçek demokratlar, gerçek Atatürk'çüler, gerçek laik cumhuriyetçiler artık toparlanmalı, silkinmeli ve örgütlenmelidirler.

Laiklik hoşgörü demektir. Esasen müslümanlık hoşgörüyle emretmektedir. Yüce Kur'an, dinde zorlamayı yasaklamıştır. Yüce Allah Hz. Muhammed'e sadece emirlerini duyurma görevini vermiştir. Cezalandırma yetkisinin sadece ve sadece kendisine ait olduğunu bildirmiştir. Şeriat düzenini kurmak için İran'da mübarek ramazan ayında insanları idam edenlerin, bu düzeni ülkemizde yerleştirmek amacıyla laik ve Atatürk'çüleri öldürttüklerini, bu iş için kiralık ajanlar ve katiller kullandıklarını, bütün bunları müslümanlık adına yaptıklarını hala göremeyenler, kör değillerse vatan hainidirler.

Sayın delegeler,

Ülkemiz, dünya ülkeleri ile birlikte 21. Yüzyıla girmektedir. Gelişmiş ülkeler 20. Yüzyılda akıllarını kullanarak sanayide yaptıkları atılımlarla bir sanayi toplumu haline gelmişlerdir. 21. Yüzyılın bilim ve iletişim toplumuna dönüşmesi beklenmektedir. İnsanlar, bilimle kainatın henüz keşfedilmemiş sırlarını, belki de maddenin oluşumunun henüz bilinmeyen yönlerini, canlıların genlerindeki gizli nitelikleri ve güçleri açığa çıkaracaklar, iletişim yoluyla bütün bu bilgileri birbirlerine ulaştıracaklardır. Ülkemiz bu yarışta çok gerilerde kalmamalıdır. Bunun için de aklın ve ilmin tek rehber kabul edilmesi gerekmektedir.

Yüce Önder Atatürk, ortaya koyduğu ilkeleriyle ve gerçekleştirdiği devrimleriyle ulusumuzu çağdaş medeniyete biran önce ulaştırmayı amaçlamıştır. Ancak, bu bağlamda yapılacak ilk işin, toplumu ümmet olmaktan çıkarıp ulusa, kişiyi kul olmaktan çıkarıp vatandaşlığa dönüştürmek, önce vatandaş ve ulus olma bilincini pekiştirmek olduğunu bilmektedir. Bu amaçladır ki daha 1929-1930-1931 yıllarında bizzat kendi elyazısı ile hazırladığı ve sonradan Medeni Bilgiler olarak kitaplaşacak notlarında millet, devlet, din, özgürlük, demokrasi, cumhuriyet, insan hakları, devletin görevleri, seçmek, vergi vermek, askerlik, anayasa, hükümet, Türkiye Büyük Millet Meclisi, kanun, bütçe, mahkemeler, davalar, idari teşkilat, belediye ve köy, memur, aile, avukatlık ve Barolar, partiler gibi ana kavram ve konuları ele almış ve bunların halka öncelikle öğretilmesini önermiştir. Amaç, ümmeti ulus, kulu vatandaş yapmak, vatandaşa hak ve ödevlerini öğretmektir, onu insan olma bilincine kavuşturmaktır. İşte Atatürk, ilke ve devrimlerini önce insan ve vatandaş olmanın bilincine kavuşan sağlam bir alt yapıya oturtmayı amaçlamıştır.

Atatürk, sadece bir aksiyon adamı değildir. Önce düşünen, düşündüklerini tartışan, sonra onları uygulayan eşsiz bir liderdir. O, ülkeyi sadece, düşman çizmesinden temizlememiş, ülkeyi ve halkımızı ortaçağ karanlığından 20. Yüzyılın aydınlığına taşımıştır. Amerika Temsilciler Meclisi Başkanı Newt Gingrich (Nift Gingiriş) bakınız ne diyor "Gelecek nesillere en büyük katkıda bulunan liderler arasında Mustafa Kemal Atatürk'den başka kişi tanımıyorum."

Müsaade ederseniz burada bir anımı anlatmak istiyorum.

14 Mayıs 1950 seçimlerinden sonra ilk defa Atatürk'ün büstü Kırşehir'de kırıldı. Ben, İstanbul Hukuk son sınıftaydım. Biz, 100 kişilik bir öğrenci grubu Kırşehir'e gittik ve Atatürk'ün büstünü kırma eylemini ve kıranları orada lanetledik. Kırşehirli, bizi, ikişer ikişer evlerinde misafir ettiler. Sonradan Samsun Milletvekili olan Dr. Fevzi Ceylan arkadaşımınla bizi de bir celep, evinde misafir etti. Mahalle halkı vardı, sohbet; konu da, Atatürk, Atatürkçülük, heykelin kırılmasıydı. Karşıda, yerde, minderin üzerinde iki dizi üzerine oturmuş garip bir vatandaş vardı. Dinledi dinledi ve sonra "Bana müsaade edermisiniz; ben, bu mahallenin

imamıyım. Atatürk, dine ve dincilerek karşı değildi; kafası çatlak yobazlara karşıydı" dedi. (Alkışlar)

İkinci bir olayımı anlatmak istiyorum. Bu mitingden sonra İstanbul'a geldik, o zaman, Büyükdoğu, Sebülül Reşat, Volkan dergileri, Atatürk ve Atatürkçülük aleyhinde devamlı neşriyat yapıyordu. Süleymaniye'deki Merkez Yurdunda kalıyorum. Bir gece, öğrenci olarak –o zaman hepimiz Atatürkçüyüz– dedik ki, bu işin başı Necip Fazıl, Büyükdoğu Dergisi, gidelim, bu gece Büyükdoğu Dergisinin İdarehanesini basalım; anında karar verdik, saat 20.30'da, Sultanahmet, Laleli, Süleymaniye vesaire bütün kahvelere, yurtlara arkadaşlarımızı seferber ettik, 21.55'te vilayetin önünde toplanacağız, idarehane orada. 10'a 5 kala 4-5 bin kişi toplandı. Bütün gazeteleri dolaştık, Fahrettin Kerim Vali idi, izin istedik, hassasiyetimizi bildirdik. Ahmet Emin, Behçet Kemal Çağlar, Cevat Fehmi Başkurt'lara... Ben, Cevat Fehmi Başkurt'un, Cumhuriyet Gazetesi önünde yaptığı konuşmaya cevaben öğrenciler adına bir konuşma yaptım; sabaha karşı bizi aldılar emniyete götürdüler ve 6 öğrenciyi elebaşı diye tutukladılar. Bunu söylememden amaç şu: Sultanahmet Cezaevine gittik, 10 gün 10 gece orada kaldık. Arkadaşlar, oradaki tutuklu ve hükümlüler, cahil kimseler "Atatürkçüler" diye bizi el üstünde tuttular "Atatürkçü gençler" diye bizi el üstünde tuttular orada.

Şimdiye geliyorum bugünlere. Ne yazık ki, Atatürk'ün bütün dünyaca kabul edilen niteliklerinden, ülke ve devrimlerinden, halkın bilinçlenmesinden ve aydınlanmasından korkanlar, çıkarları zedelenenler, şimdi, ülkeyi, yine ortaçağ karanlığına götürmeye çalışmaktadırlar. Ancak, bu aymazların ve hainlerin bilmedikleri bir gerçek vardır. Atatürk mayası tutmuştur. Aydınlarımız, kadınlarımız ve Atatürk'ün, kendilerine

"Ey yükselen yeni kuşaklar, gelecek sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yüceltecek ve sürdüreceğ olan sizsiniz.

Türk genci, devrimlerin ve rejimin sahibi ve bekçisidir"

diye seslendiği ve inandığı gençlerimiz, bu çabalarına asla geçit vermeyecekler; akla ve ilime dayalı laik cumhuriyet rejimimiz sonsuzadek yaşayacaktır.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN – Birliğimizin Sayın Başkanvekiline teşekkür ediyorum.

Efendim, biraz önce gelen konuklarımızı tanıtırken, elime ulaşmadığı için sunamadığım değerli konuşumuzun ismini söylemek istiyorum. Serbest Mali Müşavirler ve Serbest Muhasebeciler Odası Başkanı Sayın Mustafa Özyürek ve İzmir Milletvekilimiz ve meslektaşımız Sayın Metin Öney, hoş geldiniz efendim. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, Genel Kurulumuza gelen kutlama yazılarını bilgilerinize sunuyoruz:

"Sayın Burhan Karaçelik

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

10. Olağanüstü Genel Kurul Toplantınıza davetiniz için teşekkür eder, Genel Kurul çalışmalarının başarılı geçmesi ve alınacak kararların hayırlı olması dileğiyle sizi ve sayın konukları saygı ve sevgiyle selamlarım."

Mustafa Kalemli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

"Sayın Av. Burhan Karaçelik

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Davetinize teşekkür eder, Genel Kurul toplantınızın başarılı geçmesi dileğiyle size ve üyelerinize sevgilerimi sunarım.

Mesut Yılmaz

Başbakan

(Alkışlar)

BAŞKANVEKİLİ – Gündemin 5. maddesi uyarınca, Ankara Barosu Başkanı Sayın Tuncay Alemdaroğlu size hitap edecek; buyurun Sayın Alemdaroğlu.

(Alkışlar)

AV. TUNCAY ALEMDAROĞLU (Ankara Barosu Başkanı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa Mahkememizin Sayın Başkanı, Sayın bakanlarımız, sayın milletvekillerimiz, sayın hâkim ve savcılarımız, Genel Kurulumuzu onurlandıran değerli konuklarımız, barolarımızın sayın başkanları, delegeleri; basınımızın sayın temsilcileri; hepinizi, şahsım ve Ankara Barosu adına saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

Delege arkadaşlarımı Ankara'da ağırlamaktan ve onlarla birlikte olmaktan onur duyuyoruz. Umarım, Ankara'dan ve bu Genel Kuruldan olumlu izlenimlerle ayrılırsınız. Süre darlığı nedeniyle düzenlemelerde bazı eksiklikler olursa şimdiden özür diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, geçen süre içerisinde ne ülke sorunlarında nede meslek sorunlarımızda bir azalma olmadığı gibi, bazı sorunlar artarak çözümsüzlüğe doğru gitmektedir. Sorunlarımızın çözümlenememiş olması, ben de dahil olmak üzere, konuşma yapacak arkadaşlarımı, genel kurullarımızda ve diğer platformlarda dile getirdikleri sorunları burada da tekrara zorlayacaktır. Ancak, şunu bilmeliyiz ki, aynı şeyleri söylemek zorunda kalmamız, bizim bir eksikliğimiz değildir. Ülkeyi yönettiklerini iddia edenlerin, sorunlara çözüm bulmak için siyasi iktidara talip olanların sözlerinde durmamalarıdır, onların eksikliğidir.

Değerli arkadaşlarım, sorunlarımızın tamamına değinerek zamanınızı almayacağım. Ancak, kendimce önemli saydığım birkaç soruna ilişkin düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Yargı bağımsızlığı baroların bağımsızlığından geçer ilkesine, savunma yargının unsurudur kuralına olan inancımızı yasa kuralına dönüştüreceği için birçok eksik ve kusurunu gözardı ederek yasallaşmasını istediğimiz avukatlık yasa tasarısı değişikliği, bildirildiği gibi, maalesef, gerçekleşmemiş ve kadük olmuştur. Şimdi yeniden başlamak durumundayız. Yeni taslakta avukatlık stajı, ortak avukatlık bürolarının hukukî ve mali statüsü, ihtisaslaşma, avukatın hak ve görevleri, kamu avukatlarının konumu, barolar yeni bir yaklaşımla ele alınmalıdır.

Hukuk fakültelerinin bugünkü eğitim düzeyleri de dikkate alındığında yargıçlık, savcılık ve avukatlık mutlaka lisansüstü eğitimle kazanılabilmektedir. Özellikle hukuk fakültelerinden mezun olan, hiçbir şey olmazsam avukat olurum mantığından, yeni düzenlemeyle kesinlikle uzaklaştırılmalıdır.

Hayat standardı konusundaki başvuru ve yakınmalarımızdan da bir sonuç alınamamıştır. 51 ve 52. Hükümetlerin Başbakanınca iyileştirme yapılacağı konusunda verilen sözler de yerine getirilmemiştir. Aksine, muhasebe defter ve kayıtlarımızın, vergi beyannamelerimizin serbset mali müşavir ve muhasebeciler tarafından tutulması ve imzalanması zorunlu kılınmıştır. Maliyenin bu girişimi, şimdilik yargı kararıyla durduruldu. Bu konuda Türkiye Barolar Birliğinin Sayın Başkanı ve yöneticilerine huzurunuzda teşekkür ediyorum. Ancak, bu konuda bir kesin çözüme gidilmesi zorunludur.

Mesleğimiz yapılamaz noktaya gelirken, mali sorunlarımızın giderilmesine ilişkin yakınmalarımıza, yasama ve özellikle de yürütme organınca duyarlık gösterilmemiştir; çünkü, bizim, sorunlarımızı aktarmakta kullandığımız uslub ve yöntemler, toplumda yükselen seslere duyarlı olan demokratik yönetim anlayışını özümsemiş siyasi iktidarlar ve yönetimler için geçerlidir. Maalesef, şimdiye kadar ki iktidar ve yönetimlerde böyle bir anlayışı gözleyemedik. Umarım, 53. Hükümet, bizim bu sorunlarımızı anlar ve çözüm getirir. Aksi halde, bizde sorunlarımızı dile getirmekte kullandığımız uslub ve yöntemleri yeniden gözden geçirmeliyiz.

Kazanılmadığı halde hayat standardı nedeniyle tahsil edilmek istenen vergi borcu nedeniyle binlerce meslektaşımız şu anda icra takibi altındadır.

Bunları dile getirirken, hiç kimseden ayrıcalık, himmet istemiyoruz. Tek istediğimiz, gerçek gelirimizden vergi alınmasıdır. Hayat standardı, vergide denetim aracı olarak kullanılabilir; ancak, kesinlikle vergi matrahı olarak kabul edilemez ve edilmemelidir.

Maliye Bakanlığının, serbest avukatlara karşı bu anlaşılmasız tutumu, kamuda görev yapan, kamuyu temsil eden, kamunun

haklarını ve hukukunu koruyan kamu avukatları yönünden de aynen sürmektedir. Kamu avukatları, kamuda görev yapan diğer sınıflar karşısında ek gösterge, özel hizmet tazminatı ve yan ödeme göstergeleri yönünden büyük ölçüde geriletilmiştir. Kamu çalışanlarının mali durumunun iyileştirilmesi amacıyla çıkarılan kanun hükmündeki kararnamede göstergeler açısından kamu avukatlarının aleyhine olan farkı giderememiştir.

Bunun dışında, halen birçok kurumda avukatlar, hukukçu olmayan müdürlerin denetim ve emri altında çalışmak zorunda bırakılmışlardır.

Değerli arkadaşlarım, yabancı danışmanlık şirketleri de önemli bir sorunumuzdur. Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığından, 80'li yılların sonunda danışmanlık izni alarak, ülkemizde de faaliyete geçen yabancı menşeli şirket ve kuruluşlar, hukuk danışmanlığı da yapmaktadırlar. Kendi ülkesine, benim meslektaşımın turistik girişini bile çok sıkı koşullara bağlayan, günlerce vize için bekleten ülkelerin danışmanlık şirketlerinin ve avukatlarının Türkiye'de hukuk danışmanlığı yapmasını kabul etmemiz bizden kesinlikle beklenmemelidir.

Bugün Avrupa Birliğine üye ülkelerin avukatları dahi kendi ülkelerinde yabancı bir hukukçunun çalışmasına karşı çıkarken, benim, hukuk danışmanlığını yapmadığım bir ülkenin hukukçusunun ya da şirketinin Türkiye'de hukuk danışmanlığı yapmasına izin verilmesi kapitülasyon dönemini çağrıştırmaktadır.

İşin en üzücü yanı da, bu sorundan, siyasi iktidar ve bürokrasinin maalesef haberdar olmamasıdır. Olayın bir başka üzücü tarafı da, yabancı kuruluşlara danışmanlık izni veren makamlar, bu kuruluşların, verilen izin sınırları içerisinde çalışıp çalışmadıklarını denetlememektedirler. Bu nedenle de, şu ya da bu nedenle, Türkiye'ye gelen her kuruluş, kısa süre içerisinde her türlü faaliyeti göstermektedir. Bu konuda izin veren makamlara, barolar olarak yapılan başvurularımız da maalesef sonuçsuz kalmıştır.

Bu sorunun aşılmasında, avukatlığı, stajdan başlayarak, ortak avukatlık büroları ve ihtisaslaşma gibi konularda yeni düzenlemeler yapılmasının yanında, kendimizi de meslek içi eğitimle yenilemek zorundayız.

Değerli arkadaşlarım, TBB Genel Kurulunda, elbette sadece meslek sorunlarımızı tartışmayacağız; yargının ve onun ayrılmaz unsuru olan savunmanın sorunlarının, ülke sorunlarıyla içiçeliğinin bilincindeyiz.

İnsanlık tarihinin en büyük kazanımı olan demokratik yönetim ve bu yönetim şeklinin olmazsa olmaz koşulu olan hukuk devleti de üzerinde durulması gereken temel sorunlarımızdandır.

Anayasada, yasalarda, devletin, hukuk devleti olduğunun yazılı olmasının, hukuk devleti olabilmek için yeterli olmadığını yaşayarak öğrendik. Anayasamızda da Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bir hukuk devleti olduğu yazılıdır; ancak, hukuk devleti olma yolunda verilen bunca çabaya karşın pek de mesafe alamadığımız gözler önündedir.

Yasalarımızdaki hükümlere karşın, insan hakları, hukukun üstünlüğü, hukuk devleti konularında, devlet olarak, toplum olarak geri kalmamızın nedenlerinin ön sırasında siyasetçi ve yöneticilerimizin önemli bir kısmının, hukuka ve onun doğal sonucu olan demokrasiye, insan haklarına ve özgürlüklere olan inançsızlıkları yer almaktadır.

Yönetimde olmadıkları zaman kendileri için istedikleri özgürlükleri, demokrasiyi, insan haklarını, iktidara ve göreve geldiğinde unutan siyasi kadrolara ve yöneticilere fazlasıyla tanık olduk, tanık olmaya da devam ediyoruz.

Hukuk devleti inancının toplumda yerleşip kökleşmesi, yurttaşların hukuka, adalete inanmaları ve ona sahip çıkmalarıyla mümkündür.

Yurttaşla karşı güven veren, sorumlu, tarafsız, güçlü karşısında güçsüzü koruyan, hukuka saygılı bir yönetim olmadan, yurttaşın, hukuka ve adalete inanmasını ve ona sahip çıkmasını beklemek hayalidir.

Devleti temsil edenlerin, kendi uymadıkları kurallara, yurttaşın uymasını beklemeye de hakları bulunmamaktadır.

Hukuk devleti ilkesini halka benimsetip, onun desteği ve sahiplenmesi başarılmadan, en gelişmiş ve çağdaş hukuk kuralla-

rının Anayasada ve yasalarda yer alması, hukuk devletinin gerçekleşmesi için yeterli olmayacağı ve olmadığı da bilinmelidir.

Bu olumsuzluklara rağmen, biz hukukçuların ve özellikle yargının sav – savunma – hüküm bütünlüğü içerisinde temel görevi, demokrasi ve hukuk devletinin kurulması yolundaki mücadeleyi duraksamadan sürdürmek olmalıdır.

Demokratikleşme yolunda, işkencenin önlenmesi yolunda ileri bir adım olarak düşünülen Ceza Muhakemeleri Usulü Yasasında yapılan değişiklik, üzülererek belirtiyim ki, beklenen yararı sağlamamıştır.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görev alanına giren ve Terörle Mücadele Yasasında düzenlenen suçların kapsam dışı bırakılmasıyla başından sakatlanan yasa değişikliği, uygulamada da bazı emniyet görevlilerinin, savunmanın ithamla başlayacağı kuralına inançsızlıkları nedeniyle önceden düzenlenen ifadelerin avukat huzurunda daktilo edilmesi şeklinde uygulamaya dönüşmüştür.

Sanık, avukatın hazır bulunduğu emniyet sorgusundan sonra da avukatı yanında olmaksızın emniyette kalıyorsa; avukatın işlevi, emniyetçe alınan ifadenin tasdikinden öteye bir anlam taşımamaktadır. Hiç kimse de bunun aksini savunamaz.

İnsana karşı işlenebilecek en büyük suç olan işkence önlenmemiştir. Hafta geçmiyor ki, basında, işkenceyle ilgili bir haber olmasın. En korkuncu da basına yansıyanların tesadüfen öğrenilenler olmasıdır. Ya bir de duymadıklarımız ve öğrenemediklerimiz!.. (Alkışlar)

Şubat ayında bir sayın milletvekili, Manisa'da lise öğrencilerine, 18 yaşına gelmemiş çocuklara uygulanan işkence nedeniyle Başbakanlık kapısına "Türkiye'de işkence var" diye pankart astı. Manisa'da yaşananlar yazılı ve görsel basında yer aldı. Nerede imzalanan Çocuk Hakları Sözleşmesi, nerede bu sözleşmeye göre 18 yaşını doldurmayanların çocuk kabul edilip, çocukların tâbi olduğu yargılama usulüne göre yargılanacağına dair yasal kuralı!..

Ocak ayında, görev yaparken emniyet görevlilerince gözaltına alınan gazeteci Metin Göktepe'nin cesedi bulundu. Yetkililer, ı-

larla, Metin Göktepe'nin gözaltına alınmadığını açıkladılar. Daha sonra, Sayın Başbakan, Metin Göktepe'nin gözaltına alındığını bildirdi. Şimdi, Başbakanın bu açıklaması karşısında Göktepe'nin gözaltına alınmadığını açıklayan görevliler hâlâ görev başında kalabiliyorsa, yüzlerce kişi aynı anda kayıtlara geçirilmeksizin gözaltında tutulabiliyorsa, faili meçhul cinayetlere yenileri eklenirken, bireyin yaşama hakkının koruyucusu olan polis, cinayet faili olarak zanlanıyorsa ve saptanan sanıklar 1329'dan kalma Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanun nedeniyle yargılanmıyorsa, elbette demokrasiden, insan haklarından ve onun temel güvencesi olan hukuk devletinin varlığından söz etmemiz mümkün olamaz. (Alkışlar)

Bu nedenle, zaman yitirilmeden, sanık sorgusunun adliye binalarında ve adli kolluk tarafından yapılmasına olanak sağlayan yasal düzenlemenin yapılması gerekir.

Ceza ve tutukevlerindeki sorunlar da giderek büyümekte ve çözümsüzlüğe doğru gitmektedir. Cezaevleri, suçluyu topluma kazandıran ıslahevleri olma amacından çoktan uzaklaşmıştır. Ceza ve tutukevlerindeki olaylarda tutuklu ve hükümler ölmekte, cezaevi görevlileri rehin alınmaktadır. Ülkemizde tutukevleri bir türlü çağdaş, uygar, demokratik ülkelerdeki koşullara kavuşturulamamıştır.

Cezaevlerindeki başıbozukluk, silah ve uyuşturucu trafiği yaygınlaşmıştır. Cezaevlerinde devlet ya yoktur ya da zorbalıkla vardır. İnsanların tutuklu ya da hükümlü olmaları, onların, tutukevinde bulunması gereken kimi insan haklarından yararlanmasını önlemez, önlenememlidir de.

İşkence ve öteki zalimane insanlık dışı ve onur kırıcı davranışlara karşı daha etkin biçimde uğraşılmalı ve çözüme ilişkin olarak da uluslararası sözleşmelerde yer alan insana yaraşmayan ya da insanı alçaltan davranışlara göz yumulmamalıdır.

Tutukevi görevlileri, bu doğrultuda eğitilmeli, ceza ve tutukevindeki maddi koşullar iyileştirilmelidir. Tutuklu ve hükümlüler de isteklerinde tutarlı ve ölçülü olmalıdırlar. Kuralları ve hukuku kesinlikle zorlamamalıdırlar.

Değerli arkadaşlarım, terör, ülkenin her yöresinde can almaya devam etmektedir. Resmî makamların, terörün belinin kırıldığını, can çekiştirdiğini bildirmelerine karşın, yaşanan olaylar bunları doğrulamamaktadır. Özellikle doğu ve güneydoğuda beklenen, özlenen barış ve huzurun gerçekleşmemiş olması, şimdiye kadar uygulanan yöntem ve alınan önlemlerin doğru ve yeterli olmadığını göstermiştir.

Elbette, ülkeyi ve bölgeyi kana boğan bölücü terör örgütüne karşı askerî yöntemler kullanılacaktır, bunun aksini hiç kimse isteyemez ve bekleyemez. Ancak, yöre insanını potansiyel suçlu gören, yurttaşla güven vermeyen koruculuk sisteminden ve sorunun kaynaklarından biri olan feodal yapıdan medet uman yaklaşımlar ile de sorunun çözümlenemeyeceğini artık herkes bilmelidir, görmelidir.

Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan bir irtikap davasında mahkeme hâkimi, "devlet yetkisini, kişisel güçleri şeklinde algılayıp uygulayan kişilere karşı hiçbir güvenliğim yoktur" gerekçesiyle davadan çekilmek zorunda kalıyorsa; Balıkesir Genel Kurulunda yaptığı konuşma nedeniyle Genel Kurul dönüşü, meslektaşımız gözaltına alınıyorsa; bir başka meslektaşımız, "Bizim, korkudan kurtulma hürriyetimiz bile yok" diyebiliyorsa, (Alkışlar) o bölgede yaşayan meslektaşlarımızın ve yurttaşlarımızın karşı karşıya olduğu hukuk dışı uygulamaları anlamakta güçlük çekmemeliyiz. Bunun üzerinde, hepimizin durup düşünmesi ve gerçeği görmesi gerekir.

Eğer doğruysa, 15.3.95 günlü Hürriyet Gazetesinde yayınlanan ve inanılması çok güç olan, mahkemece tutuklanan kişinin, silah zoruyla adliyeden alınıp serbest bırakılması, doğu ve güneydoğuda geçerli olan düzeni gözler önüne sermektedir.

Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde yaşananlar, ulusumuzun kurum ve kuruluşlarıyla hepimizin ortak sorunudur. Bu nedenle, bütün yurttaşların, devletin kurum ve kuruluşlarının gerçekçi ve geçerli bir çözüm üzerinde birleşmesi zamanı gelmiş ve geçmektedir.

Hukuk devleti ilkesine bağlı, demokratik dzen içerisinde çözüm arayan, ekonomik önlemlerle insanları yörelerinde barındıran ağdaş bir yönetim anlayışına öncelikle gereksinim vardır.

Yürekten bağlı olduğumuz ulusun birliği, ülkenin bütünlüğü, devletin tekliği ilkesini, ancak hukuk devleti ilkesine bağlı demokratik dzen içerisinde koruyabilir ve yaşatabiliriz. Bunu kesinlikle unutmamalıyız.

Ülkeyi ve ulusu tehdit eden bir diğer tehlikeli gelişme ve sorunumuz da din devleti özlemcilerinin, demokrasiye, laik cumhuriyete, hukuk devletine ve bunların savunucularına karşı saldırılarıdır.

Balıkesir Genel Kurulunda birlikte olduğumuz Gümüşhane Baro Başkanı Sevgili Meslektaşımız Ali Günday da bu alçakça saldırının hedefi olmuş ve yaşamını yitirmiştir. Bu cinayetten, sadece tetiği çeken değil, siyasi hesaplarla şeriatı yeşil ışık yakınlar, laiklikten ödün verenler, dini devlete egemen kılmaya alışınlar da dereceli olarak sorumludur.

Demokrasi, insan hakları, düşünce ve inanç özgürlüğü kullanılarak, herkesin inandığı gibi yaşaması isteğinin altında yatan, bugün için çok hukukluluk ve giderek yarın için de şeriat düzenidir.

Şeriatı hâkim kılma gayretleri açıkça sergilenip bunun için cinayetler işlenirken, ibadet yerleri olan camilerde tefli şarkılı ayinler düzenlenirken, devleti temsil eden kişi ve kuruluşların yaklaşımı, cumhuriyet savcılarının ve emniyet görevlilerinin ilgisizliği hayret ve ibret vericidir. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, geleceğimizin güvencesi olan gençliğimizde de huzursuzluklar ve hoşnutsuzluklar giderek artmaktadır. Gençliğimizin büyük bir bölümü işsizdir. Üniversite gençliğimizden de sonunda eyleme dönüşen sesler yükselmektedir. Bu seslere kulak verilmesi gerekir. Üniversite harçları, sorunun yansıyan yönüdür.

YÖK uygulamasının, eğitimi iyice geriletteği, binasız ve öğretim üyesi kadrosu olmayan gecekondü üniversite ve fakülteler, geleceğimizi ciddi olarak tehdit etmektedir.

Yeni üniversite açılmasına karşı olmamız elbette düşünülemez. Ancak, mevcut üniversitelere gerekli mali destek sağlanamazken, altyapısı olmayan, siyasi kaygılarla yeni üniversite açılmasının getireceği sakıncaları ve tehlikeyi görmemezlikten gelemeyiz. Bu gerçekleri de açıklamaktan geri duramayız.

Yığınla sorun çözüm beklerken, seçim sonrası oluşan tablodan bir hükümet çıkarılması, siyasi kadroların anlayışla karşılanması mümkün olmayan davranışları nedeniyle hayli gecikmiştir. Elbette ki, parlamenter sisteme ve Türkiye Büyük Millet Meclisine olan inancımızı ve güvenimizi korumaktayız; ancak, ülke sorunlarını çözmekte, demokratik hukuk devletini geliştirip yaşatmakta zafiyet gösteren siyasi kadrolara mahkum olmayacak kadar yetişmiş insan kaynağımız olduğuna da inanıyoruz.

Bu bakımdan, Birliğimizin önceki Başkanı Önder Sav başta olmak üzere, Parlamenta giden baro başkanlarımıza, meslektaşlarımıza teşekkür ediyor, ülke ve meslek sorunlarımızın çözümünde katkılarını bekliyor, başarılar diliyorum. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, gerçek anlamda demokratik laik hukuk devletine ulaşma yolundaki uğraşımızın, bir gün, ama bir gün mutlaka başarıya ulaşacağına, bu başarıda da en büyük payında barolara ait olacağına yürekten inanıyorum. Bu inanç, bizi güçlü kılıyor; bu inanç, bizi geleceğe bağlıyor.

Ankara Barosu ve şahsım adına saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKANVEKİLİ – Teşekkür ediyoruz Sayın Alemdaroğlu.

Kongremize çok sayıda kutlama telgrafi vardır, bunların bütünü'nün metnini okumak zamanınızı alır düşüncesiyle kutlama telgrafi gönderenlerin sadece bir kısmının ismini okumakla yetiniyoruz.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Nahit Menteşe, Millî Savunma Bakanı Sayın Oltan Sungurlu, Millî Eğitim Bakanı Sayın Turhan Tayan, Maliye Bakanı Sayın Lütfullah Kayalar, Antakya Milletvekili Sayın Atilla Sav, Bartın Milletvekili Sayın Cafer Turan Yazıcıoğlu, Bartın Milletvekili Sayın Köksal Toptan, Kırklareli Milletvekili Sayın Cemal Özbilen, İstanbul Milletvekili

Sayın Mehmet Moğultay, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ahmet Dokunmaz. (Alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, gündemimizin 6. Maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından ayrılan Sayın Önder Sav'ın konuşması vardır; buyurun Sayın Sav. (Alkışlar)

AV. ÖNDER SAV – Anayasa Mahkememizin Değerli Başkanı Sayın Özden'i, Adalet Bakanımız Sayın Açar'ı, Maliye Bakanımız Sayın Kayalar'ı, Anayasa Mahkememizin çok değerli üyesi dostum Sayın Yalçın Acargil'i, aramızda bulunan, geçmiş dönemlerde böylesi genel kurullarda sık sık delege olarak, baro başkanı olarak kendileriyle yanyana oturduğumuz Balıkesir baromuzun geçmiş dönem Başkanı, şimdiki Balıkesir Milletvekilimiz Sayın Kırılı'yı, Bursa Baromuzun geçmiş dönem Başkanı, şimdiki milletvekilimiz Sayın Yahya Şimşek'i, halen de aramızda delege olarak bulunan Kütahya Milletvekilimiz ve Kütahya geçmiş dönem Baro Başkanımız Sayın Emin Karaa'yı ve bir işi nedeniyle aramızdan ayrılan, mazeretini bildiren Amasya Milletvekilimiz Sayın Ahmet İyima-ya'yı ve İzmir Milletvekilimiz Sayın Metin Öney'i, değerli dostum Türkiye Serbest Muhasebeciler Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odası Başkanı Sayın Mustafa Özyürek'i, Adalet Bakanlığımızın Değerli Müsteşarı Sayın Yusuf Kenan Doğan'ı, Ankara Başsavcımız Sayın Nazmi Şarvan'ı ve Ankara Adalet Komisyonu Başkanımız Sayın Kadir Özbek'i ve göremediğim, ismini alamadığım diğer değerli konukları, Genel Kurulumuzu onurlandıran değerli savcı ve yargıçları,

Türkiye Barolar Birliği'nin 10. Olağanüstü Genel Kurulu'na katılan Baro Başkanlarımızı, delege arkadaşlarımı, Türkiye Barolar Birliği'nin organlarında görev alan çalışma arkadaşlarımı ve değerli konukları en içten duygularla saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

Yaşamlarını doğal nedenlerle yitiren meslektaşlarımızı, çoğunluğu Doğu ve Güneydoğu'da olmak üzere hala öldürenleri meçhul meslektaşlarımızı, 25 Temmuz 1995 tarihinde bir yobazın, vahşice ve acımasızca öldürdüğü Başkanımız sevgili Ali Gündav'ı rahmet ve sevgi ile anıyorum.

Çok sevdiğim arkadaşlarımla, meslektaşlarımla, Baro Başkanlarımızla böyle bir olağanüstü toplantıda buluşmaktan duyduğum memnuniyeti ve bunun yanında da iç burukluğumu, üzüntümü ifade etmek istiyorum. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı görevinin ikinci dönemini tamamlamadan ayrıldığım ve sizlere zahmet verdiğim, işinizi gücünüzü bırakarak buraya kadar gelme yükünü taşıttığım için üzgünüm; beni bağışlamanızı diliyorum. Ama sizlerin dostluğunuzu, sıcak ilginizi yaşamaktan, sizlerle tekrar buluşmaktan, sorunlarımızı bölüşmek, doğrularda buluşmak için biraraya gelmekten tarifsiz bir sevinç duyduğumu da vurgulamak isterim. (Alkışlar)

Bu toplantımızın, beni uğurlamak, önümüzdeki dönemde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığını üstlenecek meslektaşımızı seçmekten öte birlikteliği, dayanışmayı, dostlukları, karşılıklı sevgiyi, saygıyı ve güzellikleri sergileyeceğine içtenlikle inanıyorum.

Değerli dostlarım, sevgili meslektaşlarım

1989 yılının Mayıs ayında Giresun'daki Genel Kurul'da bana verdiğiniz Birlik Başkanlığı görevini, 1993 Mayıs ayında Erzurum'da tekrar emanet ettiniz. 1997 yılının Mayıs ayına kadar sürecek olan ikinci dönem görevlendirmenizin gereğini sonuna kadar yerine getiremediğim için üzgünüm; ama Türkiye Barolar Birliği'ne karşı yükümlülüğün bir kısmını söz verdiğim doğrultuda tamamladığım için de rahatım.

1991 yılında da bana TBMM Üyeliği için adaylık önerilmişti; ancak o zaman hiç duraksamadan bu ısrarlı öneriyi geri çevirmiştim, o zamanki tavır ve anlayışımın aranızda pek – çok tanığı vardır.

1989 yılında dört yıllık süre için üstlendiğim görevi yarıda bırakmış olsaydım, 1989 Mayıs ayı Genel Kurulumuzdan önce kimilerince yapılan "Önder SAV, Türkiye Barolar Birliği'ni parlamenterlik için basamak yapıyor" sözlerine haklılık kazandırmış olurdu.

1993 yılındaki Erzurum Genel Kurulumuz'dan önce bir dönemlik görevi yeter bulup Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na yeniden aday olmama düşüncemi de pek – çok Baro Başkanımız

ve Delege arkadaşımız bilir; ancak o zamanın koşulları gereği ve Barolarımızın isteği ve ısrarı ile bir defaya mahsus olmak üzere tekrar Başkan adaylığını üstlenmişim.

Sizlerin oyları ile ve Genel Kurula katılan delegelerin tamamına yakınının desteği ile 1993 yılında tekrar Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na seçildim. 1997 yılındaki Genel Kurulumuzda aday olmayacağımı hem Birlik organlarında beraber çalıştığım arkadaşlarıma, hem de pek – çok Baro Başkanımıza ve delege dostlarımıza açıklamışım.

19. Dönem TBMM.nin süresi dolmadan erken seçime gidilmesi çok ani bir karar vermemi gündeme getirdi. 24 Aralık 1995 tarihinde yapılan Milletvekili genel seçiminde aday olmam, TBMM.ye girmem önerilince doğrusu, karar verme aşamasında çok sıkıldım, yoruldum, ailemle, çevremle, dostlarımla uzun görüşmeler yaptım, kendi – kendime tartıştım. Kararsızlığımı giderecek en büyük destek siz değerli dostlarımdan, delege arkadaşlarımdan, Baro Başkanlarımızdan geldi.

Milletvekilliği adaylığımı kendisi ile konuştuğum bu değerli meslektaşlarımdan büyük çoğunluğu TBMM.ne tekrar dönmemin yararını, önümüzdeki dönem yasama çalışmalarında mesleğimizle ilgili kimi konularda katkımın olacağını vurgulayarak benim kararsızlığımın yersiz olduğunu belirttiler; bana güç ve destek verdiler.

Şimdi TBMM Üyesiyim. Kendimi Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na Milletvekilliğini tercih etmiş gibi saymıyorum; siz de lütfen öyle görmeyiniz. Paris'in ünlü Baro Başkanlarından birisinin sonradan Başbakanlık görevini üstlendiğinde söylediği anlamlı tümcedeki değerlendirmeye gibi düşünüyorum. 1974 yılında Bakanlık, iki dönem Milletvekilliği yaptım, şimdi üçüncü dönem Milletvekilliği yapıyorum. Ama Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yaptığım dönemdeki hazzı, güzelliği ve onuru hiç bir şeye değişmem. (Alkışlar)

Kurucu Başkanımız Hocamız Sayın Faruk Erem'in, sonraki dönemlerde başarılı görev yürüten Sayın Atilla Sav ve Sayın Teoman Evren'in Türkiye Barolar Birliği'ni getirdikleri çizginin ge-

risine düşürmemek için titiz bir uğraş vermeye ve çaba göstermeye çalıştık. Bir ölçüde başarılı olabildikse mutlu olacağız.

Yedi yıla yakın bir süre Türkiye Barolar Birliği organlarında görev yapan arkadaşlarımız, Barolarımız, Baro Başkanlarımız ve meslektaşlarımızla birlikte çok ahenkli, verimli ve onurlu çalışmalar yaptık.

Görev süresine pek çok uğraş sığdı; pek çok olay ve meslektaşlarımızın katkı ve destekleriyle çözümlenen çok önemli sorunlar yaşandı.

Sorunlarımızın çözümü için ani kararlar verdik, kimi zaman Baro Başkanlarımızla, kimi zaman delege arkadaşlarımızla, kimi zaman tüm yurttaki meslektaşlarımızla Ankara'da toplandık; soğuk, yağış – kış demeden ve yüksünmeden, severek geldiniz; bize ve mesleğimize güç kattınız; siyasal iktidarı, sorunlarımıza duyarsız kalanları anlamlı ve görkemli bir biçimde uyardınız.

Anavatan Partisi Genel Başkan Yardımcısı sıfatıyla 5 Nisan'da Karayollarındaki kürsümüzde konuşan Sayın Maliye Bakanımızın, orada yaptığı konuşmadaki söz ve taahhütleri bugün, şimdi, çok büyük anlam ve önem taşıyor. Bu sözler, video bantlarında, bizlerin belleklerinde kalmamalı, video bantlardan, belleklerden çıkıp yaşama, uygulamaya geçirilmelidir.

O zaman, Sayın Bakanımız, gerçekten hepimizi mutlu eden, kamu avukatlarımızın içinde bulunduğu mali ve ekonomik sıkıntılarının çözümlenebileceği vadede bulunmuş, hayat standardının serbest avukatın kazanmadan vermesi anlamına geleceğini tanımlamış; kamu hizmeti yapan avukatın, vergilendirilmede alelade serbest meslek mensubu gibi değerlendirilmemesi gerektiğinin altını çizmiş; serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlerin, avukatların beyannamelelerini imzalamasının, işin maddi yönü bir yana, avukatın haysiyetiyle oynama anlamına geleceğini de vurgulamıştı.

Bu bütün düzeltilmesi gerektiğini ifade ettiği konulara ek olarak, yine bizi çok mutlu eden, Türkiye Barolar Birliğinin, Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunda, Anayasa Mahkemesinde temsilci bulundurmasının, belli konularda, Türkiye Barolar Bir-

liğinin, Anayasa Mahkemesinde dava açması yolunun açılmasının da altını çizmiş ve taahhütlerde bulunmuştu.

Ayrıca, Sayın Kayalar, Ceza Muhakemeleri Usulü Yasasının gereği sanıkların ya da yakalanan kişilerin yanında hukukî yardım sunan meslektaşlarımıza, Ceza Muhakemeleri Usulü Yasasının 146. Maddesi dolayısıyla Maliye Bakanlığından para aktarmada, kaynak aktarmada yaşanan güçlüklerin de çözümlenmesi gerekliliğine değinmişti.

Şimdi, Sayın Kayalar, çözümlerin olacağı, sorunlara çareler bulunacağı önemli bir yerdedir.

Biz, dostumuz, Ankara Barosunun değerli mensuplarından meslektaşımız Sayın Kayalar'ın siyasal yaşamındaki çizgisini ve ciddiyetini biliriz. O günkü toplantıda söylediği gibi, "geçmiş dönemlerde siz yapmadınız denilebilir; ama, doğrular varsa bölüşülür" demişti. Doğrunun altını biz çiziyoruz, Sayın Kayalar'ın da bölüşeceğinden asla tereddüt etmiyoruz.

Kendisiyle yaptığımız görüşmede, kendisinin, 5 Nisan tarihindeki konuşmadaki sözlerinin arkasında durduğunu ifade ettiler ve özellikle Avukatlık Yasası duyarlılığının sürdüğünü, bir hükümet üyesi, partisinin bir yetkilisi olarak bu konuda önümüzdeki günlerdeki çalışmalarda duraksamadan katkıda bulunacaklarını vaat ettiler.

Ayrıca, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlerle ilgili olarak bir tebliğler furyasından bu kurumlaşmanın kurtarılması gerekliliğinde de hemfikir olduk.

Önümüzdeki günlerde, sanıyorum, bu konuda meslektaşlarımız için sevindirici, müjdeleyici kimi haberleri duyma olanağına kavuşacağımızın işaretlerini aldım Sayın Bakandan.

Ayrıca, Sayın Bakan, avukatların vergi beyannamlerinin bu şekilde düzenlenmesinin yanında, avukatlara yük getiren hayat standardı konusunda da kısa bir süre bir işlem yapmanın güç olduğunu görerek, mart ayı geldi geçiyor, ileriye dönük yapılabilecek herhangi bir iyileştirme söz konusu ise o konuda da birlikte düşünme vaadinde bulundular.

Sayın Bakanın, Danıştay Üçüncü Dairesinin kararı doğrultusunda, barolarımızla Maliye Bakanlığı, Barolar Birliğiyle Maliye Bakanlığı, meslektaşlarımızla Maliye Bakanlığı arasında kimi sürtüşmelere neden olan bir sevimsizliği de gidereceğinin vaa-dinde bulundular. Avukatlık Yasasının 12/c maddesindeki bir avukat yanında avukat çalışmasının, sigortalı, ücretli olma ko-nusundaki durumu kısa sürede bir genelgeyle çözümleyeceklerini de vaat ettiler.

Kendilerine, hem bu toplantıya katıldıkları için, bizi onurlan-dırdıkları için, hem de bu yaklaşımları için hepiniz adına teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

Görev yaptığımız süre içinde mesleğimizin ve meslektaşları-mızın kimi sorunlarını, yasal ve anayasal engellerden dolayı ye-terince düzlüğe çıkartamamış olabiliriz. Dışımızdaki engellerden kaynaklanan bu kısmi başarısızlığın yükünü ve sorumluluğunu da her zaman üstlenmeye, tüm eleştirileri kabule hazırım.

Barolarımız, Baro Başkanlarımız ve Türkiye Barolar Birliği organlarında görev yapan arkadaşlarımızla birlikte toplumumu-zun, demokrasimizin ve ülkemizin ve mesleğimizin sorunlarının gündeme getirilmesi konusunda hiçbir zaman duraksama yap-madık.

Başta Muammer Aksoy ve Uğur Mumcu olmak üzere faili meçhul cinayetlere kurban verdiğimiz meslektaşlarımızın, Si-vas'ta Madımak'ta yakılan aydın, sanatçı ve gençlerimizin, Gü-müşhane Baro Başkanımız Av. Ali Günday'ın acılarını beraber yaşadık. Bu olaylarda ölenlerin yakınlarının dert ve sorunlarına hukuken ve fiilen beraber çareler aradık. Belki fazla bir şey ya-pamadık ama, onları sahipsiz ve yalnız bırakmadık.

Görev süresindeki tüm eylem, söz ve davranışlarımızda de-mokratik laik hukuk devletinden, hukukun üstünlüğü ilkesinden ve Cumhuriyet'in niteliklerinden, insan hak ve özgürlüklerinden ödün vermeden görev yapma anlayışımızı titizlikle sürdürdük.

Teokratik devlet özlemcileri, ulusu tekrar ümmet yapmak is-teyenler, toplumu ortaçağ karanlığına çekmek isteyenler, dini si-yasete alet edenler, tarikat şeyhlerinin sakallarını sıvazlayıp İCAZET isteyenler, karşılarında hep bizi buldu. (Alkışlar)

Doğu ve GÜneydoğu'da haksız, hukuksuz Şekilde amaçlı olarak sıkıntıya sokulan, gözaltına alınan meslektaşlarımız, haberdar edildiğimizde en seri Şekilde bizi yanlarında buldu.

Meslektaşlarımıza ve mesleğimize yapılan yasalara usule aykırı, yakıŐksız iŐlemler için Başbakan'a, İçişleri ve Adalet Bakanlarına, gerektiğinde Olağanüstü Hal Bölge Valisine, mahalli savcılıklara ve DGM savcılıklarına baŐvurup sorunu sonuna kadar izledik.

Bir dönemdeki Yargıtay Başkanının yanlış tutum ve uygulamasından kaynaklanan "Yargı Yılı AçılıŐı Konuşması" krizini beraber yaşadık; oldu – bittilere teslim olmadan, mesleğimize gösterilmesi gereken saygıyı ayakta tutarak onurlu mücadeleyi birlikte verdik; bu dönemdeki Yargıtay Başkanımızın, yanlışlığı görüp, haklılığımız doğrultusunda birlikteliğe dönüşünün güzelliğini yaşadık.

Maliye Bakanlığı himayesinde Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin mesleğimize ve onurumuza yaptıkları saldırıyı birlikte göğüsledik, bütün hukuki giriŐimlerimizden başarı ile almımız ak olarak çıktık.

Bütün eylemlerimizde söz ve yazılarımızda asla gösteriye kaçmamaya, kişisel pay ve pirim beklemeden, medyatik gösterilere iltifat etmemeye özen gösterdik. Türkiye Barolar Birliği'nin ayakları hiç havada olmadı; yere hep sağlam bastı. Rehberimiz kişisel onurumuzdan çok mesleğin ve kuruluşlarımızın ONURU oldu. (Alkışlar)

Kendimi, Türkiye Barolar Birliği'ni yarıyolda bırakmış bir Başkan olarak saymıyorum; gözüm arkada değil, her türlü meslek ve ülke sorununun üstesinden gelecek, demokratik laik hukuk devletine yönelecek saldırılara DUR! diyecek Türkiye Barolar Birliği, Barolarımız ve meslektaşlarımız var.

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurullarında, Birlik merkezinde Baro Başkanlarımızla ve meslektaşlarımızla yaptığımız toplantılarda çok büyük yakınlık ve dostluk gördüm; bu anlamlı, hiç bir Őeyle kıyaslanamayacak birlikteliğin ve dostluğun sıcaklığını ömrümün sonuna kadar taşıyıp yaşatacağım.

Milletvekilliği görev süresinde de mesleğimizin, hukukumuzun, yargımızın sorunlarının çözümünde üzerimize düşen her görevi seve seve yapmaya hazırım; beni aramak, aydınlatmak ve uyarmakta lütfen tereddüt etmeyiniz. (Alkışlar)

Görev süresi içinde sizlerden gördüğüm anlayışı, hoşgörüyü, dayanışmayı, sorunları ve yükleri üstlenip, başarıları bölüşme duygularını tüm sıcaklığı ile hep yaşatacağım.

Türkiye Barolar Birliği'nden siz değerli dostlardan ayrılmanın zorluğunu, acısını şimdiden duyuyorum. Bu konuşmayı yapmak bile bana çok güç ve zor geliyor.

Birlikte çok güzel işler yapmış, çok değerli dostlar edinmiş, çok sağlam arkadaşlıklar kurmuş olmanın yüceliğini benliğimde taşıyarak ayrılıyorum; ama bu ayrılığımızın Türkiye Barolar Birliği'ndeki görevden ayrılık biçiminde olacağını, sorunlarımıza beraber çözüm aramaya asla engel oluşturmayacağını biliyorum; birbirimizi sık – sık arayacağız.

Bana çok şeyler verdiniz, çok şeyler kattınız, dağarcığımı doldurdunuz, güzelliklerle donattınız, onurla bezediniz; sizlere çok borçluyum; ömrümün geri kalan kısmında sizlere borçlarımı se-verek ödemek isterim. Tanrının bana bu şansını tanımasını dile-mekteyim. (Alkışlar)

Sizleri çok özleyeceğim, sizleri çok ama çok seviyorum, sayıyorum. Bu duygularla hepimize sonsuz şükranlarımı sunuyorum, başarılar esenlikler diliyorum, Allahaismarladık diyorum, hoşça kalınız değerli dostlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sav, çok teşekkür ediyorum.

Eskişehir Baromuzun, Sayın Sav'a bir plaket verme talebi var; Eskişehir Baro Başkanımı, plaketi vermek üzere davet ediyorum; buyurun efendim.

Eskişehir Baromuza teşekkür ediyoruz. (Alkışlar)

Giresun Baromuzun da bir önceki Başkanımıza bir onur üyeliği verme talepleri var; buyurunuz efendim.

Teşekkür ederiz. (Alkışlar)

AV. ŞANSAL DİKMEN (Giresun Barosu Başkanı) – Giresun Barosunun 8.3.1996 gün 1996/6 sayılı kararını sunuyorum.

Baro Başkanı Av. Şansal Dikmen'in başkanlığında bugün toplanan Yönetim Kurulumuz, 1989 yılında Giresun'da yapılan Genel Kurulda, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına seçilen hukukçu Sayın Önder Sav'a, kentimizde seçilmiş olmasından doğan ve giderek karşılıklı saygı, dostluk ve güven ilişkisiyle gelişen sonsuz sevgi duygularımızla birlikte, kendisinin, 24 Aralık 1995 tarihinde Ankara Milletvekili seçilmesiyle sona eren Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı görevi süresince biz avukatları onurla temsil etmesi, baroların bağımsızlığının ve laik cumhuriyet ilkelerinin yılmaz savunucusu olarak verdiği mücadelesi ile meslek örgütümüzün sesini her yerde ve her zaman en yücelerden duyuran; tadasa, kıvançta, kederde hep yanımızda olmuş başkanımız olarak, artık aramızdan ayrılması nedeniyle Giresun Barosunun şükranlarının ve yeni görevinde başarılı olması dileklerimizden iletilmesine,

Ayrıca, Baromuzun onur üyesi olarak kabul edildiğinin kendisine bildirilmesine oybirliğiyle karar verildi.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Giresun Baromuz, bütün barolarımızın düşünce ve inançlarına tercüman oldular, kendilerine teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, Adalet Bakanımız Sayın Mehmet Ağar sizlere hitabedecek; buyurun Sayın Bakanım. (Alkışlar)

ADALET BAKANI MEHMET AĞAR – Anayasa Mahkememizin çok değerli Başkanı, Sayın Maliye Bakanımız, Anayasa Mahkememizin çok değerli üyesi Sayın Acargil, Sayın Bakanlık Müsteşarımız, çok değerli milletvekillerimiz, Adalet Komisyonu Başkanımız, Sayın Başsavcımız, çok değerli misafirler, değerli konuklar, değerli meslek arkadaşlarım, basın ve televizyon kuruluşlarımızın değerli mensupları; böyle dedik, artık, biz, bu mesleğin içerisine uzun yıllar birtakım ilişkiler vasıtasıyla beraber olmuş çok değerli yargı mensuplarıyla, adalet mensuplarıyla

artık bir meslektaş gibi kendimizi görme gereği var diye düşünüyorum.

Şüphesiz ki, Adalet Bakanlığı gibi bize tevdi edilen büyük bir şeref, büyük bir onur olan bu görevin ağırlığını, büyüklüğünü ve her zaman, kendimizden sonra çocuklarımıza bırakacağımız çok önemli bir miras olarak kavradığımızı ve bunu da bu seçkin topluluk huzurunda ifade etmeyi bir borç bildiğimi söyleyerek sözlerime başlamak istiyorum. Sabrınıza sığınarak, biraz uzunca bir zaman geçti, çok kısa bir şekilde görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

Anayasamızda var olan devletimizin temel niteliklerine bağlı olacağımız ve vürekten, samimi olarak bağlı olacağımız tabiidir. Türkiye'nin demokratik, laik bir hukuk devleti olduğundan ve sonsuza kadar da o şekilde devam edeceğinden kesinlikle emin olmalıyız. Bu konuda üzerimize düşecek olan her görevi hiç tereddütsüz bir şekilde yerine getireceğimiz tabiidir.

Türkiye, büyük tarihiyle zengin bir ülkedir, güçlü ve büyük coğrafyasıyla zengin bir ülkedir; Türkiye'nin büyüklüğü, siyasi anlamda, ekonomik anlamda, her anlamda vardır; ama, bence, Türkiye'nin en büyük göstergesi, güçlü ve büyük devlet olmasının göstergesi Türkiye'nin bir hukuk devleti olmasıdır. Bize de düşen görev, hiç şüphesiz, bu temellerin sağlamlaştırılmasına yapılacak katkı ne varsa onu yapmaktır.

Çoğulcu demokrasinin, demokrasimizin gelişmesi konusunda bize ne görev düşecektir, ne katkı yapabiliriz; işte, bu değerli camiayla birlikte ve hiç şüphesiz, camiamızın dışındaki bütün oluşacak platformlardan gelecek katkılarla birlikte elbirliğiyle Türkiye'de demokrasinin gelişmesi konusunda hepimize ne katkı düşer, onu düşünmek, onu yapmak ve onu gerçekleştirmek durumundayız.

Hiç şüphesiz ki, çoğulcu demokrasinin, demokrasimizin en önemli, en hayatî kısmı belki de bağımsız yargıdır. Bağımsız yargı içerisinde bugün Türkiye'nin dört bir tarafında en zor şartlar altında, en ücra köşelerinde bile şerefle, haysiyetle görev yapan bağımsız yargıçlarımız, savcılarımız vardır. Onların problemlerinin çözülmesinde, onların, yargının, biraz evvel sayın konuşma-

cılarımızı çok dikkatle dinledim; Sayın Karaçelik'i, Sayın Alemnardaroglu'nu, Sayın Sav'ı çok dikkatle dinledim; konuşmalarının satır aralarında yer alan bazı önerilerini de dikkatle izledim. Bundan sonraki dönem zarfında belki bu bakanlığın da gereği olarak daha az konuşan, daha çok dinleyen bir görüntü içinde olacağımız tabiidir. Bazı bölgesel toplantılar yapacağız, daha tabandan tavana doğru yükselen sesleri dinlemek suretiyle gerçekten bağımsız yargının her türlü kurallarıyla, her türlü hukuki çerçevesiyle oluşacak olan her türlü katkıyla yapma konusunda kararlı olduğumuzun bilinmesini isterim.

Bu arada, bu seçkin topluluk huzurunda, yeri gelmişken bir konuyu da düzeltmek istiyorum. Bazın Basın organlarında yer aldı, ben pek üzerinde durmak istemedim; ama, büyük tirajlı gazetelere doğru geçince bu iş; "Efendim, polis yakalıyor, mahkemeler bırakıyor görüşünün sahibi olan bir kişinin nasıl Adalet Bakanı olduğu" konusunda bazı şüpheler var olduğuna dair yazılar gördük. Benim, uzun süren gerek idari hayatımda, gerek zabıta hayatımda devam eden süreler boyunca, hizmet hayatımda, hiçbir zaman bu tür bir laf etmedim. Bunu, hiç kimsenin ispat edebilmesi mümkün değildir. ispat ederse hemen görevi bırakırım milletvekilliği de dahil olmak üzere. (Alkışlar)

Çok küçük bir hukuk formasyonuna sahip olan bir kişinin de böylesine akıl dışı söz edemeyeceği gayet tabiidir. Kuvvetler ayrılığı ilkesinden birazcık olsun nasibini almış olan; hukuk nedir, kanun nedir, devlet nizamı nedir bilen bir kişinin böyle bir söz sarf edebilmesi hiçbir şekilde mümkün olmadığı gibi, burada olan veya olmayan, bu meslek içerisinde şerefle hizmet etmiş bugün emekliye ayrılmış meslek büyüklerimiz de dahil olmak üzere, gerek kaymakamlık, gerek valilik, gerek emniyet müdürlüğü görevlerim içerisinde tanıtımı bakımından açıkça söyleyeyim, bir kıl kadar mesele bile aramızda hiçbir zaman olmamış, son derece güçlü bir iyi niyet, dostluk çerçevesinde ve hukukun emredici kuralları çerçevesinde mesleki münasebetler yürümüş ve bundan da her zaman için son derece olumlu sonuçlar almışsınızdır. O geçmişteki bütün gelişim bu şekildedir. Yoksa, böyle bir sözü, böyle bir ifadeyi bizim kullanmamız mümkün değildir. Belki çok genelde kullanılmış ifadeler ki, şahsım tarafından sarf edilmediği

açıktır. Bu şekilde yakıştırmayla yazmanın da insaf ölçüleriyle bağdaşmayacağını ben takdirlerinize sunmak istiyorum.

Sayın Sav'ı kutlamak isterim. Uzun zamanlar çeşitli pozisyonlar içinde dostluğumuz olmuştur kendileriyle. Büyük memnuniyetle ifade ediyorum, benim Erzurum Valisi olduğum dönemde kendileri bu göreve tekrar seçilmişlerdi ve bugün ülkeye daha büyük, daha değişik tarzda, yine geçmişte verdikleri hizmetlerin de ötesinde hizmetler vermek üzere Parlamenta gelmişlerdir, büyük bir başarıyla bu görevi ifa etmişlerdir. Zaten onun göstergesi de Genel Kurulun sayın delegelerinin kendilerine göstermiş olduğu büyük bir sevgiyle görülmüştür. İnşallah bundan sonra da seçilecek olan başkanımıza da görev süresi sonucunda bu tip ayrılmak nasip olur diye temenni ediyorum.

Ben, zamanın da geçmiş olması dolayısıyla fazla zamanınızı almak istemiyorum.

Genel Kurula sonsuz başarı dileklerimi takdim ediyorum. Günün ve gecenin her saatinde bütün meslek mensuplarımızın, yargıçlarımızın, savcılarımızın, avukatlarımızın ve bizim her türlü diğer meslek memurlarımızın hizmetinde olacağımıza, ülkemizin hizmetinde olacağımıza; Hükümet Programımızda açıkça ifade edilen demokratikleşme yolunda, demokrasinin gelişimi yolundaki her türlü çaba ve katkıyı yapacağımıza ve halkımızın, bugün büyük ölçüde beklentisi olan gerek adalet reformu, gerek cezaevleri; bütün meselelerde de insani boyutu da çok önde tutmak suretiyle hizmetlerimizi bir dinamizm içinde, sizlerin de çok büyük desteğiyle gerçekleştirme gayreti içerisinde olacağımızı tekraren ifade ediyor, en içten saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyorum. Sağ olsun.

Değerli arkadaşlarım, böylece, gündemin 7. Maddesine gelmiş bulunuyoruz. Ancak, yemek vakti de geldiğinden, sayın konuklarımıza katıldıkları için tekrar teşekkür ediyor ve saat 14.00'te toplanmak üzere bu oturumu kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

BAŞKAN – İkinci Oturumu açıyorum.

Gündemimizin 7. Maddesine geçmeden önce Genel Kurulumuza başarı dileyen mesajları ulaştıracamız.

"Türkiye Barolar Birliğı Başkanlığına

Sayın Başkanım, Birliğimizin toplantısına rahatsızlığım nedeniyle katılamayacağımdan üzgünüm.

Gün geçtikçe kamusal ağırlığını artıran hukukun üstünlüğü kavramını Anayasaya geçiren Birliğimizin çalışmaları daima takdirle karşılanacaktır.

Başarılarınızın devamını diler saygılar sunar, başta zati âliniz olmak üzere bütün arkadaşlarımla sevgi ve saygıyla gözlerinden öperim.

Av. Faruk Erem

(Alkışlar)

Konya Milletvekili Sayın Ali Günday, Kırklareli Milletvekili Sayın İrfan Gürpınar, Manisa Milletvekili Sayın Erdoğan Yetenç, Nevşehir Milletvekili Sayın Abdulkadir Baş, Sinop Milletvekili Sayın Yaşar Topçu, Trabzon Milletvekili Sayın Şeref Malkoç, Trabzon Milletvekili Sayın Sonutürk, Tokat Milletvekili Sayın Ali Şevki Erek, Urfa Milletvekili Sayın Necmettin Cevheri, Zonguldak Milletvekili Sayın Necmettin Aydın, Yargıtay Başkanı Sayın Müfit Utku, Askeri Yargıtay Başkanı Sayın Önder Ayhan, Ankara Valisi Sayın Erdoğan Şahinoğlu, Ankara Bölge İdare Mahkemesi Başkanı Sayın Necmettin Kocies, Türkiye Noterler Birliğı Başkanı Sayın Nazif Dinçer, Sivas Barosu avukatlarından Sayın Ömer Faruk Bener toplantımızı kutlayan mesajları vardır; kendilerine teşekkür ediyoruz, sağ olsunlar.

Değerli arkadaşlarımla, gündemin 7. Maddesi: Hukukun, yargının ve mesleğin diğeri sorunları ile ilgili görüşme ve dilekler.

Bu maddeyle ilgili bir önerge vardır, bilgilerinize sunuyorum:

"Türkiye Barolar Birliği 10. Olağanüstü Genel Kurul Divan Başkanlığına

Gündem gereği, gündemin 7. Maddesinin görüşülmesine başlanacaktır. Bu Olağanüstü Genel Kurula gelinceye kadar meslek sorunlarımıza, yargının sorunlarına çözüm üretilmesi noktasına gelinmiştir.

Arz edilen nedenlerle, gündem gereği, toplantının asıl maksadı olan Türkiye Barolar Birliği Başkanının seçimi de dikkate alınarak, aday arkadaşlarımızın konuşmalarını öncelikle yapmalarını; meselelerimiz hakkında çözüm önerisi getirebilecek yeni bir konuşma yapmak isteyen sayın delegelere söz verilmesini, Divan Başkanlığının takdir ve Genel Kurula teklif olarak sunuyoruz."

Kayseri Delegesi

Denizli Baro Başkanı

Manisa Baro Başkanı

Konya Delegesi

Aydın Baro Başkanı

Kars Delegesi

Bu önerge, aday arkadaşlarımızın öncelikle konuşmalarını, daha sonra da çözüm önerisinde bulunacak delegelerin konuşmasını içermektedir.

Önergenin üzerinde, lehinde ve aleyhinde konuşmak isteyen arkadaşlarım varsa söz vereceğim.

Buyurun.

DELEGE – Tersine yapalım diyorum ben. Konuşmaları daha kısa tutma olanağı olur.

BAŞKAN – Buyurun.

DELEGE – Bizi yönetcek, bizim başkanlığımızı yapacak bu kişileri tanımamız gerekir, çünkü, biz oy vereceğiz. O nedenle, bu arkadaşlarımızın konuşmasına yer verilmelidir.

BAŞKAN – Buyurun Alaattin Bey.

AV. ALAATTİN YILMAZ – Sayın Başkan, Başkanlığa aday olan arkadaşlarımız, aynı zamanda konuşma hakkı sahibi olan delegedir. Biz, daha önceki uygulamamızda da konuşmak isteyen arkadaşlar müracaat eder, bir söz sırası belirlenirdi. Arkadaşlarımız öncelikle müracaat etsinler, sıraya alalım, sonra devam eder gider. Bunun tersi uygulamaya girerseniz, bizim mesleki sorunlarımız bitmez. Arkadaşlarımızı tanıma imkânı bulalım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AV. TURGUT KAZAN – Sayın Başkan, isterseniz bizim mutabakatımızı da söyleyin, ikisini bir arada çözelim.

BAŞKAN – Aday iki arkadaşımın da mutabakatı, saat 15.30'da kendilerine söz verilmesi noktasındaydı bu önergeden önce.

Şu anda saat 14.00; söz isteyen ilk beş arkadaşımıza söz verelim.

DELEGE – 10 dakikayı geçmesin.

BAŞKAN – 10 dakikayı geçmemek üzere beş arkadaşımıza söz verelim, ondan sonra da adaylarımıza söz verelim. Uygun mudur? ("Beş dakika yeter" sesleri)

Buyurun Şaban Bey.

AV. ŞABAN UÇLUSOY – Ben, adayların en sona bırakılmasından yanayım. Bu hususta söz hakkı aldım; çünkü, öncelikle adayların konuşmasına izin verilirse, adayların yapacağı konuşmalar, sonraki konuşmalarda bazı eleştirilere, bazı yorumlara sebebiyet verebileceğini düşündürüyor.

Bir de, bizim delegelerimizin, burada onlardan yapacağı konuşmalar ışığında, sayın adaylar, ufku genişlemek suretiyle bazı öneriler getirebilirler. Onlara da, delegenin düşüncesini dinleme fırsatı tanıyalım. Delege daha konuşmadı.

Bu anlamda diyorum ki, bu süre kısıtlanacaksa, bir sayı itibarıyla kısıtlansın; ikincisi zaman itibarıyla kısıtlansın. Zaman itibarıyla de başından itibaren yapılsın ve beşer dakika olsun. Süre

itibariyle de beşer dakikayla Sayın Başkanlardan hangisinin daha öncelikle konuşacağı saate kadar diğerinin konuşmasına bu süre itibariyle izin verilsin diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

DELEGE – Sayın Başkan, Başkanlığımıza bir önerge verilmiştir. Bu önergenin lehinde ve aleyhinde arkadaşlarımız yerinden konuşmaktadırlar. Aslolan, bu önerge sahibi konuşsunlar, önergenin lehinde veya aleyhinde belli sayıda konuşmaya söz veriniz ve ondan sonra bu önergeyi oya sununuz.

DELEGE – Sayın Başkan, önerge üzerinde lehte ve aleyhte söz verin ve sonra da önergeyi oya sunun.

BAŞKAN – Adayların mutabakatı karşısında, öncelikle, adaylar, delegeleri dinlemek istiyorlar, delegeleri dinledikten sonra konuşmak istediklerini belirttiler. Adayların bu konudaki mutabakatı bu olduktan sonra, bu önergeyi oylayarak, hayır illa ki, gelin şimdi konuşacaksınız dememizin uygun olduğunu düşünmüyorum ve orta yolu bulduk.

DELEGE – Sayın Başkan, adaylar belirlendi mi?

8. Madde adayların belirlenmesidir; yani, 7. Maddede bu öneri, adayların mutabakatı, dediğiniz adaylar konuşsa, 8. Maddede üçüncü, dördüncü, beşinci insan aday olmayacak mı anlamına gelir; onun için, 8. Madde adayların belirlenmesi maddesi olduğu için, adaylar belirlenmiş gibi, adaylar kesinleşmiş gibi bir şey yapamayız. O bakımdan, eğer, süre ve zaman bakımından kısıtlı konuşmalar yapılacaksa, adaylarımız da birer delegedir, delege gibi çıkarlar konuşurlar, diğer maddede de konuşma ihtiyaçları varsa orada da adaylar konuşur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Dediğiniz doğru, başvurular yapılacaktır; ama, şu anda aday olduğunu söyleyen arkadaşlarımız da 7. Maddede konuşabilir ve aday arkadaşlarımız da 7. Maddede konuşmak istediklerini söylediler.

Evet arkadaşlar, 5 kişide mutabıkız. Aksini düşünen var mı? ("Hayır, hayır" sesleri) Yok.

DELEGE – Adaylardan sonra tekrar delegeler konuşabilir mi?

BAŞKAN – Tabii, konuşabilir.

5 arkadaşım konuştuğundan sonra adayların konuşması, adaylar hariç konuşmaların da 5 dakikayla sınırlı olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bize gelen başvuru sırasına göre söz alan arkadaşlarımızın isimlerini okuyorum: Sayın Fehmi Çam (İzmir), Sayın Süha Özer (Mersin), Sayın Hüseyin Tayfun (Diyarbakır), Sayın Hüseyin Erkenci (Manisa), Sayın Naciye Batuman (Adana)

Arkadaşlar, görüşmelere başlayalım, söz almak isteyen diğer arkadaşlarımız yazılı olarak başvursunlar ve onları da sıraya alalım.

Sayın Fehmi Çam, buyurun.

AV. FEHMİ ÇAM (İzmir Barosu) – Sayın Başkan, sayın delege arkadaşlarım; ülke içinde barış ve huzurun güvencesi, uygar dünyada saygın bir devlet olabilmenin göstergesi, gerçek bir demokratik yapı içinde insan haklarına ve temel özgürlüklere saygılı olmak, bunları yaşam biçimine dönüştürmek.

Demokrasinin önşartı, hukukun üstünlüğüne inanmak, bağımsız yargıyı etkin kılmak, kısacası, gerçekten hukuk devleti olmaktır. Nitekim 1991 yılında kurulan 49. Hükümet Programında, "ülkemiz, çağdaş ve tam demokratik bir sivil toplum anayasası ihtiyacı içindedir. Paris Şartı ve öncesinde, bütün belgelerde yer alan insan haklarına ilişkin temel ilkeler, devletimiz ve toplumumuz için de vazgeçilmez önşartlar ve yaşamsal verilerdir. 12 Eylül kalıntıları olarak nitelendirilebilecek yasal düzenlemeleri, uygulamaları ve kısıtlamaları süratle yürürlükten kaldırarak, her alanda tam demokratik bir siyasi ortamı yaratmak gerekliliğine kesinlikle inanılmaktadır" denilerek, ülkemizin demokratikleşme sorununa gerçekçi bir yaklaşım gösterilmişti. Ancak, o günden bu

yana geçen süre içinde bu hedefler gerçekleştirilmediği gibi, bugün, bu hedef ve ilkeler terk edilmiştir.

Yeni kurulan 53. Hükümet Programında, demokratikleşmeyle ilgili böyle bir hedef yer almamakta, programda yer alan ve ilk yıl içinde Meclise sunulan, belirtilen yasa tasarılarının dökümü içinde demokratikleşmeye ilişkin tek bir yasa dahi bulunmamaktadır.

Ülkemizde, cumhurbaşkanları, milletvekilleri, ettikleri yeminle hukukun üstünlüğüne bağlı kalacaklarını taahhüt etmektedirler. Hukukun üstünlüğüne bağlı olmak, bağımsız yargıya saygılı olmak, idarenin yargı denetimine tabi olmasını sağlamak, temel insan hakları ve özgürlükleri güvence altına almak, bunların gelişmesini ve uygulanabilirliğini sağlamak, kısacası polis devleti uygulaması yerine hukuk devleti uygulamasını egemen kılmak demektir.

İzmir Barosu delegasyonu olarak, yeni hükümetin programında bu hedefi görmediğimiz gibi, bakanlıklara yapılan atamalarda da tüm hukuk çevrelerini endişeye, kuşkuya düşüren tercihler görülmektedir.

Kimsenin şahsıyla ilgili önyargı içinde değiliz, olamayız; ancak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna da başkanlık durumunda olan Adalet Bakanlığı görevine "Cezaevleri terör yuvasıdır. Polisin yakaladığı suçluyu mahkeme bırakıyor" gibi beyanları unutup, eski bir polis şefinin atanmasını endişeyle ve üzüntüyle karşılıyoruz.

Endişe ve üzüntümüzü artıran bir başka neden, birtakım politik çevrelerce özlenen polis devleti imajının ortaya konulması, başka bir açıdan bağımsız yargıya gözdağı verilmesidir.

Bu nedenlerle, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti olmanın gerekleriyle bağdaşmayan bağımsız yargıya karşı, icrayı güçlü kılmaya yönelik atamalara karşı tavır almamız gerektiği inancını taşıyoruz. Bu görüşlerimizi Genel Kurulun takdirlerine saygıyla arz ediyoruz. (Alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Sayın Süha Özer'de; buyurun efendim.

AV. SÜHA OZER (Mersin Barosu) – Sayın Divan, sayın konuklar ve değerli delegeler; Mersin Barosu adına ve kendi adıma tümünüze sevgi ve saygılarımı sunuyor; konukseverliği nedeniyle Ankara Barosunun Başkanı, Yönetimi ile üyelerine teşekkür ediyorum.

Bu arada, TBMM üyeliğine seçilerek görevini bırakan başta Barolar Birliği Başkanımız Sayın Önder Sav olmak üzere, Balıkesir Barosu Başkanı Önder Kırılı'ya, Bursa Barosu Başkanı Yahya Şimşek'e, Kütahya Barosu Başkanı Sayın Emin Karaa'ya ve Türkiye Barolar Birliği eski başkanlarımızdan Sayın Atilla Sav'a, barolar ve Barolar Birliği çalışmalarındaki üstün ve özverili çabaları nedeniyle teşekkür ediyor ve TBMM çatısı altındaki çalışmalarında başarılar diliyorum.

Ayrıca, seçildikleri yeni görevleri nedeniyle meslek sorunlarımızın çözümü konusunda umudum artmış bulunduğunu da belirtmek istiyorum.

27-28 Mayıs 1995 gününde Balıkesir'de yapılan 23. Olağan Genel Kurulumuzda ve İstanbul Barosunca Antalya'da 24-29 Ekim 1995 günleri gerçekleştirilen sempozyumda meslek sorunlarımız yoğun bir biçimde tartışıldı ve çözüm yolları arandı. Öncelikle, bu çalışmalarda dile getirilmemiş, ayrıntı gibi görünse de, bence önemli iki konuya değinmek istiyorum.

Bunlardan birincisi, hukuk dilinde arılaştırmak sorunu kapsamında Avukatlık Yasasının dilinin arılaştırılmasıdır, yani sadeleştirilmesi.

Yasada öz Türkçe sözcüklerle yer değiştirmesi gereken pek çok yabancı sözcükler yanında, özellikle, avukat, avukatlık ve kanun sözcükleri ve bunların öz Türkçe karşılıkları ile yer değiştirme konusunu biraz açmak istiyorum.

Uzunca süredir pek çok meslektaşımız tarafından avukat yerine savunman, avukatlık yerine savunmanlık ve Avukatlık Kanunu yerine Savunmanlık Yasası kullanılmaktadır. Anayasa örneğinde olduğu gibi, yasa koyucu da zaman zaman kanun yerine yasa sözcüğünü kullanmaktadır. Kaldı ki, dil uzmanlarının da ortak görüşü, bu sözcüklerin eskilerinin karşılığı olduğu yolundadır.

Diğer bir konu ise, sempozyum nedeniyle Antalya'da yaşadığımız ve çoğumuzun ayırına bile varmadığı küçük, fakat sonuçları açısından önemli bir olaydır.

/ Bilindiği gibi, sempozyum, Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Antalya Dinlenme Tesislerinde yapıldı. Biz avukatlar, bu tesislere yargıç ve savcıların kalabileceği fiyatların iki katına kalabildik. Yani, sade vatandaşın kalabileceği fiyatları ödeyerek kaldık. Vakfın gelirinin tamamına yakınının avukatlardan ya da avukatlar aracılığıyla Adalet Teşkilatını Güçlendirme Fonu kapsamında toplandığı da bir gerçek olduğuna göre, neden, avukatlar da bu ve benzeri tesislerden, yargıç ve savcılarla eşit koşullarda yararlanamamaktadırlar.

Bütün tersine söylemlere, kadük hale gelen avukatlık yasa tasarısının 1. Maddesine karşın, demek ki, henüz, yargının bir unsuru olarak kabul edilmek istenmiyoruz. Bu konuyu bir saptama olarak önünüze koymak istedim.

Şimdi ise 23. Olağan Genel Kuruldaki istemlerimize ek olarak seçilecek yeni Birlik Başkanımızdan ve Yönetimden beklentilerimizi sunmaya çalışacağım.

1-) Avukatlık Yasası değişikliği, kadükleşen tasarıyla birlikte ekonomik hakları ve oldukça olgunlaşmış olan ortaklaşa çalışma konusunu, ki bu konuda, bildiğim kadarıyla 5 Nisanda İzmir Barosunca bir panel de düzenlenmiştir. Orada da belirli ölçüde bir olgunluk düzeyi kazanacaktır ve bunu da kapsayacak bütünlükte ele alınmalı ve dili de Türkçeleştirilerek ivedilikle yasalaşması sağlanmalıdır.

2-) Baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin gelirlerinin artırılması için çözümler üretilmeli ve hazırlanacak düzenleme avukatlık yasa değişikliğine katılmalıdır.

3-) Bu bağlamda, Birlik Yönetimince hazırlığı yapılan vakıf kurma çalışmaları sonuçlandırılmalıdır. Oluşturulmasını istediğimiz, vakıf aracılığıyla Ankara'da avukat evi açılmalı, işletmesi ve geliri vakfa ait olmalıdır.

4-) Baroların, Adalet Komisyonlarında temsilci bulundurmaları yolunda avukatlık yasa değişikliğine madde eklenmeli ve ilgili diğer yasalarda buna koşut düzenlemeler önerilmelidir.

5-) Uzun erimde, avukatlık stajı ile yargıçlık ve savcılık stajının birleştirilmesinden yanayım. Ancak, şimdilik staj okulları açılması yolunda avukatlık yasası değişikliğine madde eklenmelidir.

6-) Meslek içi eğitime dönük olarak, yine, uzun erimde, özerk yapıda, yargıçlık, savcılık ve avukatlık akademisi kurulmasından yanayım; ancak, yine şimdilik, avukatlık akademisi kurulması yolunda bir hüküm avukatlık yasası değişikliğine girmelidir.

7-) Avukatın, parasal ve ekonomik açıdan rahatlatılması, hayat standardının avukatlara uygulanmaması ve gerçek usulde vergilendirilmesi için Maliye Bakanlığıyla iletişim sağlanmalı ve geliştirilmelidir.

8-) Türkiye Büyük Millet Meclisinin hukuk fakültesi çıkışlı üeleriyle parti ayırımı gözetilmeksizin bir tanışma ve lobi yaratma amaçlı toplantı düzenlenmeli ve bu toplantılar gerektiğinde yinelenmelidir.

9-) Baro başkanları yılda en az iki kez toplantıya çağrılmalıdır.

10-) Sorunların yerinde saptanması ve doğrudan iletişim için Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca yılda en az iki kez değişik illerde bölge toplantıları düzenlenmelidir.

11-) Birlik Yönetiminin hazırlık çalışmalarından haberdar olduğumuz Türkiye Barolar Birliğinin bilgisayar sistemine kavuşturulması en kısa zamanda gerçekleştirilmeli ve internete bağlanılmalıdır. Daha sonra da bütün barolarla bilgisayar ağı oluşturma koşulları yaratılmalıdır.

12-) Birliğimiz ile Adalet Bakanlığı arasındaki gerek bilgi alışverişi ve gerekse yargıyı, mesleğimizi ve hukukumuzu ilgilendiren çalışmaların yönlendirilmesi yolunda 51 ve 52. Hükümetler döneminde gelişen iletişimin bütün olumsuzluklara karşın sürdürülmesi için çaba gösterilmelidir.

13-) Yurt ve meslek sorunlarına karşı duyarlılığımız medya aracılığıyla kamuoyuna sunulmaya devam olunmalı ve baskı oluşturma görevimiz sürdürülmelidir.

Bu bağlamda, özellikle genel af konusu üzerinde durulmalıdır. Bilindiği gibi, 22 yıldır her seçim döneminde söz verilen ve bugüne kadar yerine getirilmeyen genel affın, cezaevlerindeki yığılmanın ve bununla birlikte diğer olumsuz koşulların, ülkenin içinde bulunduğu sosyo ekonomik koşullarda barışın ve demokrasinin gereği olarak toplumsal ve siyasal bir zorunluluk biçiminde kendisini dayattığı açık bir gerçektir. Bu sorunun, gündemin başına yerleştirilmesi için kamuoyu oluşturulmasında önderlik edilmeli ve bir genel af yasa ön tasarısı hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması sağlanmalıdır.

14-) Demokratik, laik, hukukun üstünlüğüne dayalı toplum ve devlet düzeninin savunulmasına ödünsüz olarak devam edilmelidir.

15-) Uğraşılara karşın çözülemeyen meslek sorunları için, hukuka uygun eylem ve etkinlikler saptanıp yaşama geçirilmesi sağlanmalıdır diyorum.

Beni dinlediğiniz için ve sabrınız nedeniyle teşekkür ediyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Süha Bey.

Söz sırası Diyarbakır Baro Başkanımız Sayın Hüseyin Tayfun'da; buyurun efendim.

AV. HÜSEYİN TAYFUN (Diyarbakır Barosu Başkanı) – Sayın Başkan, sayın konuklar, sayın delegeler, Barolar Birliğinin 1993 Erzurum, 1995 Balıkesir kongrelerinde, doğuda, güneydoğuda devam edegelen zulüm, işkence, adam kaçırıp öldürme ve diğer yasa dışı uygulamaların mahallinde araştırılması gerektiğinden söz etmiştim. Şimdi arz edeceğlerim, yarın seçilecek başkanla başlayacak dönemde beklentimiz anlamında olacaktır.

Milletvekili seçilmesi dolayısıyla görevi bırakan Birlik eski Başkanı Sayın Önder Sav'a, bilhassa, zaman zaman gözaltına alınan avukat arkadaşlarımıza reva görülebilecek işkence ve yok etme ihtimalleri konularında ilgili makam ve amirler nezdinde girişimde bulunması için evinden gecenin çok geç saatlerinde dahi aradığımızda bundan rahatsız olmamış; önemlisi, yapılacak girişimlerini yapmıştı. Sonucu ne olursa olsun bu girişimleri, gayret

ve hassasiyetleri için sayın Birlik eski Başkanına teşekkürlerimi sunmayı görev biliyorum.

Şu anda Diyarbakır Barosu üyesi 40 kadar meslektaşımız haklarında sudan sebeplerle devlet güvenlik mahkemelerinde davalar açılmıştır.

Sayın delegeler, gazeteci Metin Göktepe olayı gibi binler olmasa bile yüzlercesi bölgemizde olmuştur. Geçen mayıs ayında Balıkesir'de söylemiştim. Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı, ancak, yok edilmeyecekleri kesinleşen kişilerin gözaltında bulunduğu hususunda yazılı bilgi vermeye yanaşmıyor. Bundan ne anlaşılıyor denebilir, şu; gözaltına alınan insanlar bize başvuruyorlar, biz diyoruz ki, dilekçeyle Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığına başvurun, kendilerinde olup olmadığını söyleyin; başsavcı geri çeviriyor. Zaten, Diyarbakır'da Devlet Güvenlik Mahkemesine yaklaşmak zor, hele bizim için bazen zorlaşıyor, hatta bazen, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısıyla görüşmeye giderken bizi dahi arama teşebbüsleri oluyordu. Yani, bir Diyarbakır Başkanının dahi kendisine bir suikast yapabileceği gibi bir vehme kapılmış bir ruh hali içinde. Öyle olunca, polisler, "nereye gidiyorsun", ben, falan kişi gözaltındadır, bunu öğrenmek istiyorum diye söylüyorum, o da geri çeviriyor. Ne zaman yazılı bilgiye yanaşmıyor; onlar birtakım soruşturma yapıyorlar, bu adam yok edilmeyecek birisidir, bu adam, bildirilmesinde sakınca yoktur diye düşünülüyor, ondan sonra ancak yazılı bilgi verilebiliyor. Benim bu hususta söylemek istediğim bu.

Hemen her gün kenarda, derede, başlarına vücutlarına, şurasına burasına kurşunlar sıkılmış cesetler bulunuyor, hâlâ da bulunuyor. Bunların üzerlerinden, hüviyetleri alındığı için, bu defa adi cinayet kurbanları gibi faili meçhul bir ceset olarak gömülüyor.

Doğuda savaşın varlığından bahsedenler bazı çevrelerce vatan hainliği gibi ucuzluklarla suçlansalar bile, bölgede gerçekte hâlâ savaş vardır. Son zamanlarda, savaşın taraflarının biri ateşkes ilan etmişti. Bu arada, Siirt'in Güçlükönak Köyünde bir süre önce 11 vatandaş, bir minübüsün içinde cayır cayır yakılarak öldürüldü. Devlet, bu cinayetin, PKK'ca, PKK da devletin yaptığını ileri

sürdü. Birçok sivil ve mesleki kuruluş temsilcisi olay yerinde inceleme yaptı. Gerçek, tarafsız bir gözle tespite çalışıldı. Sonuçta, bu katliamın, devlete bağlı bazı odaklarca yapıldığı açıklaması yapıldı. Böylesi toplu bir katliamı araştırmak, Türkiye ve dünya kamuoyuna tespit edilen gerçeği açıklamak, Türkiye Barolar Birliğince yapılmalı değil miydi.

Geçen seneki kongrede de söyledim, bölgemizdeki şiddet hoş görülürse, buna alışanlar, sonradan döndükleri Orta Anadolu'da, Batı Anadolu'da bu sadistliklerini sürdüreceklerdir. Keske, bu tahminimizde yanılmış olsaydık. Senelerdir bazı odakların, devlet adına gözaltına alınanların cinsel organlarını görme, onlarla ilgilenme merak ve heveslerini biz biliyorduk. Bunların bir kısmı doğudan batıya nakletmiş olmalı ki, son günlerde Manisa'da, İstanbul'da kızlarımızın o bölgelerine cereyan verme alışkanlıklarını sürdürdüler.

Öyle ise, bana dokunmayan bin yaşasın yalanını söylemek istemiyorum; bana dokunmayan bin yaşasın demek yetmez. Barolar Birliğinin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki uygulamaları yerinde incelemesi, araştırması gerekir. Yasal olmayanın durdurulması için ciddi bir baskı mekanizması kurması gerekmektedir. Bir hukuk devletinde bu görev, sanıyorum, en başta hukukçulara, avukatlara ve onun temsilcisi olan Barolar Birliğine düşmektedir.

En basitinden, bölge cezaevlerinde tutuklu ve mahkumlar, istediği günlük gazeteyi okuyamıyor. Sabah olduğu gibi, şu anda burada Adalet Bakanının bulunmasını isterdim; ama, yetkililer, işkencede, öldürmede olduğu gibi, bunu da resmîyette inkârla cevaplandırıyorlar. İnkâr politikası, çözüm için yeterli olsaydı şimdiye kadar problemimiz kalmazdı. Bakınız, geçen sene, Diyarbakır'da cezaevlerine müvekkilleriyle görüşmeye giden avukat arkadaşlarımızın üst, baş ve evrakları aranıyordu. Sonradan, buna, vekaletname ibraz mecburiyeti de eklendi. Adalet Bakanlığına, Barolar Birliğine, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına, Diyarbakır Valiliğine yazdık; ama, bu uygulama 4-5 ay kadar sürdü, sonra kesildi. Bu uygulamaya son verildikten sonra, İçişleri Bakanlığının ilgili birimlerinden bir vali imzasıyla verilen cevapta, "Böyle bir uygulama yoktur" gibi inkâra yönelik cevap dile getirildi.

Diğer taraftan, bazılarının övünerek ileri sürdüğü gibi, bölgede sulh ve sükun temin edilmiş değildir. Böyle olsaydı, yöreye gelen bakanlar 500'lerle ifade edilebilecek korumalarla dolaşmazlardı. Ünal Erkan dahi, milletvekili seçilmeden önce ancak öğrenci, memur, korucu ve polisleri toplayarak onlara hitap edebiliyor; bu toplantılarda, havadan, karadan, eğer olsaydı denizden neredeyse ve yol güzergahlarında yüzlerce muhafız bulundurarak o toplantıları yapabiliyordu. Eğer sulh sükun olsaydı buna gerek kalmazdı.

Bölgedeki uygulamalardan çarpıcı olanlardan biriyle konuşmayı bitirmek istiyorum. Aslında, söylenecek pek çok çarpıcı örnek vardır. Daha bir senesi dolmadı; 55 yaşında bir köylü, bakanın memleketinden, Elazığ'dan. Üzüm bağını budamak üzere bir elinde tahra tabir edilen ve oraka benzeyen demirden bir alet, ağaç budamaya yarıyor, diğer elinde poşet, içinde ekmeğe, salatalık ve domates, bağını budamaya gidiyor. Yörede nöbet tutan bir görevli bunu görüyor. Olay yeri Diyarbakır-Elazığ devlet yoluna 1 km mesafede. Görevli, "Ben bu köylüyü G3 silahımla bin metreden vurabilirim" diyor ve silahını ateşlemeye başlıyor, üçüncü atışta köylü, kan revan içinde devriliyor. Ekmeği, domatesi sair nevalesi de o kan gölü içinde. Bir kısmı ona önceden işaret ediyorlar, bu köylüdür, yapma diyorlar. Neticede, görevli, sadece nişancılığını ispat etmiş oluyor. Böylesi örnekleri çoğaltmak mümkün; ama, zamanınızı ve sabrınızı almak istemiyorum.

Emniyet görevlilerinin, karakol görevlilerinin istedikleri partilere oy vermeyen arkadaşlar, 24 Aralıkta, bizde bazı emniyet görevlileri, bazı polisler, bazı jandarmalar, bazı karakolda bulunanlar, falan yere oy verin diyorlar ve bizimkiler vermek zorunda kalıyorlar; ama, bazıları, demek ki onların dediklerini yapmamışlar, bilhassa kırsal kesimde. Bunların çoğu, bu son zamanlarda gözaltına alınıyor ve yargılanmak üzere devlet güvenlik mahkemesine gönderiliyor; ama, bunlar, "siz, bizim istediğimiz partiye oy vermediniz, onun için alıyoruz" demiyorlar, onlar başka birtakım şeyler uyduruyorlar.

Sonuç olarak, yeni seçilecek Barolar Birliği Başkanının, bizzat yöreye gelerek olan biteni gözlemesini, ardından, görevlendirilecek bir heyetin Ertürk Yöndem, Güntaş Aktan gibi değil, tarafsız

kişi ve kuruluşlarla görüşerek bir raporla durumun tespitinin gerektiğine inanıyorum.

Hepinize tekrar selam ve saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Söz sırası Manisa Barosu Başkanımız Sayın Hüseyin Erkenci'de, buyurun Sayın Erkenci.

AV. HÜSEYİN ERKENCİ (Manisa Barosu Başkanı) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; yine bir toplantı nedeniyle bir araya geldik. Türkiye barolarının ve hukukçularının en önde gelen görevlerinden bir tanesi, Türkiye'de hukuk devletinin tüm kurallarıyla çalışması, insan haklarının bütün kurallarıyla yaşama geçirilmesi ve çıkarılmış olan yasalarımızın, bilhassa Türkiye Baroları tarafından uygulaması üstlenilmiş Ceza Muhakemeleri Usulü Yasasının uygulanmasının sağlanmasıdır, görevlerden bir tanesi budur.

Bir ayı geçen bir süredir Manisa ismini hepimiz duyuyorsunuz, Türkiye'nin gündeminde var. Ben, bugün konuşmaycaktım, fakat, tabii aylardır gündemde Manisa olunca, siz arkadaşlarımı en yakın ağızdan, en yetkili ağızdan bilgilendirme ihtiyacını duydum. Bu nedenle, sizlere, Manisa'daki olayların bir portresini çizmek ve durumu anlatmak istiyorum.

24 Mart seçimlerinden iki gün sonra Manisa'da bir kısım insanlar gözaltına alınmaya başladı ve netice itibariyle 16 kişi gözaltına alındı, bu 16 kişiden 7 tanesi 18 yaşından küçük öğrencilerdi; 14 yaşında, 15 yaşında, 16 yaşında, 17 yaşında. Bu saptama çok önemli; çünkü, artık devlet, Türkiye'de büyüklerden değil, küçüklerden korkmaya başlamıştır; küçükleri, devleti yıkıcı olarak görme anlayışını sahiplenmeye başlamıştır. Bu insanlar 10 gün gözaltında kaldı ve 10. Günün sonunda İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesine sevk edildiler, 16 kişiden 4 tanesi serbest bırakıldı, 12 tanesi tutuklandı. Bu tutuklananların içinde bir tane 14 yaşında çocuk var, diğerleri de 18 yaşından küçük 7 kişi var. Bu kişilerin suçları, içinde öğretmen de var, bir gizli illegal sol örgüt adına çalışmalar yapmak, liseliler arasında faaliyette bulunmak biçiminde. Bu olayın yargılaması, bağımsız yargı organları önün-

de devam etmektedir. Biz, bu olayın gerçekleşip gerçekleşmediği konusunda en ufak bir yorum yapmıyoruz, yapmayacağız; fakat, Türkiye'nin her tarafında konuşulan bir işkence iddiaları vardır. Bu işkence iddialarıyla ilgili olarak Manisa Barosu bir komisyon kurdu ve olayları incelemeye başladı.

Gözaltına alındıkları andan itibaren iki günde bir bu kişiler, sistemli bir şekilde, bildiğiniz ya devlet hastanesinde veya sağlık ocaklarında doktorlara götürülüp rutin darp ve cebir arazi olmadığına ilişkin raporlar alındı. 10 günlük gözaltı süresi içinde her sanık için böyle 4 tane rapor var. Ondan sonra, suçlar; nedir suçlar; bir yere bir pankart asmak; yani, iddianamedeki isnat edilen fiilleri söylüyorum. Tren istasyonunda bazı tren vagonlarının üzerine kiremitle yazı yazmak, belirli bir devlet kurumunun duvarına yapraklarla yazı yazmak, bir de bildiri dağıtmak, bir berber dükkanına bir molotof kokteyli atmak; 5 tane fiil var. Bu konuda evraklara baktığımız zaman, biz, sistemli bir şekilde, her şeyin hazırlanmış olduğunu, bir yerde tedbirinin alınmış olduğunu görüyoruz, raporlara bağlanmış şey. Bu resmî soruşturmanın sonucunda, işkence iddialarının karşısında her zaman olduğu gibi, bir sonuca varmanın zor olduğunu huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.

Bizim, Manisa'daki yapmış olduğumuz araştırmalarda, bütün bu bulguların dışında ailelerle görüştük, diğer kişilerle görüştük, yakınlarla görüştük ve burada, emniyette, kendilerine işkence yapıldığına ilişkin yaygın bir kanaat ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Şunu huzurlarınıza getirmek istiyorum, bilhassa bayanlar da var, bilhassa annelerle konuştum; anne, akşam üzeri evine geliyor, iki tane kız çocuğu var, biri lise 1'e gidiyor, biri lise sona. İki kız çocuğu da yok, ortalık karanlık; arıyor, polisler tarafından götürüldüğünü öğreniyor. Gidiyor "Evet, burada" diyorlar, fakat görüştürülmüyor. 3 gün sonra cumhuriyet savcılığına gidiyor, müracaat ediyor, çocuklarımla görüşmek istiyorum diyor. Savcılık bir yazı yazıyor "sakınca yoksa görüştürün", gidiyor emniyet müdürlüğündeki polis "görüştürülmesinde sakınca vardır" deyip anneyi geriye çeviriyor. Aradan iki gün geçiyor, yani beşinci günü, anne, gözaltındaki iki çocuğuyla görüşebiliyor.

Değerli arkadaşlarım, bunlar 15-16 yaşında insanlardır. 15-16 yaşındaki bir çocuk annesine niye gösterilmesin; ne suç işlemiş olursa olsun, kendilerinin suçlu olduğunu farz edelim. Türkiye'de gözaltı süresi suistimal edilmekte. Arkadaşlarımız diyebilir, bu, zaten, Türkiye'de Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yıllarca devam ediyor diye. Biz bunu dinliyoruz. Burada bir savaş halinin olduğunun bilincindeyiz; yani, ona duyarsız olduğumuz söylenmesin. Türkiye'deki insan hakları ihlallerinin boyutunun artık nereye doğru gitmekte olduğunu, bilhassa bu son hükümet oluşumundan sonra siyasi mekanizmanın tespitinde bilhassa Adalet Bakanının seçiminde bir hatanın olduğunu vurgulamak istiyoruz. Türkiye, hukuk devleti yönünde ilerlemesi gerekirken, aksine, hukuk devleti kurallarının dışında polis devletine doğru bir gidiş göstermektedir.

Biz, bu konudaki hazırlamış olduğumuz dosyayı Sayın Divan Başkanlığına vereceğiz, kendileri, Türkiye Barolar Birliğine bunu aktaracaklardır, aktarmaları gerekir. Onun için, artık, CMUK'taki uygulamaların ne şekilde olacağı konusunda biraz daha netleşmeye ihtiyacımız var. Çifte standardın kaldırılması gerektiği açık bir şekilde ortadadır. Yeni seçilecek başkanlarımız da bu konuda mutlaka özenli davranacaklardır, ona inanıyoruz. Bunun dışında, çocuk suçlularla ilgili geçen yıl imzalamış bulunduğumuz Uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesinin gözönüne alınarak bunların değerlendirilmesini ve ispatlanması çok zor olan işkence olayları karşısında işkenceyi ortaya çıkarabilecek yeni yöntemlerin, yeni çalışmaların yapılması gerektiği hususunu huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.

Ben, bu bilgilendirmeyi yaptım, sonucundan resmî olarak şu çıkar veya çıkmaz, bunun ispatı çok zor oluyor; ama, maalesef, Türkiye'de işkence gündemin baş maddesidir. Bunun üzerinde bütün barolarımızın duyarlı olması gerekir. Ben, bu hususu sizlerin bilgilerine aktarıyorum.

Bu Genel Kurulumuzun hayırlı olmasını Manisa Barosu adına diliyorum. Bu seçim sonucunda, demokratik yarış sonrasında ortaya çıkacak yeni Başkanımıza da çalışmalarında başarılar diliyor ve hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Söz sırası, Adana Delegesi Sayın Naciye Nurlaş Batuman'da; buyurun efendim.

AV. NACIYE NURLAŞ BATUMAN (Adana Barosu) – Saygıdeğer meslektaşlarım, değerli misafirler ve basın mensupları; ben Adana Barosunda kamu avukatları komisyon başkanı olarak kamu avukatlarının sorunlarını dile getiren bir konuşma yapacağım.

Avukatlık Yasasında, avukatlığın, kamu hizmeti ve serbest olduğu belirterek, avukatın, görevini yerine getirmede bağımsızlığı açıkça ifade edilmiştir. Anılan yasada, avukatlığın amacı, hukukî münasebetlerin düzenlenmesine, her türlü hukukî mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesine ve genellikle hukuk kurallarının tam olarak uygulanması hususunda yargı organları ve hakemlerle resmî ve özel kurul ve kurumlara yardım ile hukuki bilgi ve tecrübelerini adalete hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis etmek olarak açıklanmıştır.

Avukatın, görevini yerine getirmesinde adli merciler ve diğer resmî dairelerin yardımcı olmakla yükümlü oldukları da mezkûr yasada hükme bağlanmıştır. Avukatlar, yüklendikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve göreve yakışır bir şekilde hareket etmekle yükümlüdürler.

Anayasamızın 2. Maddesinde "Cumhuriyetin nitelikleri" başlığı altında Türkiye Cumhuriyetinin bir hukuk devleti olduğu açık ve seçik belirtilmiştir. Hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü ilkesine sıkı sıkıya bağlı olan devletimizde görev yapan biz kamu avukatları, her zaman devletin yanında olup, kamunun hak ve menfaatlerini gözetmekte ve devletin avukatlığını ifa etmekteyiz. Bizler bu görevi ifa ederken, hâkim ve savcılarla aynı statüde olmak istemekteyiz. İddia, savunma ve karar bütünlüğü göz önüne alındığında milyarlık ihtilafları çözen hakim, amme adına cezalandırılmalarını isteyen savcılarının yaptıkları hizmetle devletin milyarlarca lirasının çarçur edilmesine engel olan kamu avukatları hizmetlerinde hiçbir fark yoktur. Savunma kutsaldır, kısıtlanamaz.

Devletin savunma görevini yapan kamu avukatları, herhangi bir geçerli neden olmadan kamuda görev yapan denetim elemanları, sağlık hizmetleri sınıfı, teknik hizmetler sınıfı karşısında bile gerek ek gösterge, gerek özel hizmet tazminatı, gerek yan ödeme göstergesi, gerek ilk intibak bakımından büyük ölçüde geridedir ve bu sınıflarla kamu avukatları arasında önemsenecek kadar fark bulunmaktadır.

Diğer taraftan, kamuda görev yapan avukatlar, işçi statüsünde çalışan elemanlardan da daha düşük maaş almaktadır. Vekalet ücreti, avukatın hizmetinin karşılığı olan bir ücrettir ve tamamı avukata verilmemektedir ki, bu da genel hukuk ilkelerine aykırı bir uygulamadır.

Kamu avukatlığı, geniş bir alanı kapsamakta ve kamuda çeşitli statüde çalışan avukatlar bulunmaktadır. Bazı kamu avukatları işçi statüsünde SSK'ya tabi, bazıları Emekli Sandığı Kanuna tabi sözleşmeli, bazıları 657 sayılı Yasaya göre çalışmakta ve aralarında, istihdam şeklinde, özlük ve ücret haklarında farklılıklar mevcut olup, en zor durumda olan kamu avukatları da 657 sayılı Yasaya tabi çalışanlardır. Bu durum, eşit işe eşit ücret ilkesiyle de ters düşmektedir.

Kamu avukatları, özlük hakları yönünden mesleğin onur ve niteliğiyle bağdaşır koşullar altında çalışmalı, teskiyeleri, terfi ve taltiflerine esas olacak değerlendirmenin hukukçu olan amirlerce yapıldığı bir ortamda hizmet vermelidirler. Kamu avukatları ile aynı formasyondan geçmiş hâkim ve savcılar arasındaki derece ilerlemesi yönünden, özlük ve mali haklar yönünden farklılıklar giderilerek, kamuda çalışan doktorlara tanınan part-time çalışma hakkının avukata tanınması; iş çokluğu nedeniyle savunma haklarını gereği gibi yapmaları yönünden, kamu avukatları kadrolarının artırılması ve kadro açığının bir an önce kapatılması ve savcı, hâkim, kamuda çalışan diğer meslek mensupları ile farklı kurumlarda çalışan kamu avukatları arasındaki çok farklı standardın önlenmesi en büyük arzumuzdur.

Bu arzularımıza değer veren ve aksaklıkların giderilmesinde yardımlarını esirgemeyeceğini ve bu isteklerimizi yetkili makamlara ulaştıracağına söz veren Türkiye Barolar Birliği eski başkan-

ları Şu anda görev yapan baro başkanlarıyla yine geçmişte görev yapmış baro başkanlarımıza, Maliye Bakanımıza teŐekkürlerimizi bildirir, hepimize saygılar sunarım. Genel Kurulda alıŐmalar için hepimize ve seçilecek BaŐkana başarılar dilerim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Batuman.

Değerli arkadaşlarım, almış olduğumuz karar doğrultusunda 5 değerli delege arkadaşım konuşmasını tamamladı. Bundan sonra, aday olacakları için, delegasyona dŐncelerini aktarmak üzere aday arkadaşlarımız konuŐacaklar.

Şu ana kadar bize iki başvuru oldu. Birincisi Sayın Turgut Kazan, ikincisi de Sayın Eralp zgen.

Bu konuyla ilgili konuşmak isteyen başka arkadaşım var mı? Aday olacağı için dŐncesini delegeye aktarmak isteyen arkadaşım var mı? Var mı? Var mı? Yok. Teşekkür ederim.

Şimdi, aday olan arkadaşlarımın kendi aralarında anlaŐmaları sonucu, ilk sözü Sayın Eralp zgen'e veriyorum; buyurun Sayın zgen. (Alkışlar)

~~Sayın Başkan, değerli meslekdaşlarım,~~

Huzurunuzda bir propaganda konuşması yapmak için çıkmadım. Bu nedenle lütfen bu konuşmamı bir seçim propaganda konuşması olarak değerlendirmeyiniz.

Herşeyden önce, ülkemizde seçim propaganda konuşmalarının, sonradan hiç bir Şekilde gereği yerine getirilmeyen konuşmalar olarak kabul edildiğini hepimiz biliyoruz. KonuŐmamın bu Şekilde değerlendirilmesini istemediğim içindir ki, bir propaganda konuşması yapmıyorum.

Ayrıca, yarın yapılacak seçim ile seçeceğimiz yeni Birlik Başkanı sadece ondört ay görev yapabilecektir. Bu kısa süre içinde, pek fazla bir etkinlikte bulunamayacağını takdir edeceğinize inanıyorum. Bu nedenle konuşmamda "seçildiğim takdirde Şunu yapacağım, bunu yapacağım" diye herhangi bir Şey söyleyecek değilim.

Bu konuşmamda ben sadece Türkiye Barolar birliğini nasıl bir kurum olarak gördüğümü ve bu açıdan ne yönde uğraşlar vermesi gerektiği ve işlevleri konusundaki genel düşüncelerimi açıklayacağım.

I- Hiç kuşku yok ki, Türkiye Barolar Birliği herşeyden önce bir meslek kuruluşudur. Ve bu nedenle özellikle meslek sorunları üzerinde, bu sorunları çözme yolunda ve avukatlık mesleğini daha saygın bir hale getirmek için çalışmalarda bulunmak durumundadır. Bu açıdan genelde yapılması gereken pek çok şey vardır. Ayrıca somut sorunlar ortaya çıktıkça, yapılması gereken işlerin sayısı da artacaktır. Bugün için, sadece çok önemli bir kaç mesleki sorunun altını çizecek olursam:

1) Avukatlık yasa tasarısının bir an evvel yasalaşması için çalışmak gereklidir. Parlamentodaki tasarı, parlamentonun yenilenmesi ile birlikte kadük olmuştur. Geçtiğimiz yıllarda, yetkili kişilerin ve bizzat Başbakan'ın çeşitli vaatlerine rağmen bu tasarı yasalaşamamıştır. Şimdi bu tasarı, üstlenildiği takdirde yeniden komisyonlarda görüşülecektir. Bu konuda en büyük yardımı eski başkanlarımız Sayın Atilla Sav ve Sayın Önder Sav ile TBMM üyeliğine seçilen Balıkesir, Bursa, Kütahya ve Kars geçmiş dönem Baro Başkanlarının ve hukukçu milletvekillerinin yapacaklarına kuşku yoktur. Tasarının komisyonlarda yeniden görüşülecek olması, bazı yeni hükümleri eklemek konusunda bir olanak da yaratabilir. Avukatlık Yasası ile, Türkiye Barolar Birliği'nin Adalet Bakanlığı'nın vesayetinden kurtulmasını bekliyoruz. Bu vesile ile belirtmek istediğim bir husus da şudur: Parlamenterlikten önceki son görevi Emniyet Genel Müdürlüğü olan Siyasal Bilgiler Fakültesi çıkışlı bir milletvekilinin Adalet Bakanlığı görevine getirilmesi yargıç, savcı ve avukat camiasında, siyasal iktidarın yargı, hukuk ve meslek sorunlarımıza yaklaşımı konusunda ciddi tereddütler yaratmıştır. Anayasa'nın 129. maddesi değişmediği ve dolayısıyla yargı bağımsızlığı tam olarak sağlanmadığı sürece, Adalet Bakanı'nın Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na başkanlık yapacak olması da bu konudaki rahatsızlığı arttıracaktır.

Ancak Sayın Adalet Bakanı'nın bu sabah Genel Kurulumuzda yaptığı kısa konuşma, duyulan rahatsızlıkları ortadan kaldırma ümidini doğurmuştur. Sayın Bakanın söylediklerinin sadece söz-

de kalmayıp, eylem ve davranışlarının da bu şekilde olmasını diliyorum. Eminim ki tüm meslekdaşlarım bu sözlerin eylem ve davranışlara yansıyor yansımadığının izleyicisi olacaklardır.

Son bir iki yıl içinde görülmüştür ki, Türkiye Barolar Birliği ve avukatlar, Adalet Bakanlığı'nın mevcut vesayeti yanında, ayrıca Maliye Bakanlığı'nın ve maliyecilerin vesayetine de sokulmak istenmiştir. Bütçe yasasına konulan bir hüküm ile kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve dolayısı ile Türkiye Barolar Birliği'nin Maliye Bakanlığı'na denetlenmesi öngörülmüştür. Bu denetleme ile Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'nın 146. maddesi gereğince Maliye Bakanlığı'na Barolar Birliği'ne aktarılacak paraların denetlenmesi öngörülmekte idi. Bu hüküm, Türkiye Barolar Birliği açısından Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Bu nedenle Anayasa Mahkememize teşekkürü bir borç bilirim. Bu konuda ana muhalefet partisi ile görüşerek belirtilen yasa maddesinin Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesi ve böylece iptal kararı verilmesi olanağını yaratan Birliğimizin eski Başkanı Sayın Önder Sav ile Birlik Yönetim Kurulu'na ve konu ile ilgilenen tüm Barolarımıza ve meslekdaşlarımıza içten teşekkürlerimi sunarım.

Bilindiği üzere Maliye Bakanlığı'nın tebliğleri ile avukatların gelir vergisi beyannamelerini Serbest Muhasebecilere veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlere imzalatmaları mecburiyeti getirilmiştir. Böylece, vergi davalarını yürütebilen avukatların, kendi beyannamelerini tek başlarına doldurup Vergi Dairesi'ne verme yetkileri yok edilerek büyük bir hukuki çelişki yaratılmıştır. Hukuk açısından savunulması olanaksız bu haksızlık, şimdilik Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararları ile ortadan kaldırılmıştır. Danıştay'ın ilgili dairesinin Vergi Usulü Yasası'nın 227/1. maddesini anayasaya aykırılık savı ile Anayasa Mahkemesi önüne götürmüş olması da, bu konudaki haklılığımızı göstermektedir. Ancak görülmektedir ki, maliye bürokrasisi, Türkiye Barolar Birliği ve avukatlar üzerinde bir vesayet kurma arzusundadır. Avukatlık Yasa Tasarısının komisyonda görüşülmesi sırasında, bu tür hevesleri önleyici yeni bazı hükümlerin ilavesi yerinde olacaktır.

2) Arzulanan yasal düzenlemeler arasında, daha uzun vadede gerçekleştirilecek anayasal düzenlemeler de vardır. Başta eski

başkanımız Sayın Önder Sav olmak üzere halen yönetimde bulunan ve daha önce yönetimlerde görev almış olan tüm değerli meslekdaşlarımızın sağlamak için uğraş verdikleri Anayasal değişikliklerden, Birliğimiz ve mesleğimiz açısından çok önemli dört tanesi üzerinde ısrarlı çalışmalarını devam ettirmek gerekir. Bunları birer cümle ile belirtecek olursam:

a) Türkiye Barolar Birliği'ne Anayasa Mahkemesi'ne doğrudan doğruya dava açma yetkisi tanınmalıdır.

b) Türkiye Barolar Birliği temsilcilerinin, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nda yer almaları sağlanmalıdır.

c) Keza, Anayasa Mahkemesi'ne, Türkiye Barolar Birliği'nden de üye alınması sağlanmalıdır.

ç) Türkiye Barolar Birliği, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak, Anayasa'nın 135. maddesine tabidir. Bu madde ise Anayasa'nın "İdare" başlıklı kısmında yer almaktadır. Oysa sav – savunma – karar üçlüsünün bir ayağını meydana getiren savunma görevi mensuplarının örgütü olan Türkiye Barolar Birliği, diğer iki ayağın yer aldığı "yargı" başlıklı kısımda yer almamaktadır.

3) Avukatlık mesleğinin ve avukatların saygınlığını sağlamak da Türkiye Barolar Birliği'nin önemli bir görevi olmalıdır. Bu saygınlığı sağlamak için herşeyden önce sav – savunma – karar üçlüsünde yetki dengesinin kurulması gerekir. Bunun belli başlı yolu, biraz önce sözünü ettiğim yasal düzenlemelerin yapılmasıdır. Bu yasal düzenlemeler yapıldıktan sonra, saygınlığın kazanılması, avukatın kişiliğine kalmaktadır. Ancak saygın bir kişilik yaratabilmek için, herşeyden önce kuvvetli bir mesleki bilgiye sahip olmak gereklidir. Oysa ülkemizde mesleki bilgi düzeyi her geçen gün düşmektedir. Özellikle, politik nedenlerle rastgele açılan yeni Hukuk Fakülteleri, meslek düzeyine ne yazık ki önemli ölçüde olumsuz etkide bulunmaktadır. Hiç ya da yeterince öğretim üyesi mevcut olmadan bir bina bir tabela düşüncesi ile açılan Fakülte'lerde eğitimin kalitesi acınacak düzeydedir. Bu sorun aslında sadece avukatların sorunu değil, tüm Türk hukuk hayatının sorunudur ve her geçen gün çözümsüzlüğe doğru bizi götürmek-

tedir. Hukukçunun ve dolayısı ile hukukun düzeyinin düştüğü bir ülkede, sağlıklı bir sosyal bünye yaratmaya olanak yoktur. Bu nedenle ülkemizin hukuk ve sosyal yaşamını yakından ilgilendiren bu konuda Türkiye Barolar Birliği'nin ağırlığını koyması gerektiğine inanıyorum. Aksi taktirde, Sayın Önder Sav'ın 1995-96 yargı yılının açılış toplantısında yaptığı konuşmada belirttiği üzere "binası olmayan, öğretim üyesi bulunmayan, araç-gereci olmayan yardımcı personeli eksik, lise öğretmenleri ya da her yerde deva piyasa hukukçularının ders verdiği hukuk fakültelerinden bilgisiz, çapsız, muhakeme gücünden yoksun öğrenciler mezun olacaklardır. Buralardan çağdaş kafalı savcı - yargıç - avukatlar yetişmez; olsa olsa bağınaz kafalı mollalar, müstantikler, kadılar, arzuhalciler yetişir."

4) Avukatlık stajı konusunun çok ciddi olarak yeniden ele alınması gereklidir. Bugünkü staj sistemi, stajyere hiç bir bilgi kazandırmayan, sadece zaman kaybı anlamı taşıyan göstermelik nitelikte bir sistemdir.

Biraz önce Hukuk Fakültelerimizin eğitim düzeyindeki büyük çöküşten söz ettim. Hukuk Fakültelerimizde eğitim düzeyinin bir an için arzulanan düzeye geldiği varsayılsa bile, Fakültelerde verilen kurumsal bilgilerin, uygulamadan elde edilecek bilgiler ile sentezini sağlayacak olan staj kurumu önemini yine devam ettirecektir. Staj kurumuna bu işlevini sağlayacak bir nitelik kazandırmak gerekir. Ayrıca, hukuk bir bütün olduğuna göre, farklı görevlerde hukuku uygulayacak olanların, yani yargıç, savcı ve avukatların farklı staj sistemine tabi tutulmalarının da hiç bir mantıki nedeni yoktur. Bu nedenle, Türkiye Barolar Birliği yetkililerinin daha önce de açıkladıkları üzere, tüm hukukçuların tek bir staj sistemine tabi olmaları gerekir.

5) Mesleğimizin önemli bir sorunu da hayat standardı esasına dayandırılan peşin vergi uygulamasıdır. Her geçen yıl matrahı, avukatın ne kadar kazandığına bakılmaksızın belli bir yüzdeye göre arttırılan ve içinde bulunduğumuz yılda yaklaşık 434 milyon liraya ulaşan hayat standardı esasına göre vergilendirme, hem, kişinin mali gücüne ve kazancına göre vergilendirilmesi şeklinde ifade edilen vergi adaleti ilkesine aykırı düşmekte, hem de bir kamu hizmeti gören avukatı bir "tacir" olarak görme zihniyetine

dayanmaktadır. Böyle sakat bir görüŖe dayanan peŖin vergi uygulaması genç hukukçuların serbest avukatlık mesleğine baŖlayabilmelerine büyük bir engel teşkil etmekte; kıdemli meslekdaŖlarımızı da çok zor geçim koŖullarına sokmaktadır. Bu haksız uygulamanın kaldırılması için, baŖlatılmış ve yürütölmekte olan mücadelenin kesintisiz devam ettirilmesi gerektiğine inanıyorum.

6) Bir diğer önemli sorun da kamu avukatlarının durumudur. Gerek statü bakımından, gerek mali haklar açısından kamu avukatlarının durumlarının düzeltilmesini sağlamak Birliğimizin önemli bir görevini teşkil eder. Bu meslekdaŖlarımızın ek göstergeleri, yan ödeme göstergeleri ve özel hizmet tazminatları, meslek onuruna uygun bir düzeye yükseltilmeli; statüleri de yöneticilerle paralel düzeye çıkarılmalıdır.

7) Ülkemizin ve mesleğimizin en önemli sorunlarından birisi de "yargı reformu" sorunudur. Bu husus günümüzde önemli bir sorun haline almış ve kamu oyunun yargıya ve hukuka güven ve saygısının büyük ölçüde azalmasına yol açmıştır. Hak aramak isteyenlerden yargı yoluna baŖvurmaktansa, yasa dıŖı örgütlere baŖvurma yolunu seçenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Yargı reformunun çeŖitli yönleri olmakla birlikte, eskimiş, sosyal bünyeye uymayan, adeta bir yargı bürokrasisine neden olan yasalardan değiştirilmesi sorunu temelde yatmaktadır. Barolar Birliği'nin uzman hukukçulardan oluŖan komisyonlar kurarak çeŖitli yasa taslakları hazırlatması ve hazırlanan bu taslakların barolarımızda da tartıŖılıp, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra, hükümete ya da milletvekilleri aracılığıyla parlamentoya sunulması yerinde olacaktır. Böylece Birliğimiz yargı reformunda da aktif bir rol oynayabilecek, yargı reformunun itici gücü olabilecektir.

8) Avukatların özellikle tatil aylarında dinlenme gereksinimlerini karŖılayacak sosyal tesislerin ve Ankara'da bir Avukat Evi'nin kurulması gereklidir. Bunu sağlamak için de, Türkiye Barolar Birliği'nin, barolarımızın ve meslekdaŖlarımızın katkılarıyla birlikte diğer ek kaynaklara da ihtiyaç vardır. Bu katkı ve kaynakları sağlayacak çalıŖmalara vakit kaybetmeden baŖlanılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği, sadece örnek olarak sunduğum bu sorunlara çözümler getirmek yanında, mesleğimizin mevcut veya or-

taya çıkabilecek diğer sorunları ile de yakından ilgilenmek ve çözüm yolları için tüm gücü ile mücadele etmek zorundadır.

II- Ancak unutulmamak gerekir ki, Türkiye Barolar Birliği sadece bir meslek kuruluşu değildir. Onu sadece bir meslek kuruluşu olarak görüp, tüm faaliyetlerini böyle bir sınır içine sıkıştırmak büyük yanlışlık olur. Özellikle büyük siyasi ve sosyal çalkantıların yaşandığı ülkemizde Türkiye Barolar Birliği önemli bir baskı grubu olarak görevini yerine getirmek zorundadır. Anayasamız 2. maddesinde Cumhuriyetimizin niteliğini "insan haklarına saygılı, demokratik ve laik hukuk devleti" olarak belirtmiştir. Bunların sağlanması ve korunması konusunda, Türkiye Barolar Birliği'ne çok büyük görevler düştüğüne inanmaktayım. Cumhuriyetimizin laik hukuk devleti niteliğini savunmada en önemli yükümlülük kuşkusuz hukukçulara düşmektedir.

Soruna bu açıdan baktığımızda bir kaç saptama yapabiliriz:

1) Mevcut Anayasamızın amacının, temel hak ve özgürlükleri güvence altına almak olmayıp, aksine kısıtlamak olduğu artık iyice anlaşılmıştır. Belirtilen her hak ve özgürlükten sonra "ama". "fakat" sözcükleri ile başlayan fıkralar yer almakta ve belirtilen hak ve özgürlüğün çok geniş bir kısıtlamasına yer verilmektedir; bu hali ile de bir Anayasa olmaktan çıkmış, bir Amayasa halini almıştır. 12 Eylül felsefesinin ürünü olan bu Anayasa'nın değiştirilmesi için gayret sarfetmek de Barolar Birliğimizin görevleri arasında olmak gerekir.

2) Cumhuriyetimizin "hukuk devleti" niteliğini korumak ve sağlamak için, tüm hukukçulara önemli görevler düşmektedir. Ülkemiz hukukçularının en önemli ve organize meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği, bu açıdan bir baskı gurubu görevini yerine getirmek durumundadır.

Hukuk devleti olabilmenin temelinde, laiklik ilkesi yer alır. Çünkü ancak laiklik ilkesinin benimsenmesi sayesinde ki, insan aklına saygı ve aklın ve bilimin dogmalara üstünlüğü sağlanabilir. İnsan haklarına saygılı olmak istiyorsak, laiklik ilkesine sahip çıkmalıyız. Atatürk'ün bize verdiği görevi yerine getirmek ve çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak istiyorsak, laiklik ilkesine sahip çıkmalıyız. Bunlar olmadan hukukun üstünlüğünü sağlamaya

olanak yoktur. Günümüzde tehlike değişik bir biçimde karşımıza çıkmaktadır. Doğrudan doğruya laiklik ilkesine karşı çıkararak başarı sağlayamayacaklarını anlayan şeriat özlemcileri, bu kez laiklik ilkesine karşı değilmiş gibi tavır almaktalar, ancak laiklik ilkesinin içini boşaltarak onu içeriksiz boş bir kalıp haline getirmeye çalışmaktadırlar. Bu nedenle Türkiye Barolar Birliği, laiklik ilkesini ortadan kaldırmaya ya da laiklik ilkesini içi boş bir kavram haline getirmeye yönelik her türlü teşebbüsün karşısına bütün gücü ile dikilmek zorundadır.

3) Türkiye Barolar Birliği bugüne kadar üniter devlet yapısından yana olmuş, devletimizin bölünmesi gayretlerine karşı çıkmıştır. Aynı çizgiyi devam ettirmek gerektiği inancındayım. Ancak devletin birliğinden yana olmak demek, hiç bir zaman demokratik hakları reddetmek anlamını taşımamalıdır.

Ülkemiz çok çeşitli etnik guruplardan oluşmaktadır. Keza çeşitli mezhep ve inançta vatandaşlarımız mevcuttur. Bütün bunlar kültürel açıdan zengin bir mozaik oluşturmaktadırlar. Bu kültürel hakların ve inanç özgürlüğünün tam olarak tanınması ve mutlaka sağlanması gerekir. Barolar Birliği, bu demokratik hakların yanında, ama bu hakları terör yolu ile elde etme gayretlerinin karşısında olmalıdır. Barolar Birliği, kültürel hakların sağlanmasının taraftarı, ama ülkenin bölünmesinin karşısında olmalıdır.

4) Terör konusunda ise söylenecek çok bir söz yoktur. Türkiye Barolar Birliği terörün her çeşidine karşıdır. Eski Başkanımız Sayın Önder Sav'ın, basında da benimsenen tabiri ile "hem bireysel teröre, hem örgütsel teröre, hem de devlet terörüne" karşı olmuştur Birliğimiz. Ve aynı çizgiyi devam ettirmesi gereklidir.

Özellikle Güneydoğu illerimizdeki terör olayları ciddi bir tahlille tabi tutulmalıdır. Bu bölgemizdeki sorunların sadece polisiye önlemlerle ortadan kaldırılmasına olanak yoktur. Koruculuk sistemi ile ilgili şikayetler dikkate alınarak, koruculuk sisteminin kaldırılması ciddi olarak düşünülmelidir. Ancak kaldırılması sağlanamaz ise, hiç olmazsa sistemin hukuk sınırları içinde kalacak şekilde yeni bir yapıya kavuşturulması için gayret gösterilmesi gerekir. Terörü önlemek için köy boşaltmanın, halkı göçe

zorlamanın hem çare olmadığı, hem de hukuk devleti kavramı ile çelişkili olduğu yolundaki fikirlere hak vermemek olanaksızdır. Terörle mücadele, terörist örgütlere ödün verilmeden, ama mutlaka hukuk sınırları içinde yürütülmelidir. Unutulmamalıdır ki, hukuk devletinde, hukuk dışılığına karşı olsa bile hukuk dışı davranmak hakkına kimse sahip değildir.

Diyarbakır Barosunun Sayın Başkanı'nın da belirttiği üzere bu bölgemizde, avukatlar hakkında sık sık davalar açılarak onlar sindirilmeye çalışılmaktadır. Tarihen çeşitli ülkelerin, çeşitli zamanlarında bu tür gayretlere, yani savunucuları sindirme gayretine rastlanılmıştır. Ancak tarihin hiç bir devrinde avukatları tüm olarak sindirmeyi başaramamışlardır. Ülkemizde de avukatları, sindiremeyecekler, kutsal görevlerini yapmaktan alıkoymayacaklardır.

Terörle mücadelede hiç bir anlamı, hiç bir etkinliği olmayıp, uygulamada tamamen düşünce özgürlüğünü yok eder bir niteliğe bürünmüş olan ve yargıçlarımızın da elini kolunu bağlayan Terörle Mücadele Yasası'nın 8. maddesi ile birlikte diğer ayıplı maddeleri yürürlükten mutlaka kaldırılmalıdır.

4) Türkiye Barolar Birliği, hukukun üstünlüğü temeline dayanan, çağdaş insan hakları çizgisinde demokratikleşmenin her zaman yanında olmuştur, bundan sonra da bu çizgisini aynen devam ettirmelidir. Bu açıdan, 1992 yılında Ceza Muhakemeleri Yasası'nda yapılan değişiklik ile savunmayı iddia ile başlatan, işkenceyi önleyici yasal önlemleri getiren yeni hükümler son derece önemlidir. Ceza Muhakemeleri yasamızdaki bu çağdaşlaşmanın yasallaşmasında Türkiye Barolar Birliği önemli bir rol oynamıştır. Ancak yasanın zamanın Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesinden sonra, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin yetkilerine giren işlerde yeni çağdaş hükümlerin çoğunun uygulanmayacağını öngören madde, bir hukuk ayıbı olarak hala yürürlükte dir. Özellikle emniyet makamları tarafından yapılacak işlemlerde, yasanın yeni hükümlerinin uygulanıp uygulanmamasının, hukuk tahsili olmayan bir polis memurunun işin DGM'lik olup olmadığı yolundaki takdirine bırakılmış olmasını anlama ve kabul olanağı yoktur. Bu hukuk ayıbının bir an evvel düzeltilmesi

gerekir. Yasanın ilk çıktığı tarihlerdeki heyecan ne yazık ki dinmiş ve duyulduğu kadarı ile yasanın bu çağdaş hükümleri kimi kaçamaklarla uygulanamaz hale getirilmeye başlanmıştır. Bu yasal değişikliğin en önemli hedefi işkence uygulamalarına son vermek idi. Oysa son zamanlarda ülkemizde ne yazık ki işkence olayları tekrar artmaya başlamıştır. Ülkemiz işkencenin önlenmesi konusunda çeşitli uluslararası sözleşmelere imza atmış ve işkenceyi önlemek için yasal, yargısal ve yönetsel önlemler alacağını uluslararası platformda taahhüt etmiştir. Bir devletin, devlet niteliğini uluslararası camiada devam ettirebilmesi, taahhütlerine sadık olması ile mümkündür. Bu nedenle işkenceyi önleme konusunda var gücümüzle çalışmak zorundayız.

Türkiye Barolar Birliği'nin bugünkü etkin durumuna gelmesinde emekleri geçen bütün geçmiş dönemler Türkiye Barolar Birliği başkanları ile diğer organlarında görev alan tüm üyelerine ve Barolarımıza huzurunuzda teşekkür ederim.

Sizlere de beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Eralp Özgen'e teşekkür ediyoruz.

Söz sırası Sayın Kazan'da, buyurun Sayın Kazan.

Adaylarımız için bir konuşma sınırlamasının olmadığını daha önce açıklamıştım; Eralp Bey 35 dakika konuştu, Sayın Kazan'ın da bunu göz önünde bulunduracağını sanıyorum. Teşekkür ederim Sayın Kazan.

Buyurun efendim.

AV. TURGUT KAZAN (İstanbul Barosu Başkanı) – Sayın Başkan, Sayın Divan, Sayın Başkan Sav ve Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri; bir kere, hepinizi, önce bu Divan ve Başkan ve Yönetim Kurulu Üyelerini, sonra sayın konukları ve bütün delege arkadaşlarımı saygıyla, dostluk duygularıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

Bugüne kadar yürütülen çalışmalar içinde başta Sayın Başkan Sav olmak üzere, Sayın Yönetim Kurulu Üyelerine teşekkürü bir borç biliyorum.

Ben, ayrıntıya girmeyeceğim, sadece bazı vurgulamalarla, yani belli bazı sorunların ayrıntılarına hiç girmeden, bazı vurgulamalar yapmaya çalışacağım ve oradan bir sonuç çıkarılması daha doğru olur düşüncesiyle bilginize sunacağım.

Tabii yaşadığımız sorunlar, bunları biliyorsunuz, çok tartıştık ancak başlıkları verilebilir. İşte, sayı artışının getirdiği bir işsizlik sorunu; yani, geçimle ilgili çok ciddi bir sorun. Genç avukatın öfkesi, sıkıntıları; hayat standardının getirdiği yük ve sıkıntılar; kamu kesimi avukatlarının hem stütüden doğan, hem mali açıdan yaşadığı sorunlar ve sıkıntılar; ek gösterge ve benzer.

Tabii, devletin, 25 yıllık avukatına para öderken aldığı vergiden adeta on katı fazlasını üç yıllık avukatından isteyen ayıbı, anlaşılmayan ayıbı; yani, üç yıllık avukattan 480 milyon, sanıyorum, geçtiğimiz yıl, yaklaşık, ayda 10 milyon, 25 yıllık kendi avukatından 3.5 milyon... şimdi, eğer bu genç insan, o kadar parayı kazanabilecek ise, sen, kendi avukatına üstelik 25 yıllık avukatına niye o kadar parayı vermiyorsun! (Alkışlar)

Şimdi, bu sorunlar, yani genel olarak, bizim geçimle ilgili sorunlarımız, onur ve saygınlıkla ilgili sorunlarımız var ve bu sorunlara ilişkin görevlerimiz var. Sonra, iki başlık seçersek, ülkenizin hukuksal durumu ve sorunları var. Bunların da öyle ayrıntılarına girmeyeceğim. İşkence var, ihlaller var hukukun hep-ten devre dışı tutulduğu bir olağanüstü hal bölgesi var. Orada hukuk, yıllardır tatilde, bir tarafta mesaide.

Değerli dostlarım, bizler hukukçuyuz. Bir ülkenin bütününde hukuk mesaide değilse, yarısındaki mesai bir şey ifade etmez. O zaman, hukuksal sorun, demokrasi sorunu önünüze gelir. İşte, o zaman, oradaki avukat arkadaşımızın karşılaştığı güçlükler, yukarıda anlatılanlar, örneklere girmeyeceğim; nitekim, orada öyle olursa, Sayın Erkenci'nin anlattığı Manisa ayrıntılarına girmeyeceğim, orada da öyle olur. O yüzden, hukukun, bir tarafta uzun süreli tatiline son verilmesine ilişkin görevlerimiz var ve tabii ki, orada şu an görev yapan avukatın karşı karşıya kaldığı güçlüklerle karşı görevlerimiz var; yani, genel olarak, hukuk devletinin durumlarından ve sorunlarından kaynaklanan görevlerimiz var. Tabii, orada gerçekten demokrasiyi gerçekleştirme konusunda

huzuru sağlama konusunda görevlerimiz var. O sağlandığı zaman, Türkiye, müthiş bir potansiyeldir. Türkiye'yi müthiş bir kalkınma bekliyor ve tabii müthiş bir gelecek bekliyor. O yüzden, o konularda da görevlerimiz var. Anlatmaya çalıştığım gibi, orada güçlüklerle karşı karşıya kalan arkadaşlarımıza karşı görevlerimiz var. Tabii bunları başlıklarıyla söyleyip geçiyorum.

Adalet Bakanı ya da Hükümetin imajı konusunda kaygılar var, bu kaygı tehlikelidir. Tabii ki bir insan bir şey yapmamışsa o eleştiri yanlış olur; ama, bu kaygıyı yargıçta görüyorsa, örnekleri koridorda konuşuluyordu, savcı da görüyorsanız dikkat etmemiz gerekir. İşte, bu dikkat, bugünkü konuşmayı sağlamıştır, o konuşma bir güzelliştir. O dikkati sürdürmek gerekir; çünkü, bir yönetmelik çıktı, bu yönetmelik, yargıcın ve savcının not düzenini düzenliyor. O not düzenine göre işte falanca falanca, ne demek, adalete aykırı suçlarda duyarlılığı konusunda yargıca not verilecek. Yargıtay notu değil; Bakanlığa bağlı müfettiş notu. Biz, o yönetmeliğin iptali için dava açtık, nasıl sonuçlanır bilmiyorum, belki de çıkarı yok diyecekler reddedecekler, bilmiyorum; ama, bu yönetmelikle birlikte düşünürseniz, vicdani kanaate göre hüküm verme devri kapanabilir. Yukarısı, acaba, bu davadan ne istiyor ki ben onu anlayım, ona göre hüküm kurayım dönemi başlayabilir. İşte, o zaman, bizim avukatlığımızın işlevi de yeni bir tehlikeyle karşı karşıya kalabilir. O yüzden, dikkati sürdürmemiz gerekir.

Tabii yaşadığımız, ama fazlaca tartışmadığımız bir sorun var. Bugün Sayın Alemdaroğlu konuşmasında değindi, yabancı danışmanlık şirketleri.

Arkadaşlar, sanılmasın ki, bu, yalnız büyük kentleri ilgilendirir; bir işgalle karşı karşıyayız. Yani, Amerikan avukatları, Türkiye'deki işleri üstlenmiştir ve şu anda özelleştirme nedeniyle kendilerine ödenen para 7 trilyona ulaşmıştır ve buna karşı Başbakanlığın verdiği cevap inanılmaz bir aymazlık içermektedir. Bunun, 405 sayılı Yasadan kaynaklandığını belirtiyor ve "bu nedenle Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, yabancı hukuk firmalarının hizmetlerinden faydalanmaya devam edecektir" deniliyor. 17 Ekim 95 günlü Başbakanlık Hazine Müsteşarlığının cevabı. Şimdi, bunlarla karşı karşıya ise mesleğiniz, sonra daha tehlikeli gelişmeler önümüze gelecektir. Nedir o:

Gümrük Birliği ve Avrupa Birliğine girdiğinizde , ki gümrük birliğine girdiğiniz an başlayacaktır; avukatın mali mesuliyet sigortası gündeme gelecektir. Bu mali mesuliyet sigortası Şu demektir: Bu bizim sorunumuzdur, yarın yaŐayacađız. Kim ki, hangi avukat ki mali mesuliyet sigortası olmuyor, o, avukatlık yapamıyor. Cenevre'de alınan karara göre bir avukatın mali mesuliyet sigortasının tavanı 1 milyon dolardır. Bu sorunu bugün yaŐamıyoruz, ama yakında karşımıza çıkacak ve büyük bir iş bırakımıyla karşı karşıya kalınacaktır. O yüzden, zorlanacağız. Birçok meslektaşımız bu mesleği bırakacak, gençler ise hiç başlayamayacak. Yabancılara kapılar daha bir açılacak ve bütün alanlar onlara kalacak. Böyle bir sorun bize geliyor. Bunlar, yakın gelecekte karşımıza çıkacak sorunlardır.

GATT'tan kaynaklanan sorunla karşı karşıya kalacağız. GATT, DıŐiŐleri Bakanlığına sorduğumuz zaman, Uluslararası bir Ticaret SözleŐmesidir. Basit, bizi hiç ilgilendirmez sanıyor; hem Türkiye'yi ilgilendirmez, hem avukatlık mesleğini ilgilendirmez sanıyor. Oysa, GATT, arada sırada revizyona uğrar. Şimdi ABD talebiyle revizyon müzakereleri başlamıştır muhtemelen eylül ayında imzalanacaktır. O revizyon önerisi içinde Amerika'nın, avukatlık ücret sözleşmesi vardır. O sözleŐmeyle birlikte Amerika, hem Avrupa'ya, hem Türkiye'ye girmeye oynayacaktır, oynuyor. Amerika diyor ki revizyon önerisinde "Bir sözleşme avukatlık hizmetini kendiliğinden içeriyor. Çünkü, sözleşmeye baŐlarken ve ihtilaf çıktığında her anında avukat gerekiyor. O yüzden, bu sözleŐmenin kurallarını deđiŐtirelim, revize edelim, avukatlık ücret tarifesi için de hükümler koyalım." Onu koyduğu zaman, Şu andaki yabancı danışmanlık firmaları, kendiliğinden, yasal bir düzenlemenin gereği olarak ölkemize girecektir. Sanılmasın ki yalnız İstanbul, Ankara ve İzmir'e, her yere girecektir.

Avrupa'da bütün avukatlar, hemen hemen bütün barolar isyan halinde. Avrupa'da, hemen hemen bütün avukatlar ve barolar, hükümetleriyle birlikte yahut tersini söyleyeyim, bütün hükümetler, barolarıyla birlikte bu sorunu müzakere ediyorlar; bütün hükümetler barolarıyla birlikte müzakereye gidiyorlar. Önce kendileri müzakere ediyorlar olgunlaŐtırıyorlar kendi görüşlerini, sonra müzakereye barolarla birlikte gidiyorlar; ama, Türk Hükümetinin, ne yazık ki, bundan hiç haberi yoktur. DıŐiŐleri bakan-

hıına sorduğumuzda da böyle bir bilgileri olmadığı yolunda sözlü açıklama yapılmakla yetinilmektedir. Demek ki, ABD'li avukatların işgaline karşı, yeni bir işgaline karşı da görevlerimiz var.

Bir başka gelişme Strazburg'ta Avrupa için bir tahkim mahkemesi kuruldu. Bu tahkim mahkemesi, önce Alman-Fransız ilişkilerine bakıyordu, yargulamaya ilişkin sorunlar uzadığı için, şimdi Avrupa'da bu arayışlar var. Bu arayışlarda Avrupalı meslektaşlarımız görevler ve işler alır; ama, Türkiye'ye de bu teklif gelecektir. Bu teklifi siz kabul etmezseniz, ticaret odasına ya da odalarına götürülebilir. O yüzden, buna karşı da yeni iş imkânları açma ihtimaline karşı birtakım görevlerimiz var.

Bu sorunların hepsi için de ya da bu çözümlerin hepsi için de dinamik bir mücadele görevimiz var. Dinamik bir mücadele nasıl olur; değişik illerde toplantılar yapılır, yoğun dış ilişkiler kurulur, akademik çalışmalar hepsini tamamlar, kadük tasarı hayır; o, eskimiştir, eksikti ve eskimiştir.

Şu an dünyada bizi de bekleyen tehlikelere karşı, avukatlık mesleğinin sorunlarına cevap verecek durumda değildir. O yüzden, çağdaş bir avukatlık yasası için hem ortamı yaratmak, hem böyle bir metni olgunlaştırmak zorundayız. (Alkışlar) bu olgunlaşmayı, birlikte, akademik toplantılarla, sizlere başka başka mekanlarda çalışmalar üreterek ortaya koyabilmemiz gerekir; koyduktan sonra da ortamı yaratınca, bu, uzun vadeli bir iştir, kabul ediyorum; ama, önce olgunlaştıralım, olgunlaştırırken ortamı yaratalım, sonra da zorlayalım. Çünkü, hükümetin de, belki, bu sorunları bilmesi halinde gümrük birliği olayından sonra böyle bir tasarı zarureti konusunda zorlanabilme imkânları daha da kolaylaşacaktır. Yani, bu çağdaş avukatlık yasası için yoğun bir çabaya ihtiyacımız var, ortamı hazırlamaya ihtiyacımız var, metni olgunlaştırmaya ihtiyacımız var. Tabii ki, kadük düşen metin elimizde bulunur; ama, o, komisyonlara emanet edilmeden, bizim, ondan yararlanarak yeni bir metni olgunlaştırmamız gerekir.

Örneğin, burada, adı önemli değil, bunu olgunlaştırırken, Avrupa'da uygulanan, özellikle de Fransa'da başlatılıp, gerçekten, mesleğin sosyal dayanışma alanında önemli sorunlarına çözüm getiren, onlar kapra diyor, başka ad bulabilirsiniz siz, ya da sandık diye, bu sandığın oluşturulması, yani yasayla tabii, ben, yasal bir

düzenlemeden bahsediyorum; yani, Paris Barosunda, siz, müvekkilinizle ilgili, müvekkilinizin alacağıyla ilgili bütün ilişkileri o karpaya vermek zorundasınız, her şeyi karpa yürütür. Yani, sizin müvekkilinizin alacağı karpaya yatırılır, sizin müvekkiliniz karpadan alır ve karpadaki birikim ve müvekkiliniz karpadan alana kadar o birikim faizi baronun olur. Örneğin, işte, o birikimden, baroya kalan birikimden mali mesuliyet sigortasının pirimine ilişkin çözümler üretilebilir. Çünkü, bu mali mesuliyet sigortası gelecek dünyaya geldi, biz bunu benimsedik, Türkiye'ye gelecek demek istiyorum. O yüzden, örneğin, bu modeli geliştirebilir. Öyle bir metin için olgunlaştırmaya ihtiyacımız var ve öncelikli olarak, hemen, ama hemen, 91'de Sungurlu'nun sunduğu bir tasarı var. Demek ki ANAP'ın sunduğu tasarı, geçmedi. Sonra SHP-DYP Hükümetinin sunduğu tasarı var. Demek ki, şu andaki koalisyonun birleştiği bazı maddeler var, bunlar önemli, ama çağdaş bir avukatlık yasası için değil, ivedi çözüm için. Bunları, iki partinin birleştiği maddeleri bir an önce geçirebilmek gibi, yani bir çeşit, yeni bir çağdaş avukatlık yasası hazırlığını sürdürmek; ama, hemen bugün, mademki siz, ANAP olarak tek başına hükümetken şu metni getirdiniz, hükümetten geçti Meclise sunuldu; mademki siz, DYP-SHP olarak da şu metni getirdiniz, bu iki metnin ortak noktaları şunlardır, lütfen bunu; mesela, bunun, ivedilikle geçirilmesi mümkündür. Bu konuda görev olabilir. Başka ayrıntıya girmiyorum.

Sayın Sav, sabahleyin çok güzel ifade ettiler; Maliye Bakanlığının Ankara'da verdiği sözü takip gibi bir görevimiz var, o takibin sonuç verme ihtimali gerçekten çok yüksek; ama, belirtmek istediğim, her an görev, her an dinamizm. İşte, ben, bu inançla bu göreve talibim. Bu inançla ve bu coşkuyla bu göreve talibim;; ama, bazı sorular var, biliyorum, o soruları cevaplamak istiyorum.

İstanbul ne olacak, İstanbul'dan nasıl olacak soruları var; ekip işi gibi kaygılar var. İstanbul ne olacak sorusu; İstanbul Barosu kurumsallaşmış bir meslek örgütüdür, hiçbir şey olmayacak; yani, şu anda görevi yürüten arkadaşlarım, komisyonları, yönetim kurullarıyla zaten çalışmaktadırlar, onlar çalışacaktır. O yüzden, İstanbul, öyle bir çalışmayı yürütüyor ki, zaten bizim, çoğu çalışmadan gerçekten haberimiz olmuyor, haberimiz olmasına da gerek yok; çünkü, komisyonlara verilen yetkileri komisyonlar yürütüyor. O yüzden, bu kaygıya hiç gerek yok.

İstanbul'dan nasıl olacak sorusunu cevaplayacağım, ama, önce ekip işiyle ilgili kaygı var, onu dile getireyim. Ekip işi, tabii ekip işi. Bu yönetim kurulu benim arkadaşlarım. Onlar, bizim arkadaşımız olduğuna göre bir ekip işi sorunu da yok. Bu mesleğin sorunlarını birlikte çözecek ekibimiz ya da arkadaşlarımız var. O yüzden, bu kaygıya gerek yok.

Arkadaşlar, bu bölümün can alıcı noktasına bence gelmek gerekiyor. 112. Maddeyi işletmek zorundayız. Nedir 112. Madde; şimdi, bu yasayı yaparken bu durumu düşünmüşler. Ne diyor; 112. Maddeye göre şu görevler profesyoneldir diyor. Niye düşünmüşler bunu; böyle bir şey olabilir diye düşünmüşler. O zaman, gelecek genel kurula, bu yönetime talip olan arkadaş, burada ben, bu işlerliği sizin huzuruza getirmeyi de görev sayıyorum. Çünkü, bu hüküm, 1 lira sembolik bir bütçeyle tutulmuştur. Bu yüzden de, tabii, Ankara dışında bir meslektaşın böyle bir göreve talip olabilme imkânı bir çeşit yasal olarak var, ama fiilen yok durumu doğmuştur. Gelin, bunu, bu kongrede demiyorum, gelecek kongreye hazırlayalım, düşünelim ve bir daha İstanbul ya da başka bir ilden, İzmir, Antep, Bursa veya Maraş'tan nasıl olur sorusunu sormadan daha rahat bu değerlendirmeyi yapalım.

Arkadaşlar, demokrasi bir zenginliktir. Demokrasiyi kilitleyen her yanlış çok yanlıştır. Demokrasi bir zenginlikse seçeneği artırmakla görevliyiz, seçeneği artıracacağız; yani, ben, işte buraya geldik de ücret alalım; seçeneği artırmaktır amaç, seçeneği artıracaksınız. Seçeneği artırıncaya ne olacak; tabii Ankara'dan bir arkadaşımızı seçebileceğiz, seçeceğiz; çünkü, en iyi odur diyeceğiz; ama, eğer, Bursa'dan, Antep'ten, Maraş'tan seçeceksek bu soruyu sormayacağız; Bursa'dan nasıl olacak sorusunu sormak sıkıntısından kurtulacağız. O yüzden, bu yolu açalım, bu yolu açalım ki, seçeneğimiz zenginleşsin; seçeneği zenginleştirmek güzeldir; çünkü, seçeneği zenginleştirmek daha iyiyi, en iyiyi seçebilme imkânı verir. Bu nedenle, diyorum ki, gelin demokrasiyi zenginleştirelim. (Alkışlar)

Diyorum ki, gelin bir kez deneyelim. Arkadaşlar, bu kadar yıl kilitli kaldı, niye denemeyelim; denemezsek nasıl anlayacağız. Üstelik, fırsat çıkmış, 15 ay. Bakarız ki olmuyor, en iyiyi deneme imkânı şimdi doğmuştur. Bunu, bana göre, denemek, demokrasi-

nin bu imkânını denemek bizim için görevdir. Denemeliyiz, olacak mı, olmayacak mı görmeliyiz. Arkadaşlar, denemeden nasıl göreceksiniz. Ben, olacak diyorum ve müthiş olacak. Buna inanıyorum. ama, bunu görmemiz için sizi denemeye davet ediyorum. Beni değil, yanlış anlaşılmasın, bunu denemeye; yani, başka il-deni denemeye davet ediyorum.

Pekin nasıl olacak, onu da somutlaştırayım. Benim için nasıl olacak. Arkadaşlar, ben avukatım, bağımsız bir avukatım. 8 yıldır bu kurumların içinde mücadele vererek geliyorum. Beni yakın tanımasanız da uzaktan da tanıyorsunuz. Ben, bir görev istiyorum ve bugüne kadar, o görev benden ne istiyorsa, ben onu vereceğimi biliyorum. Nasıl; somutlaştırıyorum: 3 gün ise 3 gün, 5 gün ise 5 gün, 7 gün ise 7 gün; taşınmaksa taşınmak; ama, ben, bugün bilmiyorum; bu görev benden neyi istiyorsa, ben onu vereceğim diyorum. Çünkü, böyle bir yükün altına, siz, boynunuzu uzatıyorsanız jandarma dipçığıyle uzatmıyorsunuz, başarmak zorundasınız. Çünkü, başarısızlığa mahkum olmak çok kötü bir olaydır. Başarmak için ne yapmanız gerekiyorsa, ne kadar Ankaralı olmanız gerekiyorsa, taşınmak dahil, onu yapacaksınız. Çünkü, başarısızlığa talip olmuyorum. Bu görevi isterken başarmayı istiyorum. O yüzden, bu konuda kaygısı olan arkadaşlar için söylüyorum, bir kaygıya yer yoktur. Hatta, Ankara'ya gelmek değil, o görevin gereği, eğer, Batman'a gelmekse Batman'a, Diyarbakır'a gelmekse Diyarbakır'a, Edirne'ye, Trabzon'a, İzmir'e; yani, neresi istiyorsa, ihtiyaç; istemekten kastım, görevi, görev nereye gidilmesini istiyorsa oraya. Bu nedenle, gelmekse önemli olan, böyle bir görev anlayışı içinde olduğumu bilgilerinize sunmak istiyorum. Fazla ayrıntıya girmeyeceğim, vaktimi doldurdum. Sizi, bu saatte tutmak ya da sıkmak istemiyorum.

Sizlere gönderdiğim mektupta anlatmaya çalıştım. Hep konuşulan o avukatlar evi dahil, sosyal dayanışmaya ilişkin birlikte-ben, bu noktada bir şey vaat etmiyorum- çözüm üreteceğimizi söylüyorum; yani, bu konuda da dinamik arayışlar içinde olacağımızı bilgilerinize sunuyorum.

Tabii bilgi bankası, internete bağlanma dahil, Ankara'da merkezî bir çözümü de gerçekleştirebileceğimizi düşünüyorum.

Mesleğimizin güncel ve temel sorunları var, bunların çoğunu sizler çok iyi biliyorsunuz. Bir kere, kötüye gidiş var, onu durdurmak gerekir ve iyileştirme zorunluluğu var, onu yapmak gerekir.

Ben, mesleğimizin güncel ve temel sorunları için, bağımsız ve iyi işleyen bir yargı için, kısacası, doğuda, batıda, kuzeyde, güneyde ve güneydoğuda, bütün Türkiye'de sağlıklı bir hukuk devleti ve sağlıklı bir demokrasi için, laik cumhuriyet için, çağdaş bir Türkiye için etkin ve dinamik bir mücadele vermek amacıyla göreve talip olduğumu bilgilerinize sunuyorum.

Takdir sizin, karar sizindir.

Saygılar sunuyorm. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kazan'a teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlarım, 5 arkadaşımızın daha söz talebi var. Bu arkadaşlarımız da 5'er dakikayı geçmemek üzere söz istemişlerdir; izninizle, kendilerine söz verelim.

Sayın Özgen Küçükkoner, buyurun efendim.

AV. ÖZGEN KÜÇÜKKONER (Konya Barosu) – Çok kıymetli Divan aziz misafirler, yurdun dörtbir köşesinden koşa koşa Ankara'ya gelmiş aziz delege arkadaşlarım. Sabahtan beri devam eden uzun konuşmalar sonucunda hepinizin bir hayli yorulduğunu görüyorum, izliyorum. Ancak, Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi, süre kısıtlı olduğu için, birçok arkadaşımızın da yorgun olması dolayısıyla, salondan ayrıldıkları halde, bir görev telakki ederek burada bulunan arkadaşlarıma hitabetmekten mutluluk duyuyorum.

Esas itibariyle, bu kabil toplantılar, gönül istiyor ki her zaman bir araya gelelim, sabahtan akşama kadar konuşalım; çünkü, hepimiz dert doluyuz, dert küpüüz, ama şartlar müsait değil. Onun için, bulduklarımızla yetinmek durumundayız.

Kıymetli arkadaşlarım, sürem 5 dakika, bu nedenle, ülke sorunlarına değinmek fırsatını bulamayacağım. Esas itibariyle bu konularda bu dakikaya kadar bir hayli görüş de ileri sürüldü,

onlara da katılmamak mümkün değil. Ancak, ben, satırbaşlarıyla, bu kısa sürede yalnız ve yalnız mesleğimizle ilgili somut öneriler getirmek suretiyle bazı açıklamalarda bulunmak isteyeceğim. Bunları, bir bakıma çok basit, böyle kopprime, bunlar da dile gelecek konular mı gibi algılayabilirsiniz; ama, unutmayınız ki, denizler damlalardan, okyanuslar da denizlerden teşükkül eder. Bu söyleyeceklerimin birçoğunu, inanınız arkadaşlar, siz, burada en az 15 yıllıksınız, ama 2-3 senelik olup da 50'yi aşkın genç arkadaşım, bunların dile getirilmesini söylediler bana. Ben, bunları aktarmaya mecburum ki, bunlar içinde, hepimizin mutlaka paylaşacağı çok önemli konular da var. İşte bir tanesi:

Bizim neslimizin, yani emeklileri ilgilendiren bir konu. Şöyle bakıyorum, hemen hemen yüzde 60'ımız SSK'dan emekli olmuşuz, Allah sağlık verdikçe vazifemize devam edeceğiz; ama SSK'dan aldığımız emekli aylığı, çalışmadığımız takdirde bizim yaşam mücadelemize yetiyor mu, mümkün değil. Bugün en üst dereceden prim ödeyip de emekli olmuş bir arkadaşımın aldığı emekli aylığı, tahmin ediyorum, 15-20 milyon arasında. Bu arkadaşım 47 yaşında emekli, mesleğini bıraksa, iki çocuğu henüz üniversitede olduğu halde 15 milyon lirayla hayatını nasıl idame ettirecek; mümkün değil. O zaman, bize şöyle bir görev düşüyor: emekli olan arkadaşlarımızın, emekli aylıklarının, bir imkân bulunarak artırılması. Nasıl olabilir, somut çözüm: Mazide yaşadık, süper emeklilik bir konu gündeme gelmişti. Rahmetli Turgut Özal, Başbakanken bir sene süre tanıdı, 10-12 ay taksitle borçlandırdı ve süper emekli diye bir zümre yarattı ve işçiler, fevkalade rahat bir konuma ulaştılar. Bunu hatırlarsınız. Biz de, bunu, bu yeni seçilen milletvekili arkadaşlarımızın da öncülüğünde Mecliste bir girişimle, bir tasarıyla gerçekleştirebiliriz. 1-1.5 yıllık bir süre içinde ve emeklileri borçlandırmak suretiyle; yani, biz iane istemiyoruz, yine borcumuzu verelim, taksitlere bağlansın; ama, emekli aylıklarımız 10 milyon liradan 25-30 milyona çıkabilir. Bunun yasal imkânını bulabiliriz.

Kıymetli arkadaşlarım, o genç arkadaşlarımızın ikazlarına bilahara geleceğim, şimdi görüşlerimi arz ediyorum.

Mahkemelerdeki duruşmaların, neredeyse bir komedyaya döndüğü hepimizce malum. Vatandaş, Amerikan ve Fransız filmlerini

seyrediyor, oradaki duruşmalarla, şahit olarak geldiği Türk mahkemelerindeki duruşmalara bakınca çok acayibine gidiyor "Neden benim avukatım, tanıdığı istediği gibi sorgulayamıyor; niye, oturduğu yeri terk ederek, gezerek, ona istediği soruları sorarak ve sonucunda da, buyur, sanık senin, tanık senin diye bir beyanda bulunmuyor; neden, siz o masaya mahkum vaziyette görev yapıyorsunuz" diyor; yani, çapraz sorguya ve jüri sistemine geçelim diyor. Bunu, hukukçu değil, vatandaş söylüyor. O halde, bize, bu sese kulak vermek düşer.

Diyeceksiniz ki, ben, henüz, birçok yerel ilçeye, ile hâkim bulamıyorum, sen, bana jüri sistemini tavsiye ediyorsun. Ben bunu biliyorum, çok sıkıntımız var; ama, her şeyde de bir şeye başlamamız lazım, her şeyin bir başlangıcı olur. Bunun da yavaş yavaş temelini atarak, artık, Türkiye'yi Anglo Sakson hukukunun en son sistemi olan çapraz sorguya ve o yargılama usulüne, jüri sistemine döndürmeye başlamamız lazım. Buna yarın başlamamız zaten mümkün değil; ama, bir noktada başlayalım, kademe kademe, hiç olmazsa 40-50 sene sonra o sisteme kavuşuruz. Bunu, burada gündeme getirmiş olmakla da ben arkadaşınız mutluluk duyarım, tabii yaşarsak.

BAŞKAN – Efendim, sürenizi 5 dakika geçtiniz.

AV. ÖZGEN KÜÇÜKKONER (Konya Barosu) – Heyecanımı mazur görün; o zaman bağlayayım Sayın Başkan.

Şimdi, genç arkadaşlarımın temennilerine geliyorum. Arkadaşlarım diyor ki, Mecliste bir yasa tasarısı var, buna bir madde ilave edilerek, taksir veya tasarı yoluyla, münhasıran avukatların yapacağı işler şunlardır; mesela, kira sözleşmeleri, ihtarnameler, miras taksim sözleşmesi, hukuk mahkemelerinde dava açılması, dava dilekçesinin onaylanması, cumhuriyet başsavcılıklarına verilecek dilekçelerin avukat tarafından görülmüş olması; bir zaman tarihte yaşadık, bu, bir hak kısıtlaması değildir. Bir inşaat yapacaksınız, bir mimara gidiyorsunuz, proje çizdiriyorsunuz; vatan-
daş, benim inşaat yapma hakkım vardır, ben istediğim gibi inşaat yaparım demiyor; mimar projesini çizecek belediyeye gösterecek, eğer mimar imzası varsa ruhsat alacak. Bir inşaat yapılıyor, sen 20-30 milyarlık bir davayı bir avukatın nezaretine, gözlemine tutmamak hak ihlali midir?

Arkadaşlarım, öteden beri, Sayın Sav da hatırlar, diğer arkadaşlarım da hatırlar, bir tabanca taşıma meselemiz vardı, arkadaşlarımız bunu hallettiler; teşekkür ediyoruz. Sanıyorum, bir yeşil pasaport meselemiz kaldı. Sayın Başkan gülüyor... onun da halledileceğine inanıyorum. 1. Dereceye ulaşmış bir devlet memuru, arzu ettiği taktirde yeşil pasaportu kanun zoruyla alıyor, hakkıdır; ama, bir avukat pasaport istediği zaman bu yeşil pasaport ona verilmiyor. Biz diyoruz ki, her avukata verilsin; ama, bu mümkün değilse, hiç olmazsa 15 senelik kıdemini ihraz etmiş bir avukata, kırk yılda bir yurt dışına çıkacaksa ona da bir yeşil pasaport verilsin diyoruz.

Arkadaşlarım, diyeceğim çok, yalnız, süremi aştım. Baro Başkanlığından milletvekilliğine seçilen arkadaşlarım ve bu arada Barolar Birliğinden ayrılan kıymetli eski Başkanım Önder Sav, Balıkesir Baro Başkanım Önder Kırılı arkadaşım olmak üzere, iki Önder'in önderliğinde bu işlerin takip edilmesini, bundan zaten eminim de, bu iki önderin öncü olmasını ve bütün milletvekili arkadaşlarımızın bu meslek sorunlarına eğilmelerini canı yürekten diliyorum.

Hepinize saygılar sonuyorum arkadaşlar. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli konuşmacı arkadaşlarım, lütfen süreye riayet edelim ve beni, sözünüzü kesmek zorunda bırakmayın; hiç hoşlanmıyorum, çok üzülüyorum. Teşekkür ederim.

Sayın Yücel Ataleyler, buyurun efendim.

AV. YÜCEL ATALAYER (Karaman Barosu) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bağlı bulunduğum Karaman Barosu mensuplarının sizlere saygılarını, sevgilerini getirmekten ve iletmekten onur duyuyorum.

Bu arkadaşlarımla, ben ayrılmazdan önce toplandık, burada, huzurlarınızda bazı noktaları dile getirmemi benden istediler. Benden önce konuşan değerli konuşmacı arkadaşlarım bunların çoğunu gayet güzel, detaylı bir şekilde ortaya koydular ve ben, değerli vakitlerinizi almamak için bunların tekrarını gereksiz

görüyorum. Avukatlık Yasası, vergi sorunlarımız ve diğer sorunlar dile getirildi. Ben, üzerinde durulmayan birkaç noktayı belirterek huzurlarınızdan ayrılacağım.

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunundaki değişiklik ve uygulamalar, ileride çok daha olacağı görüşüyle bütün avukatlar tarafından benimsendi, birçok fedakarlıklarla biz buna katlandık; fakat, şu andaki uygulama ne dereceye kadar yeterli, hepimiz biliyoruz. Bunun için, evvel emirde bir adli polisin, polis teşkilatının kurulmasında Barolar Birliği olarak yoğun çalışma sergilememiz gerektiği kanısındayız.

Avukatlık Yasasına göre, ücret tarifesinin altında dava almak suç olduğu halde, CMUK ile ilgili davaları gülünç rakamlarla avukatlara tevdi ediyorlar ve bununla biz, suç işlediğimiz kanaatindeyiz. Bunu, hiç olmazsa, normal ücret tarifesi düzeyine getirilmesi için çalışmalar yapmak zorundayız derim.

Avukatların, resmî dairelerde iş takibi halen zor durumda. Buna bazı kolaylıklar getirilmesi gerekir.

Hâkimler hakkındaki şikayetlerimizin ki, Karaman'da bunun son bir örneği var. Barolar Birliği kanalıyla yaptığımız bir şikâyet, orada encümen başkanı arkadaşına tahkikat için verildi ve sonuç elde edilmedi. Ondan sonra, bu hâkim arkadaşımızın avukatlara tutumu çok daha ağırlaştı. Bu şikayetlerin, Birliğimizce yakinen takip edilmesi ve daha ciddi ele alınmasının sağlanmasını temin etmeleri ricasındayız.

Türkiye'deki mevzuata göre, belli sermayenin üstünde şirketlere muhasebeci, mali müşavir tutma, doktor bulunma zorunluluğu getirilmiştir; avukatların da, belli sermayenin üzerindeki kuruluşlarda hukuk müşaviri olarak görevlendirilmesi zorunluluğunun getirilmesine dair çalışmaların Birliğimizce önemle takip edilmesi konusunda ısrarlıyız, bunu rica ediyoruz.

Benden önceki değerli konuşmacılar, Maliye Bakanlığıyla aramızdaki sorunlara uzun uzun değindiler. Maliye Bakanlığında, maliyecilerin, vergi davalarında avukat olarak görevlendirilmesi konusunda çalışmalar olduğu duyusundayız. Bunların önlenmesi ve mesleğimizin haleldar edilmemesi görüşündeyiz.

Gerek Barom, gerek kendi adıma, daha önceki çalışmalarından dolayı değerli arkadaşımız Önder Sav'a minnetlerimizi, şükranlarımızı, saygılarımızı arz eder; yeni seçilecek başkan arkadaşımıza da şimdiden başarılar temenni ederiz.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Atalayer.

Söz sırası, bundan sonraki genel kurulumuzda misafiri olacağımız Gaziantep Baro Başkanımız Sayın Haşim Mısır'da; buyurun sayın Başkan . (Alkışlar)

Bu arada, Sayın Mısır'a geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Talihsiz bir trafik kazası geçirdi genel kurulumuzdan önce.

HAŞİM MISIR (Gaziantep Barosu Başkanı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri, değerli meslektaş arkadaşlarım; ben, buraya çok büyük umutlarla gelmiştim. Gönlüm şunu istiyordu ki, bu genel kuruldan yeni seçilecek Başkanımıza ve Yönetim Kuruluna güç veren bir anlayış dile getirilsin, avukatlığın sorunlarına da çözüm getirebilsin.

1992 senesinde Avukatlık Yasası TBMM gündemine girdi, sene 1996, tabir caizse, bir arpa boyu gidemedik. Neden gidemediğimiz de açık, gerçek ve net olarak sizlere söyleyeyim. Bölge toplantıları yaptık, bütün milletvekillerine telgraf çektik Avukatlık Kanununun sorunları şunlardır diye. Hatta, geçen sene, hatırlarsanız, 5 Nisanda Birliğimizin öncülüğünde Anıtkabir'de yürüyüş yaptık. Gönül istiyordu ki, ona, hakikaten, ekonominin kuralları içinde biten avukatlar değil de bütün avukatlar geleydi, 1200-1500 kişiyle Anıtkabir'de değil de, aynı Anıtkabir'de 30 bin avukatın 20 biniyle yürüyebilseydik. Siz, o zaman, benim Birlik Başkanımın masaya vurduğu yumruğu göreceksiniz. Biz, sanki her şey hazır reçeteymiş gibi önümüze konsun, demokrasi ve insan hakları namı altında bizlere bir şeyler verilsin anlayışıyla bugünlere geldik. Kendi sorunlarımıza hiç bir zaman ciddi olarak sahip çıkmadık, tartışmadık da.

Şu anda, geçen seneki duygularımdan dolayı Birlik Başkanım-
dan da, Baro Başkanı olarak özür diliyorum. Aynı bu endişeleri
bize dile getirdiği zaman, biz, olmaz diyorduk; ama, gelip ben, 5
Nisanda geçen sene Anıtkabir'de 1000-1200 avukatı, bunun da
büyük çoğunluğu Anadoludan gelen avukat olduğunu gördüğüm
zaman Birlik Başkanımın ne durumda olduğunu o zaman gördük,
bende jeton o zaman düştü. Bu sorunlar, bu anlayışla çözülmez
arkadaşlarım.

Bir kere, bütün hastalıklar masaya yatırılmalıdır, sorunlarımız
tartışılmalıdır. Taban, yani Türkiye'deki 31 bin avukat, gerekirse
meslek içi eğitimden geçirilmek suretiyle eğitilmeli, sorunların
ciddi boyutları izah edilmelidir. Ancak, ondan sonra, siz, duruş-
malara girmiyorum dediğiniz zaman 31 bin avukat girmez; siz,
CMUK'u protesto ediyorum dediğiniz zaman girmez. Birtakım
eylem kararları aldığınız zaman da gerçekçi tavırlar içinde almış
olursunuz. Örneğin, geçen sene, elimizdeki büyük bir silahı kay-
bettik. Maliye Bakanlığının para göndermemesi dolayısıyla,
CMUK'u veto ettik. Burada baro başkanı arkadaşlarım var, belki
delege arkadaşlarım farkında değildir; hangi cumhuriyet savcısı,
kaygıya düştü avukat göndermiyoruz diye, hangi karakol kaygıya
düştü avukat göndermiyoruz diye, hangi hâkim kaygıya düştü
avukat göndermiyoruz diye; inanın, bilakis sevindiler, bu para
gönderilmese de bu yasak devam etse dediler.

Değerli arkadaşlarım, çok acısını da söyleyeyim size, bugün
Türkiye'de avukatlar büyük bir sıkıntı içerisinde. Kayıt dışı
yargı ve kayıt dışı ekonomi Türkiye'ye egemendir.

Koalisyon Protokolunu dikkatle inceledim. 6 saat Türkiye Bü-
yük Millet Meclisindeki görüşmeleri bila mecburiyet hasta yattı-
ğımdan dolayı seyrettim. Ne iktidarın, ne muhalefetin, ne sağcı-
sının, ne sosyal demokratının ağzından yargı lafı çıkmadı, avukat
lafı geçmedi, ciddi olarak takip ettim.

Yargı reformuna inanmayan bir Meclis varsa, yargı reformunu
dile getirmekten korkan bir muhalefet varsa, o zaman, Sayın
Başkan adaylarım, size, çok büyük ağır yükler düşüyor demektir.
Bunu şunun için söylüyorum. Bizler, artık, elimizdeki barutları
çok dikkatli bir şekilde kullanmak ve bulunduğumuz yerin ger-
çekçi tarifini de kendi kendimize öz eleştirimizi yapmak suretiyle

görüşmek zorundayız. Birtakım yasalarla, bize, geçmişten beri gelen gelenekleri mirasyedi kullandığımızı da bilelim. Ondan dolayı, gerek Türkiye Barolar Birliği Yönetimine, gerek Türkiye'deki barolara ve yeni seçilecek Başkan arkadaşımıza da çok ağır ve önemli görevler düşmektedir. Bugün Türkiye'de siyasal iktidarın gündeminde yargı reformu yoktur, avukat yoktur, avukatlığın sorunları da yoktur.

Buradaki konuşmaların tümünde gördüğüm manzara şudur: Sayın Birlik Başkanım ve milletvekilliğine giden avukat arkadaşlarım beni hiç yanlış anlamasın. Aşağı yukarı 25 yıldır bu mesleğin içindeyim, Gaziantep özelinden de biliyorum ve Gaziantep'te bir laf vardır, onu söylemekte de beis görmüyorum. Ağacın kurdu bedeninde, bizim kurdumuz bedenimizde. Adam, milletvekili olana kadar avukatlığın bütün sorunlarıyla sizi uğraştırır, baro başkanı olarak siz evinizde dahi oturamazsınız; mazbatayı aldığı gün avukatlık bitiyor. Milletvekili olduktan sonra yasal tuzaklar da vardır, dikkat edin. Milletvekili olduktan sonra tekrar milletvekilliği seçimini kazanamayan arkadaşımız avukatlık da yapmamaktadır; çünkü, avukatlık yaptığı taktirde aldığı kıyak emeklilik maaşını alamamaktadır. Bundan dolayı da Parlamento'ya giden avukat kökenli milletvekili arkadaşlarımızın da, Millet Meclisinde yemin ettikleri gün de avukatlıkları bitmektedir, avukatlıkla ilgili yükümlülükleri de bitmektedir. Bir tek örnek gösterin, avukatlık sorunlarıyla şöyle ilgilenmişlerdir, avukatların sorunlarına sahip çıkmışlardır diye. Bunlar acıdır, ama gerçektir arkadaşlarım.

Umut ediyorum ki, bu dönem seçilen arkadaşlarımız, bedenimizdeki bu kurdu dışarıya çıkarırlar, bizi tedavi için yöntem ararlar ve Birlik Yönetimimiz, yeni seçilecek Başkan arkadaşımızla, salt Parlamentodaki hukuk kökenli milletvekillere güvenmezler, sorunun, diğerlerine daha kolay izah edildiğini, onlarla daha kolay çözülebileceğini de kavramış olurlar. Yıllardır bu tehlikeyi gördüm, bu tehlikeyi söylemeden gitmek kendim için, görevini yapmamış bir insanın duygularını verecekti. Sakın ola ki, bundan sonraki Birlik Başkanımız ve Yönetimimiz de aynı hukukçularla, avukat kökenli arkadaşlarla meselelerimizi çözeriz inancıyla sorunlarımıza yaklaşmasınlar.

Bu duygular içerisinde hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sizi, Gaziantep'te ağırlamanın onurunu yaşayacağımdan dolayı da şimdiden kaygısız olmanızı diliyorum.

Sağ olun, var olun. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Başkan.

Söz sırası, İstanbul Delegesi Sayın Belkıs Baysal'da, buyurun Sayın Baysal.

AV. BELKIS BAYSAL (İstanbul Barosu) – Sayın Divan Başkanı ve Üyeleri, Türkiye Barolar Birliğinin Sayın Yönetim Kurulu Üyeleri, sayın başkan, sayın delegeler; sizlere Türkiye Barolar Birliğinin uluslararası ilişkilerindeki bazı önemli gelişmeleri nakletmek, bu gelişmeler doğrultusunda Türk avukatlarının elde edecekleri yeni imkânları ya da yüklenmek durumunda oldukları yeni sorumlulukları, daha doğrusu ve genel olarak mesleğimizin yeni konumu üzerinde değerlendirmeler yapmak ve birkaç konuda öneriler getirmek, sizlerin de onayına sunmak istiyorum.

Önce, çok kısa olarak, Türkiye Barolar Birliğinin, Avrupa Barolar Federasyonu ve Avrupa Birliği Barolar Konseyi üyeliği hakkında bazı bilgiler aktarmak istiyorum.

Avrupa Barolar Federasyonunun bugün bünyesinde 500 bin Avrupalı avukat mevcuttur. Merkezi Fransa'nın Strazburg Şehrinde olan bir kuruluştur. Avrupa Konseyi nezdinde Hükümetler dışı kuruluş statüsüne sahiptir. Özellikle insan hakları, avukatların formasyonu ile avukatlık mesleğinin Avrupa kamuoyu nezdinde saygınlığını koruması ve geliştirmesi için alınacak uyum tedbir ve mekanizmalarını tartışan ve karara bağlayan bir kuruluştur.

Federasyon bünyesinde kurulan Akdeniz Baroları Komisyonu ise Fransa, İspanya, İtalya ve Türkiye baroları arasında yoğun çalışmalar gerçekleştirerek sosyal ve siyasal açıdan da bir Akdeniz birliği oluşturmaya çalışmaktadır. Bu komisyonda ve genel olarak federasyon bünyesinde Türkiye, ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Çünkü, Avrupa Barolar Federasyonu, bir taraftan Afrika'nın Akdeniz ülkelerini etkisi altına almaya çalışırken, diğer taraftan, daha geniş bir yelpaze içinde Suriye ve İsrail'e kadar

uzanmak istemektedir. Bu ülkelerin tümüyle en verimli ve en etkili bir iletişimi, ancak Türkiye'nin aracılığıyla gerçekleştirebileceklerine samimiyetle inanmışlardır.

Türkiye Barolar Birliğinin üyesi olduğu başka bir kuruluş ise kısa adıyla CCBÖ diye tanınan Avrupa Birliği Barolar Konseyidir. Türkiye Barolar Birliği, 24 Eylül 1995 tarihi itibariyle Avrupa Birliği Barolar Konseyi gözlemci üyesi olmuştur. Avrupa Birliği Barolar Konseyi, bugünkü tarih itibariyle 15 asil üye ve 4 gözlemci üyeden oluşmaktadır. Gözlemci üyeden maksat, yılda iki defa yapılan kongrelere katılan, görüş bildiren, rapor sunan, tartışmalarda yer alan; ancak, oylamaya katılamayan üyelere. Çünkü, bu üyelerin devletleri Avrupa Birliğinin fiilen üyesi değildirler. Örneğin, bugün İsviçre de, Avrupa Birliği üyesi olmadığı için gözlemci üye sıfatını haizdir.

Gözlemci üyeler, prensip olarak, konseyin yönetim kurulu toplantılarına katılamazlar, ama 1.5 yıllık üyelik döneminde Türkiye, Avrupa Birliği Barolar Konseyinin tüm yönetim kurulu toplantılarına davet edilmiş ve görüşü alınmıştır. 3.5 yıllık yoğun bir diplomatik çalışma sonucu yer aldığımız bu kuruluşta, Türkiye Barolar Birliği üyesi 32 bin meslektaşımıza Avrupa Birliği avukatlık kimlik kartı taşıma hakkı tanınmıştır.

Eğer izin verirseniz, Sayın Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun gönderdiği genelge doğrultusunda çeşitli barolardan gelen bazı sorulara da burada genel ve özet bir cevap vermek istiyorum.

Avrupa Barolar Konseyinin bize sağladığı bu kimlik kartı ne işe yarayacaktır gibi bir soru var. Bugün, Türkiye Barolar Birliğinin hepimize verdiği kimlik kartı Türkiye içinde nasıl bir işlev üstlenmişse, Avrupa Birliği nezdinde de bu kart aynı işlevi üstlenecektir; ama, biz, Avrupa Birliği üyesi olmadığımız göre, onun vatandaşlarına tanınan haklar bize tanınmayacaktır ki sorusuna ise benim vereceğim birkaç cevaptan bir tanesi, örneğin, burada da belki başka arkadaşlarımız da var, yurt dışında müvekkileri olan, özellikle ceza konularında çalışan arkadaşlarımız büyük sorunlar yaşamaktadır. Nedeni şudur: Bazı arkadaşlarımızın müvekkileri Avrupa'da cezaevlerinde yatmaktadır ve buradan Türkiye Barolar Birliğinden aldıkları avukatlık kimlik kartlarıyla cezaevlerinde

diğer avukatlar gibi müvekkileriyle rahatlıkla karşılarında bir gardiyan, bir yetkili olmadan görüşmemekte, hatta bırakın özel olarak görüşmeyi, bir kimsenin huzurunda görüşmeyi de kabul etseler dahi içeri girebilmek için bile o cezaevinin müdüründen özel izin ve bu izni almak için de uzun konuşmalar yapmaları gerekmektedir. Bunun nedeni, Türkiye'ye karşı takınılan bir tavır değildir. Bunu araştırdık ve Avrupa Birliği içinde bugün Belçika dahil, İtalya, Fransa, tüm Avrupa ülkelerinde gerçekten kabul edilen tek üyelik kartı, tek avukatlık kartı bu kimlik kartıdır. Dolayısıyla, cezaevlerinden başlayarak –bugün örnekleri vardır diye konuşuyorum Türkiye'de– gümrük birliğine girdiğimiz şu aşamada, özellikle genç kuşak meslektaşlarımız için bu kimlik kartının çok büyük yararlar getireceğine inanıyorum devlet olarak girmesek bile. Çünkü, gümrük birliği aşamasında, haliyle, Türk ihracatçısı ve ithalatçısının Giresun'dan, Antep ya da İstanbul'dan yapılacak ticari faaliyetlerinde müvekkileriyle olan ilişkilerinden, İstanbul Barosu Başkanımın da bahsettiği gibi, başında, ortasında ve sonunda, her anında ticari sözleşmelerin, avukatından yararlanması söz konusudur. Bu avukatlar ve bizden sonraki nesil avukatları, özellikle genç meslektaşlarımız için, bundan böyle, müvekkili Almanya'ya iş yapıyorsa, Almanya'daki meslektaşıyla işbirliği yapması, Fransa'daki meslektaşıyla işbirliği yapması, hatta oralarda o meslektaşlarıyla birlikte ortak olarak davalara girmeleri de ancak bu kimlik kartıyla mümkün olabilecektir.

Bu aşamada Türkiye Barolar Birliğine düşen başka bir görev daha var. Bir önceki Başkanımız da Mecliste yerini aldığına göre, bunu daha da hızlandırabileceğimizi ümit ediyorum.

Devlet olarak üye olmasak dahi, gümrük birliği aşamasında, yani özel bir statüye sahip olan Türkiye'nin, önümüzdeki Mayıs ayında hükümetler arasındaki görüşmede avukatların, bu statüsünü, diğer Avrupalı avukatlar gibi kimlik kartına dayandırılarak doğrudan doğruya o ülkelerde iş yapabilme imkânı sağlamak doğrultusunda da bir itici gücü olacaktır. Hükümetlere, bu yolu bizim göstermemiz, bu yolu bizim açmamız lazımdır. Zannediyorum haberleri yoktur.

Bu kartın nasıl doldurulacağına ilişkin bazı baro başkanlarımızdan sorular gelmektedir. Bu aynen, Türkiye Barolar Birliğinin barolarımıza gönderdiği kartlar gibi doldurulacaktır, üstüne Bir-

lik numarası verilecektir ve bu kartlar 5 yıl için geçerli olacaktır. Nedeni ise, bugün Avrupa'da yalnız stajyerlerin eğitimi değil, mesleki eğitim için de 5 yıllık süreler öngörülmüştür. Yani, Türkiye Barolar Birliğinin üyesi olduğu Avrupa Barolar Federasyonu ve Avrupa Birliği Barolar Konseyinde artık, avukatlar, eğer tabiri caizse ellerini kollarını sallayarak 15 sene, 30-40 sene mesleklerini icra edememekte, her 5 yılda bir yeniden teste tabi olmakta kendi baroları nezdinde ve o test sonucunda bu kimlik kartları da yenilenmektedir. Bizim için böyle bir şey henüz söz konusu değildir, ama 5 yıllık sürenin anlamı budur.

Bu genelge zaten geldi; nereye para yatırılacağı, nereye resim verileceği de zannediyorum ikinci genelgede açıklığa kavuşmuştur.

Avrupa Birliği Barolar Konseyi, Avrupa Birliğinin bir organı niteliğindedir. Bu organ, bir yandan Avrupa'da avukatlık mesleğinin gelişmesi, çalışması alanlarındaki engellerin kaldırılması, mesleğin yükseltilmesi için gerekli önlemlerin uyumlaştırılması çabasını sürdürürken, öte yandan da, Avrupa Birliğinin karar organlarıyla üye devletler arasında ya da bizimki gibi daha ortak üye devletler arasında köprü vazifesini görmektedir.

Sayın Meslektaşlarım, bugün bizim üyesi olduğumuz, Türkiye Barolar Birliğinin üyesi olduğu bu kuruluş, Avrupa Birliği organlarında bir karar alınacağı zaman, komisyon, üye ülkeleri bağlayacak bir karar aldığı zaman, tasarıyı hazırlamadan önce, tasarı örneğini Avrupa Birliği Barolar Konseyine sunmaktadır. Barolar Konseyi, bu tasarı üzerinde çalışmakta, ortak bir metin hazırlamakta ve hiç vakit kaybetmeden bu metni, kendi ülkelere, hükümetlerine ve idari organlarına taşımaktadırlar. Orada müzakereleri yapılmakta, kendi ülkelerinde edindikleri izlenimleri ve varabildikleri noktaları not ederek tekrar Barolar Konseyine dönmekte ve nihai şeklini verdikten sonra, Avrupa Birliğinden çıkmak üzere Avrupa Komisyonuna tevdi etmektedirler. Yani, bir yandan mesleğin gelişmesi, mesleğin problemleri ve meslekle ilgili düzenlemelerin uyumlu çalışmalarını sürdürürken, öteki taraftan, bir anlamda idari, diğer anlamda siyasi bir rol üstlenmektedirler. Bu açıdan da, Türkiye'nin, şu aşamada 32 bin avukatıyla ve böyle bir idari görevi de üstlenerek bu kuruluşa üye olması çok önemli bir adımdır.

Avrupa Komisyonu ve Adalet Divanı yetkilileriyle Türkiye Barolar Birliği olarak yapabileceğimiz çalışmalar iki yönde olabilecektir. Bir yandan, komisyonun mali olanaklarından yararlanarak genç avukat arkadaşlarımızı Brüksel ve Lüksemburg'a götürüp buna bir süreklilik kazandırarak belli sürelerle staja tabi tutulmasını sağlayabileceğiz. Öbür taraftan da, yine bu yetkilileri Türkiye'ye davet ederek ve Ankara'dan başlayarak, belki belirli bölgelere ayırıp, onların, bu konuda, hem Türk avukatlarının Avrupa Birliği içindeki konumu, hem de Avrupa Birliği hukuku konusunda bizleri eğitici seminerler ve benzeri çalışmalar yapmasını sağlayabiliriz. Türkiye ve Türkiye Barolar Birliği, bugün bu konuma sahiptir.

Avrupa Barolar Federasyonu ile de içinde bulunduğumuz konum itibariyle çok önemli işler gerçekleştirebileceğimiz kanaatindeyim. Özellikle insan hakları konusunda Avrupa Konseyi yetkilileri; yani, gerek komisyon genel sekreteri ve yardımcıları, gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yetkililerini Türkiye'ye çağırıp burada birkaç günlük seminerler düzenlemek, yine buradan avukatlarımızı, bu defa Avrupa Barolar Federasyonunun Avrupa Barolar Konseyi nezdinde staja tabi tutmamız ve böylelikle insan hakları ihlalleri konusunda biraz araştırarak, tartışarak değil, doğrudan doğruya genel ve kesin teknik bilgileri edinenek meslektaşlarımızı eğitmek imkânını da bulmuş olacağız.

Bu sebepten, çok yoğun bir çalışmayı ve özellikle barolar arasında kesin olarak bir koordinasyonu sağlamak üzere Anadolu'da birkaç komisyon kurulmasını teklif ediyorum. Öğle arasında Başkan Yardımcımıza bu konuda bir soru yönelttim, bu konuda cahilliğimi mazur görünüz dedim, acaba, Barolar Birliği nezdinde bu nevi komisyonlar var mı. Kendilerinden, böyle komisyonların kurulduğunu, ama şu anda pek bir işlevlerinin olmadığını öğrendim. Bu bakımdan, yukarıdaki ve ona bağlı konularda çalışmalar yapmak ve özellikle barolar arasında koordinasyonu sağlamak üzere bir meslek kuralları, bir stajyer avukatların eğitimiyle uğraşacak komisyon, avukatların mali mesuliyet sigortasını çalışacak, ortaya çıkaracak bir komisyon, insan hakları komisyonu ve Avrupa hukuku gibi konularda ihtisaslaşmaya varacak çalışmalara kadar yoğun faaliyetler gösterecek komisyonlar kurulmasını teklif ediyorum.

2000 yılına 4 kala saygın mesleğimizi, çağdaş, Avrupalı meslektaşlarımız ile rekabet edecek seviyeye ulaştırmak istiyorum.

Demin, İstanbul Barosu Başkanımızın, belki ben yanlış anladım, ama sözlerine bir nevi katılıyorum, bir noktada ayrılıyorum; korkmayalım diyoruu yabancı meslektaşlarımızdan, ama önlemlerimizi alalım, biz de rekabet koşullarını hazırlayalım ve onlarla kıyasıya rekabet edelim, onların girmesini engellemek, ancak onlarla çok iyi rekabet edebilmemize bağlıdır diyorum.

Burada, barolarımıza ve Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından bir dilekte bulunuyorum. Lütfen, özellikle insan hakları konusunda çok duyarlı olmaya başladığımız bu dönemde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihat niteliğinde bağlayıcı kararlarını da hiç olmazsa özet olarak Türkiye Barolar Birliği nezdinde tercüme ettirilip barolara dağıtılmasının sağlanmasını rica ediyorum bir delege olarak.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz efendim, sağ olun Sayın Baysal.

Söz sırası Sayın Ünal Harcanoğlu'da, buyurun Sayın Harcanoğlu.

AV. ÜNAL HARCANOĞLU (Manisa Barosu) – Sayın Başkan, Sayın Yönetim Kurulu, Sayın Genel kurul; saygıyla selamlıyorum.

Sevgili arkadaşlarım, yine böyle bir genel kurul toplamıştık Ankara'da Türk-İş salonlarında, şimdi yürürlükte olan Anayasamız hakkında Türkiye Barolar Birliğinin, bu hazırlık çalışmaları içinde görüşlerini tesbit ediyorduk. O günkü genel kurulda, arkadaşlarımızdan bazıları dediler ki, "bizim söylediklerimizi hiç kimse dinlemiyor. Konsey Başkanlığına, Devlet Başkanlığına, burada tespit ettiğimiz görüşleri arz edelim." Rahmetli, sevgili Hocam Muammer Aksoy Başkanlık kürsüsündeydi, olay onu biraz şaşırttı. Bazı arkadaşlarımız, o önerge üzerine lehte konuşmalar yaptılar ve sonuçta, o gün ben söz aldım. "Bu önerinin son derece yanlış olduğunu, 40 yıllık Türk demokrasisinin, hukukun bize öğrettikleri var. Biz, tarihe ve Türk Halkına karşı sorumluyuz.

Böyle bir davranış son derece yanlış, olur, gitmeyelim, gitmemiz yanlış olur" dedim. Konu oylanmadı ve öylece kapandı, o önerge- den de vazgeçildi. Şimdi, onun tam tersi bir öneriyle huzuruza geliyorum.

Şimdi gidelim diyorum. O gün Devlet Başkanlığı olarak isim- lendirilen makam, şimdi, demokratik bir süreç içinde Cumhur- başkanlığı makamıdır ve politik kariyer içinden gelmiş sivil bir Cumhurbaşkanı tarafından temsil edilmektedir.

Önümüzde bir fırsat var. Türkiye avukatlarının, Türkiye ba- rolarının, Türkiye Barolar Birliğinin bir ortak ideali vardır vaz- geçmedi. Modern ve demokratik hukuk devleti. Bu idealimizin gerçekleşmesinde ve gereklerinin izlenmesinde hiçbir zaman ödün vermedik; ama, ödün vermezken, hiçbir zaman da hırçın ve aşırı protest olmadık. Kullandığımız sözcükler ve tarzımız, her zaman ağır başlı, her zaman ciddi ve uyarıcı oldu.

Şimdi, 1992'de yürürlüğe giren Ceza Muhakemeleri Usulü Ka- nununun da yarattığı imkanla şöyle bir gelişim seziyorum. Ana- doli insanının, Türkiye barolarına, Türkiye Barolar Birliğine verdiği önem ciddi surette grafiği yükselen bir önemdir. Artık, Türkiye Barolar Birliğinin, halkın gözünde önemli bir yeri vardır; yani, biz idealimizin gerçekleşmesinde geçmişe göre son derece iyi koşullar içindeyiz. Öneri şu: O gün gitmeyelim demiştim, şimdi gidelim diyorum. Hukuk devletinin bütün kurum ve kurallarıyla gerçekleşmesi, mevcut sistemin temelinden bir dönüşümünü ge- rektiriyor. Yoksa, şu konuda, işkence konusunda, yargı konusun- da, yönetimin demokratikliği konusunda, tek tek olaylar karşı- sında verdiğimiz tepkiler ya da çözüm önerileri, olayı, belki erte- leyebiliyor, belki kısmi çözümler sağlayabiliyor; ama, devletin dönüşümüne yol açmıyor.

Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel'in, iki yıla varan bir zamandan beri ve zaman zaman açıkladığı bir önerisi var. Anayasal vatandaşlık kavramıyla çerçvelendirdiği ve kendilerinin ifadesiyle anayasal sistemi bütünlüğüyle ele alan bir devlet projesi hazırlığı var. Bu hazırlıkta, sanıldığı kadar, anayasal siste- mimiz Cumhurbaşkanına imkân vermiyor, Cumhurbaşkanın kolu kanadı yok. Geçmişte, Atatürk'ün nutkunu okurken geçen olay-

dan söz edeceğim. Atatürk, nutkunu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde okumadı, gidip Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubunda okudu; çünkü, nutku, onun için, geçmişe dönük bir tarihle hesaplaşma, geleceğe yönelik bir programdı. Atatürk, her şeyi yerli yerinde yaparken, nutkunu da gelecek için programını dayandıracığı siyasi örgütlenmeyi Meclis Grubunda yapıyordu.

Şimdi görüyoruz ki, Atatürkçülüğün hâlâ devam ediyor olması, bizim hâlâ, "Biz Atatürkçüyüz" diye şişmemizden değil; Atatürk'ün, devleti ve Anadolu'yu bütünlüğüyle ihata eden örgütlenme hünerindedir. O örgütlenme henüz aşamadığından Atatürkçülük devam ediyor, o örgütlenmenin kalibresinden kaynaklanıyor Atatürkçülüğün hayatiyeti.

Şimdiki Cumhurbaşkanımızın elinde böyle bir imkân yok, çoğulcu bir sistemdir, tarafsız bir Cumhurbaşkanıdır, ve doğrusu da budur.

Siyaset kurumumuza gelince, bu devleti dönüştürme görevini üstlenen siyaset kurumumuzun durumuna gelince, mevcut haliyle ancak hükümet kurabilmeyi, hükümet edebilmeyi becerebiliyor. Bunu, bir eleştiri diye söylemiyorum; bu, demokratik bir süreçtir ve devam ediyor; ama, vardığımız nokta, durduğumuz yer ve koşullar budur.

Biz, her sözün başında, demokratik baskı grubu olduğumuzu söylüyoruz. Görevlerimiz içinde hukuk devletinin, modern ve demokratik hukuk devletinin tastamam hayata geçirilmesi gibi bir görevimiz olduğunu söylüyoruz.

Şimdi, Cumhurbaşkanının, somut ve ciddi şekilde hazırlandığını söylediği bir proje vardır. Bu proje, bizim ilgi alanımız içindedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Anadolu'yu ne kadar ihata etmiş ise Türkiye Barolar Birliği de örgütlenmesiyle o kadar ihata etmiştir. Biz, Anadolunun her köşesine bu proje içinde görev alıp halkın ikna edilmesinde, onu bir ortak toplumsal heyecan haline getirip, projenin hayata aktarılmasında görev üstlenebiliriz.

Şimdi, ben, diyorum ki, gerekirse bir genel kurul kararı alalım, gerekirse Yönetim Kurulumuzu bu işle görevlendirelim, Cum-

hurbaşkanımızdan randevu istesinler, bu iş sebebiyle hazırlanmakta olan bu devlet projesinin hayata aktarılmasında hizmete ve göreve talip olduğumuzu kendilerine duyursunlar. Orası demokratik bir makamdır, takdir onundur; ama, biz, bu görevimizi yerine getirelim diyorum.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Harcanoğlu.

Söz sırası Sayın Ali Yazıcı'da; Sayın Yazıcı son konuşmacımız; ancak, Sayın İnçefe'de iki dakikalık bir söz hakkı istediler, onu da yerine getireceğiz efendim; buyurum Sayın Yazıcı.

AV. ALİ YAZICI (Kocaeli Barosu) – Sayın Divan Başkanı, Divanın Sayın Üyeleri, Değerli Birlik Başkanım, Barolar Birliğinin Değerli Başkanvekili ve Yönetim Kurulu Üyeleri; Anadolu'nun muhtelif kentlerinden gelen çok değerli baro başkanları ve değerli Barolar Birliği delegeleri; salonda çok az kaldık; ama, ben kalanları, kadehin altındaki son katre olarak kabul ediyorum. Siz o katrenin tanıdık bilenler, mesleğin sorunlarını en iyi şekilde özümsemiş olanlarsınız. Gidenler de bizler gibiydi, ama sizler, sabrın en güzel örneğini de gösteren meslektaşlarımsınız.

Efendim, ben, aslında, trenin son vagonu olmak istemiyordum, konuşma yapmayacaktım; ama, Kocaeli Barosunun değerli avukatları, özellikle genç avukatları, meslek sorumluluğu içerisinde, meslek aşkı içerisinde bir rapor hazırladılar. O raporu sunmamızı istediler bizden; ama, Değerli Divan Başkanı, konuşmasında, "eğer, meslek sorunları aynen tekrar ediliyorsa bu yapılsın; konuşmacılar, konuşmalarından vazgeçsinler" dediler; katılıyorum; ama, bu kadar genç ve meslek sorunlarını sorumluluk duygusu içerisinde üstlenmiş gençlerin hazırladığı raporu aynen okumasam da ve özet şekilde söylemesem de, Barolar Birliğimizin yeni seçilecek Başkanı ve Yönetimine ışık tutacak düşüncesiyle raporu sunmayı, o meslektaşlarım adına bir görev bildim. O bakımdan, sabrınıza sığınıyor ve raporumu, çalışmalarında, meslek sorunlarının çözümünde, hukuk sorunlarının çözümünde ve yurt sorunlarının çözümünde ışık tutması düşüncesiyle Barolar Birliği Başkanvekiline sunuyorum. (Alkışlar)

İzin verirseniz, budan sonra da kendi adıma birkaç tümceyle konuşmamı bitireyim.

Efendim, Faruk Erem Hocamızla, büyük Türk hukukçusuyla Barolar Birliği kişiliğe kavuştu; çünkü, yanılmıyorsam, 1969'da kurulan Barolar Birliğinin ilk başkanıydı. Sayın Erem'den sonra Barolar Birliği Başkanlığını devralan başkanlar ve yönetimleri, Değerli Hocamız Faruk Erem'den aldıkları bayrağı çok daha yükseklerle çıkararak Sayın Önder Sav'a teslim ettiler. Ben, Sayın Sav ile iki dönem birlikte, Kocaeli Barosu Başkanlığım döneminde çalıştım. Barolar Birliğine, yönetimiyle birlikte verdiği hizmet asla unutulmayacaktır. Ben, Sayın Önder Sav'ın, avukatlık mesleğinin sorunlarında, hukuk sorunlarında ve ülke sorunlarında nedenli duyarlı olduğunu çok iyi biliyor ve ona Birlik Başkanlığı, Başkanım olmasının ötesinde bir dost olarak çok içten sevgi ve saygılar sunuyorum ve onun hizmetlerini unutmayacağız.

Ayrıca, bir mutluluğum daha var, o da şu: Mesleğin çeşitli kademelerinde hizmet vererek, genç bir avukat olarak baroya girip baro başkanlığına kadar yükselen ve Sayın Sav gibi Barolar Birliği Başkanlığını yürüten çok değerli hukukçu arkadaşlarımızın Yasama Organına girmiş olmasıdır. Kimler; Sayın Önder Sav, Sayın Yahya Şimşek, Sayın Önder Kırılı, Sayın Emin Karaa, Sayın Ahmet İyimaya. Ben, bunların tümünün çok iyi maya olduklarına inanıyorum ve mesleğin sorunlarını, mesleğin her kademesinde çalışmış kimseler olarak yasama meclisinde dile getireceklerine, özellikle diğer hukukçu arkadaşlarımızla kontak kurmak suretiyle ve diyalogları çok iyi olan, yeterli hukuk nosyonuna sahip kültürlü insanlar olarak, hukuk mesleğinin dışındaki milletvekilleriyle de kontak kurarak, yasama organında, bu mesleğin sorunlarını tek tek çözecektir. Buna inanıyorum. Gidişi üzücü, ama hizmet verecek yerdeki görevi sevindiricidir. Bu bakımdan, öncelikle Sayın Sav'dan, orada da bu görevlerde başarı istiyoruz. Çok lüzumsuz bir tümce oldu; başarı göstereceğine inanıyoruz.

Sayın Önder Sav, bayrağı bu yerlere getirdi. İster Sayın Özgen, ister Sayın Kazan seçilsin, kim seçilirse seçilsin, onların, Sayın Önder Sav ve Yönetimden aldığı bayrağı daha doruklara, daha yükseklerle çıkaracaklarına inanıyorum. Kiminle; sizlerle, Türk-barolarıyla ve yönetimle.

Bu duygularla hepimize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yazıcı.

Sayın İnceefe, buyurun efendim.

AV. ÜMİT İNCEEFE (Uşak Barosu) – Sayın Başkan, Sayın Di-
van Üyeleri, Sayın yönetim Kurulu Üyeleri, Sayın eski Başkanım-
ız, sayın başkan adaylarımız, çok değerli delege arkadaşlarım;
konuşmamı çok uzatmayacağım. Birinci bölümde, Sayın eski Baş-
kanımıza karşı hislerimi beyan edeceğim; ikincisi, biraz yavan,
sudan olacak, ama, sabahleyin Sayın Bakanın sudan konuşmasını
tahammülle hepimiz dinlediğimize göre, naçiz meslektaşınızın su-
dan konuşmasını herhalde daha fazla tahammül edersiniz diye
düşündüm, onun için, anlayışınıza sığıyorum. (Alkışlar)

Sayın Başkanımız, istifası için bir zorunluluk bulunmadığı
halde, yasal süresini doldurmadan özverili ve erdemli bir davra-
nışın örneğini göstererek istifa etti, görevinden ayrıldı. Devleti
yönetme iddiasında bulunanların, koltuk hastalığının müzmin-
leştiğini gördükçe bu davranışın ne kadar büyük olduğunu bir kez
daha anlamış oluyoruz. Sayın Başkanın bu davranışından sonra,
hepiniz gibi, bendenizin de kendisine karşı olan saygım, sevgim
ve hayranlığım bir kat daha artmıştır. Başarılarının devamını
diliyorum, başarılı olacağına da inanıyorum.

Aynı başarılı çalışmayı, bayrağı aldığı yerden daha yükseklere
götürecek olan her iki sayın başkan adayından hangisi kazanırsa
kazansın, bu bayrağı çok daha yükseklere götüreceklerine ve aynı
başarılı çalışmayı yapacaklarına da inanıyorum.

Bu önümüzdeki dönem aynı zamanda bir sınav dönemi olacak.
Seçime katılan her iki başkan adayı yönünden de, sadece baş-
kanlar yönünden değil, Sayın Adalet Bakanı yönünden de bir sı-
nav dönemi olacak.

Bendeniz, eski bir polis şefinin Adalet Bakanlığına getirilmekle
bir mesaj verilmek isteniyor; ama, bu mesajın ne olduğunu pek
anlayamadım; çünkü, anlayacak kadar pek akıllı değilim. Yalnız,
çok ürkütücü bulduğum bu davranıştan dolayı kaygılıyım.

Kendi kanaatimi söyleyeyim. Ben, bugün, Sayın Bakanın gel-
meyeceğini ümit ediyordum, geldi yanıldı; inşallah, bu düşün-

cemde de yanılırim diye bekliyorum. Yalnız, gelmekle beni yanılttı; ama, kaygılarımı gidermedi, tam tersine artırdı. Yaptığı sudan konuşmayla konulara ne kadar yabancı olduğunu ortaya koymuş oldu. Acaba, böyle bir bakanla adalet hizmetleri nereye kadar gider, nasıl sıkıntı çekeriz. Acaba, bundan sonraki toplantıda, bugüne kadar söylenen dertlerimizin üzerine bir de Sayın Bakanla uğraşma derdini mi ekleyeceğiz endişesi var bende. İnşallah yanılırim, inşallah yanılırim, benim gibi düşünenler yanılır. Yanılırim, yanılmayız, önemli değil, bizim yanılıp yanılmamız belki çok önemli değil; ama, yanılmayabiliriz de. Yanılacağı muhakkak olan birileri var, mutlaka yanılacak olan birileri var; onlar da, eski polis şeflerini, emekli generalleri çevresinde toplayarak, oradan ördüğü zırhla dikenli gül bahçesinde yaşayacağını zanneden çirkin politikacılar ve kılavuzu bunlar olursa, burnu, çok güzel parfüm kokularıyla sefayab olacağını zannedenler.

Sabırla dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İnceefe.

Değerli arkadaşlarım, gündemin 7. Maddesini tamamlamış bulunuyoruz. Gündemin 8. Maddesi: Türkiye Barolar Birliği Başkan adaylarının saptanması.

Saat 17.00. Bu saate kadar iki değerli arkadaşım, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı için başvuruda bulundu: Sayın Eralp Özgen, Sayın Turgut Kazan.

Bu iki değerli arkadaşımın dışında, Türkiye Barolar Birliği Başkanı adaylığı için başvuruda bulunacak arkadaşım var mı?

Başvuruda bulunacak arkadaşım var mı?

Başvuruda bulunacak arkadaşım var mı?

Yok. (Alkışlar)

İki değerli arkadaşımın dışında Başkanlık için başvuran olmadığı için, bu iki değerli arkadaşım aday olarak Genel Kurulumuzca belirlenmiştir.

Böylece, gündemimizin 8. Maddesi gereği de yerine getirilmiştir. Teşekkür ederim.

Gündemin 9. Maddesi: Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Sayın Burhan Karaçelik'in kapanış konuşması.

Sayın Karaçelik, buyurun efendim. (Alkışlar)

AV. BURHAN KARAÇELİK (TBB Başkan Yardımcısı) – Değerli delegeler, Sayın Sav'ın Birlik Başkanlığından ayrılması vesilesiyle bir araya geldik. Sayın Sav, böylece, sonuç olarak yine önemli bir görevi yerine getirmiş oluyor. Kendisine bu yönden de teşekkür ederiz.

Bu vesileyle, arkadaşlarımız, mesleğimizin ve ülkemizin önemli sorunlarını özet olarak da olsa dile getirdiler. Türkiye Barolar Birliğinin bundan sonraki çalışmalarında yararlanacağı önemli öneriler ve görüşler ileri sürdüler. Elbetteki, yeni seçilecek Başkanımızla, Yönetim Kurulumuz, bu önerileri, bu görüşleri ve bu dilekleri dikkate alacaktır.

Bugünkü görüşmelerimiz böylece tamamlanmış oluyor. Ben, Yönetim Kurulu ve şahsım adına, her iki değerli adayımıza da yarınki seçimde başarılar diliyorum ve gelecekte seçilecek yeni Başkanımıza da daha şimdiden başarılar diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

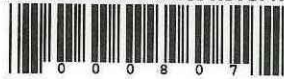
BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karaçelik

Değerli arkadaşlarım, yarın sabah saat 9.00'da seçim bu salonda yapılacaktır, oy toplama işi saat 9.00'da başlayacak ve 17.00'ye kadar sürecektir.

Değerli arkadaşlarım, görüşülecek başka konu olmadığından ikinci oturumu burada kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ KÜTÜPHANESİ

AFŞAROĞLU MATBAASI
TEL : 425 22 44 – 425 41 67